

ÅRSREDOVISNING 2016

INNEHÅLL

03	Året i korthet
04	Koncernöversikt
06	Consiliums värdeskapande
10	Consiliums marknadsorganisation
12	Vd-kommentar
15	Affärsområde Marine & Safety
19	Affärsområde Safety Engineering
22	Aktieinformation
24	Flerårsöversikt och ordlista
25	Nyckeltal och definitioner
27	Förvaltningsberättelse
30	Finansiella rapporter, koncernen
34	Finansiella rapporter, moderbolaget
38	Redovisningsprinciper
42	Noter
55	Revisionsberättelse
57	Bolagsstyrning
61	Revisorns yttrande
62	Consiliums styrelse
63	Consiliums ledning
64	Adresser
67	Historik

Consiliums årsredovisning produceras på svenska och engelska. Årsredovisningen finns att ladda ner på www.consilium.se. En tryckt version av årsredovisningen distribueras till de aktieägare och övriga intressenter som anmält sitt intresse till företaget. Årsredovisningen kan även beställas på info@consilium.se.

Consiliums delårsrapporter finns tillgängliga på www.consilium.se.

ÅRET I KORTHET

+5 % Consiliums nettoomsättning ökade med 5 procent till 1 643,2 MSEK (1 565,5).

-19 % Rörelseresultatet (EBIT) minskade med 19 procent till 141,8 MSEK (175,2).

+10 % Orderingången ökade med 10 procent till 1 654,1 MSEK (1 497,7).

Styrelsen föreslår en kontant utdelning om 2,00 SEK per aktie (2,00).

UTVECKLING PER KVARTAL

Q1

- Orderingången ökade med 12 procent till 457,5 MSEK (407,0).
- Nettoomsättningen ökade med 8 procent till 396,0 MSEK (365,9).
- Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 38,4 MSEK (45,0).
- Consilium gav ut företagsobligationer om nominellt 150,0 MSEK för att finansiera fortsatt tillväxt och förvärv.

Q2

- Orderingången ökade med 24 procent till 379,5 MSEK (306,5).
- Nettoomsättningen ökade med 1 procent till 389,0 MSEK (384,9).
- Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 34,1 MSEK (48,9).
- Consilium förvärvade 79 procent av aktierna i det skotska flamdetektionsföretaget Micropack, med en option att förvärva återstående aktier.

Q3

- Orderingången ökade till 363,6 MSEK (363,0).
- Nettoomsättningen ökade med 11 procent till 386,6 MSEK (347,7).
- Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 34,2 MSEK (38,5).
- Consilium tar marknadsandelar i en svagare marknad.

Q4

- Orderingången ökade med 8 procent till 453,5 MSEK (421,2).
- Nettoomsättningen ökade med 1 procent till 471,6 MSEK (467,0).
- Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 35,1 MSEK (42,8).
- Consiliums stora produkt- och marknadsatsningar på olje- och gasmarknaderna medför ökade kostnader.

ETT GLOBALT SÄKERHETSFÖRETAG

Consilium är ett globalt säkerhetsföretag som utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter och system inom brandsäkerhetsområdet. Verksamheten bedrivs inom affärsområdena Consilium Marine & Safety och Consilium Safety Engineering. Consilium har verksamhet i 26 länder världen över och mer än 90 procent av försäljningen sker utanför Sverige. Inom flera nischer har Consilium en världsledande ställning.

ERBJUDANDE

Consilium erbjuder produkter och system som används för att skydda liv, materiella värden och miljön. Genomgående för Consiliums erbjudande är att leverera produkter och system av hög kvalitet till kunder som har behov att skydda stora och komplexa miljöer med stora värden eller många människor. Med en global marknadsorganisation kan Consilium erbjuda sina kunder lokal service och support, oavsett var i världen de befinner sig. Företagets vision är att kunderna ska välja Consilium "When safety matters".

MARINE & SAFETY

Affärsområde Marine & Safety erbjuder huvudsakligen produkter och system för brand- och gasdetektion ombord på fartyg, offshoreanläggningar inom olje- och gasindustrin, tåg och tunnelbanor samt större fastigheter med höga skyddsvärden. Consiliums lösningar kan upptäcka och varna för bland annat värme, rök, gas, flammor och oljedimma, med målsättning att en tidig detektion kan förebygga och begränsa bränder och på så sätt rädda liv och materiella värden.

Consilium-koncernen

	2016	2015	2014
Orderingång, MSEK	1 654,1	1 497,7	1 460,0
Nettoomsättning, MSEK	1 643,2	1 565,5	1 255,3
EBITDA, MSEK	197,1	211,5	147,9
EBIT (Rörelseresultat), MSEK	141,8	175,2	110,3
EBT, MSEK ²⁾	92,3	110,8	82,2
Rörelsemarginal, %	8,6	11,2	8,8
Vinstmarginal, % ²⁾	5,6	7,1	6,5
Avkastning på operativt kapital, %	14,2	22,5	18,8
Avkastning på eget kapital, % ³⁾	17,4	23,5	20,9
Soliditet, %	23	25	28
Resultat per aktie, SEK ^{1) 4)}	5,03	5,62	4,25
Totalt resultat per aktie, SEK ^{1) 4)}	5,03	5,62	4,25
Investeringar, MSEK	78,3	75,5	60,0
Antal anställda	980	793	690
Antal anställda, intresseföretag	90	106	104

1) Exklusive innehav utan bestämmande inflytande.

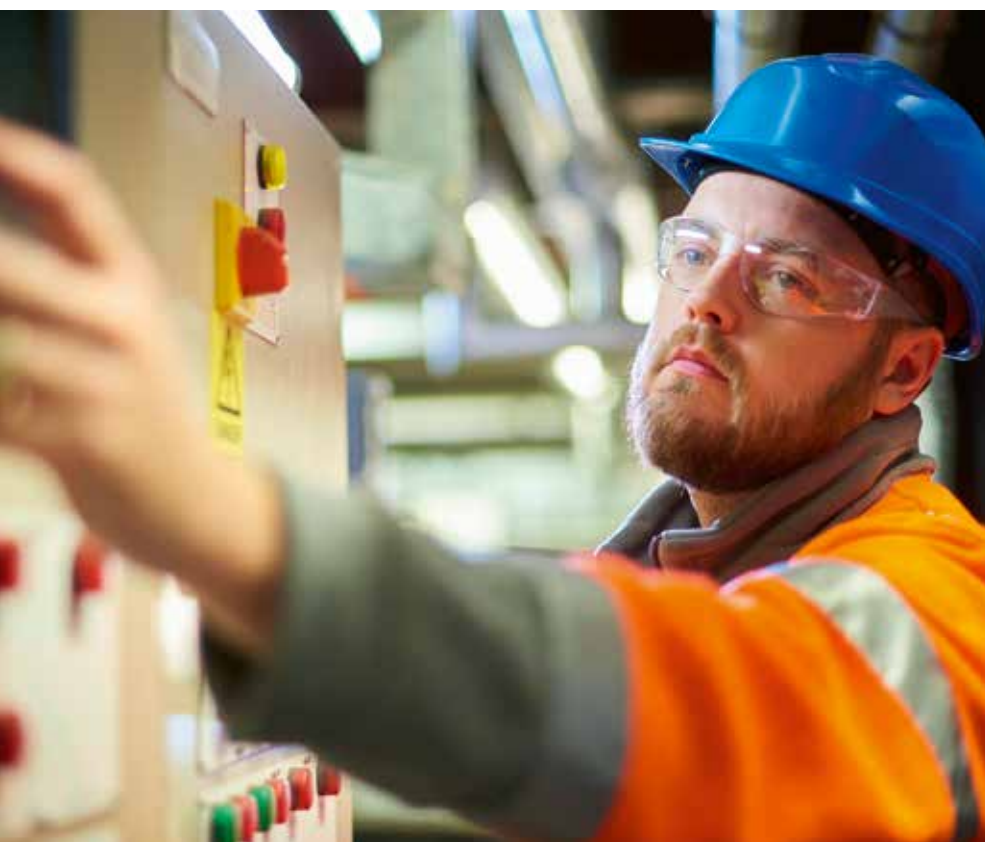
2) Inklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, 17,5 MSEK 2015.

3) Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 3,4 procentenheter år 2015.

4) Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 1,17 SEK per aktie år 2015.

Consiliums övergripande strategi är att inrikta verksamheten mot utvalda nischer och där uppnå en världsledande ställning.

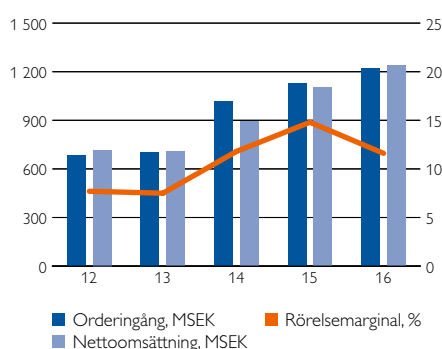
SAFETY ENGINEERING

Affärsområde Safety Engineering erbjuder huvudsakligen brandsäkerhetslösningar till tankanläggningar, raffinaderier, oljeborr- och produktionsplattformar, petrokemiska fabriker, kraftverk samt hangarer, terminaler och lagerbyggnader med höga skyddsvärden. Consiliums erbjudande fokuserar på släckning av bränder med hjälp av vatten, skum, gas samt speciella lösningar för särskilt komplexa miljöer. Med stöd av riskanalys och förebyggande system är målsättningen att förebygga och begränsa effekten av bränder och därigenom rädda liv och stora materiella värden.

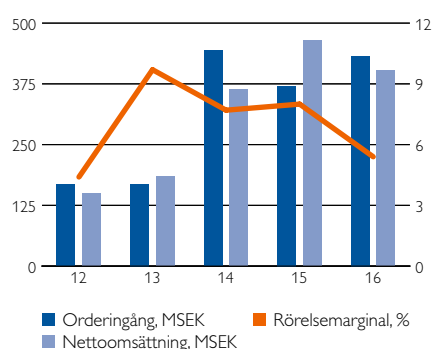
GLOBAL NÄRVARO

Consilium har närmare 1 000 anställda på 63 kontor i 26 länder. Den globala marknadsorganisationen förser Consiliums kunder inom respektive affärsområde med produkter och system, reservdelar, service samt support. Utöver Consiliums egna organisation stöds verksamheten av 90 personer anställda i Consiliums olika intressebolag samt av externa försäljnings- och servicerepresentanter. Consilium stärker löpande sin globala närvaro genom nya marknadsetableringar som ett led i sin affärsutveckling.

Marine & Safety

Safety Engineering

MÅL OCH STRATEGIER

Consilium fokuserar verksamheten mot områden där företaget kan uppnå en världsledande ställning. Företagets strategier ligger till grund för utvecklingen av Consilium till ett globalt tillväxtföretag. Consilium har idag en verksamhet som huvudsakligen erbjuder brandsäkerhetsprodukter och brandsäkerhetssystem – områden där företaget har lång erfarenhet, stor kunskap och i många fall en ledande ställning inom valda nischer.

MÅL

Bakgrund

Under de första åren som börsnoterat företag, från 1994 och framåt, utvecklade Consilium ett stort antal olika verksamheter. Under perioden 2000–2008 genomförde företaget en omstrukturering

av verksamheten med fokus på tillväxt inom utvalda områden – och från 2005 till 2008 växte Consilium med, i genomsnitt, mer än 20 procent per år.

Under åren 2009–2012 påverkades Consiliums marknader av en försvagad världskonjunktur vilket krävde effektivisering och kostnadskontroll. Consilium investerade samtidigt tid och kapital i ett antal affärsutvecklingsprojekt, som bland annat resulterade i en utbyggd

marknadsorganisation och ett nytt affärsområde.

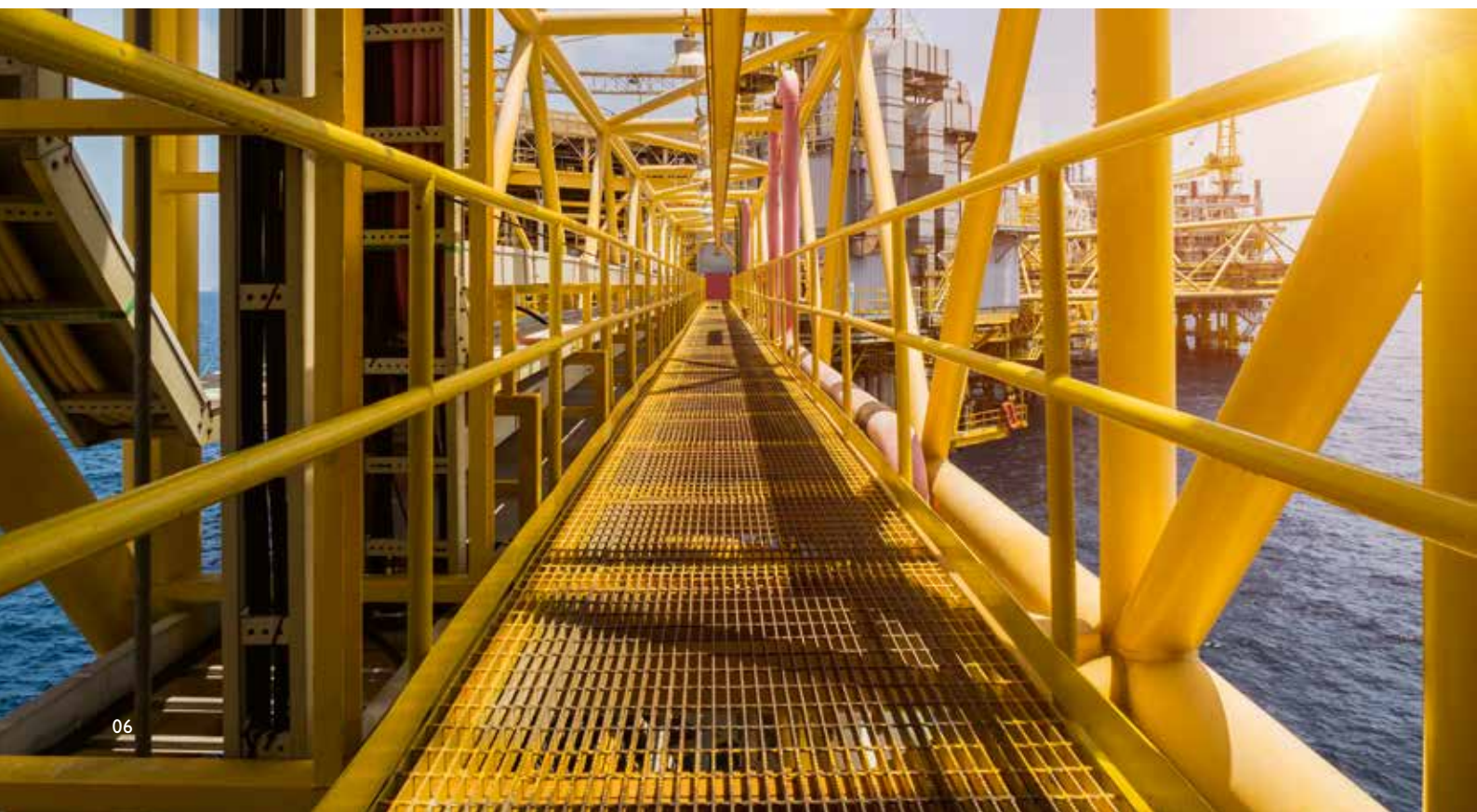
Under perioden 2013–2015 växte Consilium återigen med mer än 20 procent i genomsnitt. Under 2016 kunde Consilium konstatera en svagare efterfrågan inom flera marknadssegment med en svagare ökningstakt som följd. Consilium har dock fortsatt sina investeringar för att upprätthålla en fortsatt uthållig lönsam tillväxt.

AFFÄRSIDÉ

Consiliums affärsidé är att utveckla och marknadsföra produkter, system och tjänster som används för att skydda liv, materiella värden och miljön. Affärsidén stöds av filosofin; global försäljning med lokal närvaro och att erbjuda kunderna marknadens bästa service och support.

VISION

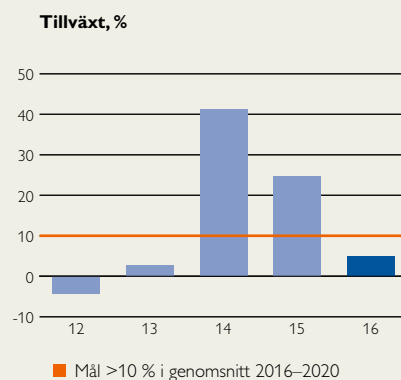
"To be the customer's first choice
When Safety Matters"

Consiliums övergripande mål är att skapa värden för aktieägarna.

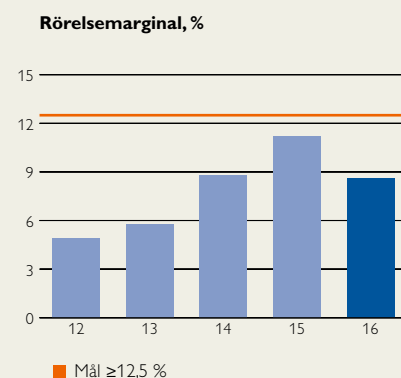
TILLVÄXTMÅL

Consiliums målsättning är att öka nettoomsättningen med mer än 10 procent i genomsnitt per år under perioden 2016–2020, genom en kombination av organisk tillväxt, partnerskap och förvärv.

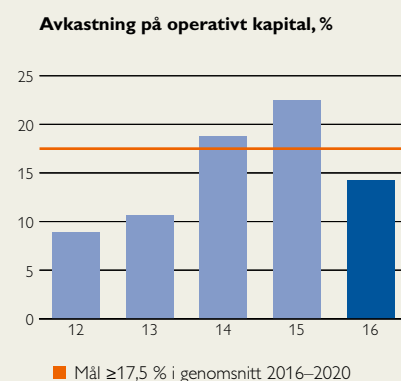
LÖNSAMHETSMÅL

Consiliums målsättning är att uppnå en rörelsemarginal om minst 12,5 procent före 2020.

AVKASTNINGSMÅL

Consiliums målsättning är att, genom förbättrat rörelseresultat och minskad kapitalbindning, uppnå en avkastning på operativt kapital om i genomsnitt minst 17,5 procent per år under perioden 2016–2020.

Övergripande mål

Consiliums övergripande mål är att skapa värden för aktieägarna. Detta ska ske genom att utnyttja koncernens kompetens, globala marknadsorganisation, långa erfarenhet och innovationsförmåga, samt genom att vara en ledande aktör inom valda marknads- och produktsegment.

Kvalitativt mål

Consiliums kvalitativa mål är att erbjuda marknads bästa kundvärde. Det kvalitativa målet innebär att Consiliums erbjudande ska karaktäriseras av hög kvalitet, god funktionalitet, hög leveranssäkerhet samt global service och support.

STRATEGIER

Consilium har en stark bas att växa från med ett marknadsledande erbjudande och en global marknadsorganisation. Lönsam tillväxt ska skapas såväl organiskt som genom förvärv, partnerskap och allianser. Tillväxtsatsningarna ska ske inom produkt- och marknadssegment där Consilium redan har eller kan uppnå en världsledande ställning.

Consiliums övergripande strategier omfattar att:

- stå för kvalitet och tillförlitlighet
- vara en innovativ leverantör och ligga i framkant av den tekniska utvecklingen
- vidareutveckla samt expandera den globala närvaron
- utvärdera förvärv och vara en aktiv part i strukturförändringar på marknaden
- söka värdeskapande allianser och partnerskap
- ständigt sträva efter att förbättra företagets processer, produktivitet och effektivitet
- vara en attraktiv arbetsgivare och kontinuerligt förbättra koncernens samlade kompetens.

GENOMFÖRDA FÖRVÄRV 2016

I april 2016 förvärvade Consilium 79,34 procent av aktierna i det skotska brandsäkerhetsföretaget Micropack (Engineering) Ltd, med dotterbolaget Micropack Detection (Americas) Inc. Micropack utvecklar och säljer flam-detektorer och kvalificerade brand- och gassäkerhetstjänster till olje- och gasindustrin. Förvärvet kompletterar och stärker Consiliums erbjudande av avancerade brandsäkerhetssystem inom

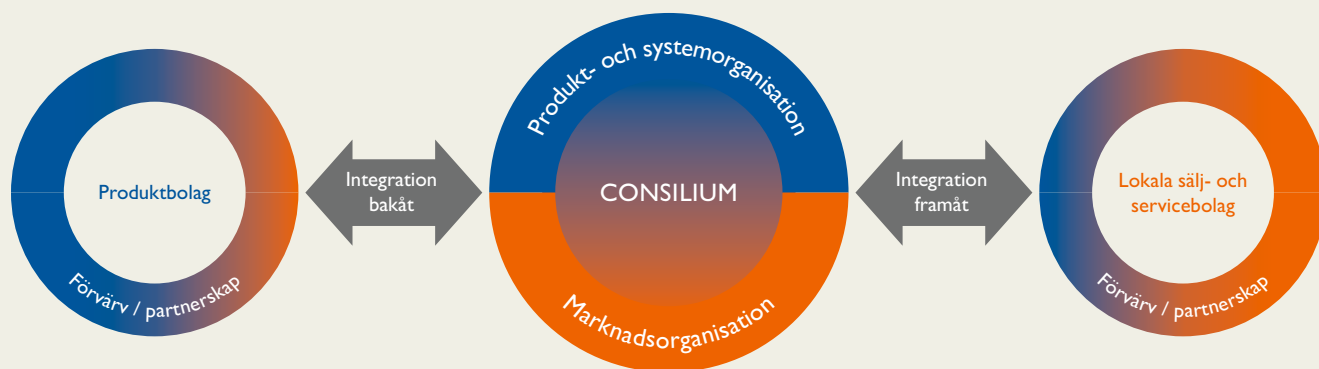
flera marknadssegment. Micropack ger dessutom Consilium avancerad säkerhetskompetens för brand- och gasdetektion i krävande miljöer. Förvärvet av Micropack stärker även koncernens globala marknadsorganisation med nya kontor i Skottland och USA.

Under april 2016 förvärvade Consilium 30 procent av aktierna i det svenska elektronikbolaget Foab Production AB. Foab erbjuder utveckling, industrialisering och produktion av kretskort, kablage och styrsåp och ger Consilium ökat inflytande

över viktiga komponenter i nuvarande och kommande erbjudanden.

I juni 2016 utökade Consilium sitt aktieinnehav i bolaget Consilium Säkerhet Syd AB från 30 procent till 50,03 procent. Consilium Säkerhet Syd AB säljer, projekterar, installerar samt erbjuder service på brandlarm för större fastigheter till kunder med höga krav på säkerhet och tillförlitlighet. Genom förvärvet stärker Consilium sin position för en framtida expansion på landmarknaden.

STRATEGIER FÖR FÖRVÄRV OCH PARTNERSKAP

Consiliums strategi för förvärv och partnerskap syftar till att integrera verksamheten både framåt och bakåt i värdekedjan.

Consiliums tillväxt ska till största delen vara organisk. Utöver organisk tillväxt kan Consilium även växa genom förvärv och partnerskap. Consilium söker framför allt efter förvärvskandidater, eller strategiska samarbeten, som uppfyller ett eller båda av nedanstående kriterier:

1. Erbjudande – produkter, system eller unik kompetens som kompletterar Consiliums erbjudande inom befintliga nischsegment.
2. Marknad – företag som kan förstärka Consiliums globala närvaro.

Consilium eftersträvar i alla förvärv och partnerskap möjligheter att öka intäkterna och/eller genom synergier förbättra marginaler och lönsamhet. Vid förvärv söks i första hand företag som omsätter mellan 25 och 250 MSEK. Även mindre förvärv kan genomföras om de är strategiskt viktiga.

Consiliums tillväxt ska framför allt vara organisk. Den organiska tillväxten kompletteras med partnerskap och förvärv.

AFFÄRSUTVECKLING

Consilium arbetar aktivt med affärsutveckling och det är ett prioriterat område och en viktig faktor för företagets hållbara utveckling och tillväxt. Affärsutvecklingen organiseras centralt, men genomförs med utnyttjande av koncernens samlade marknads- och teknikkompetens. Consilium genomför löpande satsningar, utifrån sin kunskap och erfarenhet, och investerar stora resurser inom valda fokusområden.

Normalt arbetar Consilium med ett flertal affärsutvecklingsprojekt parallellt. Tidigare projekt omfattar satsning på erbjudanden till den landbaserade olje- och gasindustrin som idag är ett eget affärsområde i Consilium Safety Engineering. Andra exempel är utvecklingen av en stark global marknadsorganisation, utvecklingen av brandlarm till tåg och andra spårburna fordon, utvecklingen av en gemensam teknisk plattform för Consiliums erbjudande, samt arbetet med att säkerställa kommande systems säkerhetsfunktioner enligt standarderna SIL2 för offshore-industrin samt RAMS för tågbranschen.

JOINT VENTURE- OCH INTRESSEBOLAG

En del av Consiliums verksamhet bedrivs i samägda bolag. Flera av dessa är joint venture- eller intressebolag. Samägandet är ett resultat av att tidigare ägare haft önskemål om att kvarstå som delägare eller att Consilium funnit det affärsmässigt riktigt att behålla den lokala entreprenören i bolaget vid ett förvärf. Modellen har hittills varit framgångsrik och är ett strategiskt alternativ vid alla potentiella förvärf. Consiliums nuvarande joint venture- och intressebolag är antingen lokala marknadsbolag eller produktbolag. Samtliga samägda bolag ingår i Consilium-familjen och fungerar, och hanteras, på samma sätt som koncernens övriga bolag.

Consiliums joint venture- och intressebolag omsätter tillsammans mer än 200 MSEK och sysselsätter 90 anställda. Consiliums ägande i de samägda bolagen uppgår till mellan 30 och 50 procent. På grund av gällande redovisningsregler ingår endast bolagens resultat efter skatt i Consiliums redovisning. Consilium har dessutom entreprenörer som minoritetsdelägare i några av sina konsoliderade bolag.

HANTERING AV AFFÄRSMÄSSIGA RISKER

En viktig parameter för Consiliums uthålliga tillväxt och lönsamhetsutveckling är en väl fungerande riskhantering. Consilium utsätts, som andra företag, för en mängd olika riskscenarion och en samlad genomgång av hanteringen av koncernens risker finns beskriven i not 13.

Consiliums affärsmässiga risker omfattar bland annat risker med att vara allt för exponerad mot enskilda branscher, företag eller geografiska marknader. Riskhantering är en naturlig parameter i Consiliums affärsutveckling och företaget gör bedömningen att verksamheten

inom affärsområde Marine & Safety har en balanserad riskspridning på länder, regioner, branscher, segment och kunder. Försäljningen till marinmarknaden har, exempelvis, en god riskspridning mellan nybyggnation och eftermarknad, liksom mellan olika fartygstyper. Försäljningen till tåg och tunnelbanor är ett annat exempel där efterfrågan inte är lika konjunkturrell som för marinmarknaden, utan istället har olika länders infrastrukturinvesteringar som främsta drivkraft.

Inom affärsområde Safety Engineering påverkas investeringsviljan hos Consiliums kunder i förhållandevis stor utsträckning av prisutvecklingen på olja och gas. Försäljningen av säkerhetssystem till olje- och gasindustrin har påverkats negativt av ett sjunkande oljepris under 2016. Kraftindustrin har andra drivkrafter och det stora behovet av elproduktion gör att efterfrågan ökar globalt. Consilium investerar löpande i nya geografiska marknader och i nya erbjudanden för att minska sin relativa riskexponering inom affärsområdet och uppnå en balanserad riskspridning.

VERKSAMHET I 26 LÄNDER VÄRLDEN ÖVER

Consiliums globala marknadsorganisation är ett av koncernens starkaste konkurrensmedel och cirka 93 procent av försäljningen går till marknader utanför Sverige. Marknadsorganisationen är under konstant utveckling och uppgick vid årsskiftet till 63 kontor i 26 länder runt om i världen.

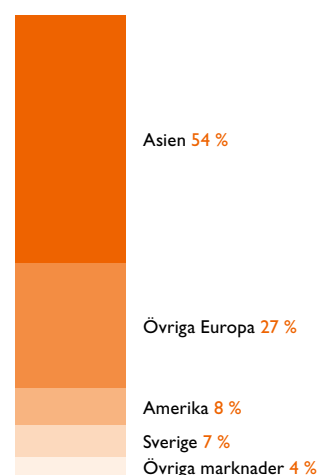
Consiliums marknadsorganisation har till uppgift att stå för marknadsföring och kundbearbetning, samt försäljning av produkter och system, reservdelar, tjänster, projektering respektive lokal service och support. Arbetet med att bygga upp en global närvaro med egna bolag och kontor har under längre tid varit en av Consiliums centrala strategier och en viktig del i koncernens affärsutveckling. Idag omfattar marknadsorganisationen 63 kontor fördelade på 26 länder runt om i världen. Till sin hjälp har marknadskontoren de produktorganisationer som ryms inom respektive affärsområde, som bistår med utveckling, tillverkning, underhåll och inköp av produkter och system, samt Consiliums koncerngemensamma administrativa funktioner.

GLOBALT ERBJUDANDE KRÄVER LOKAL NÄRVARO

Consilium är en globalt ledande aktör i flera av sina nischsegment och företagets erbjudande sträcker sig till kunder över hela världen. För att vara globalt framgångsrik krävs i många fall en egen representation på respektive lokal marknad då affärskultur och traditioner samt marknadsstruktur kan se olika ut beroende på var i världen man befinner sig. Med egna kontor kan Consilium erbjuda hög flexibilitet, korta beslutsvägar och ett kundfokus som är anpassat till de lokala förutsättningarna.

Att utöka sin globala räckvidd är en central komponent i Consiliums affärsutveckling och företaget strävar efter att öka sin närvaro både genom organisk tillväxt och genom förvärv. Idag har marknadsorganisationen en storlek som innebär att etablering av nya kontor kan ske med stöd av befintlig organisation, vilket underlättar en vidare expansion. Förvärv kan fortfarande ske när det är strategiskt riktigt och det finns en tydlig affärslogik, exempelvis inträde på ny geografisk marknad i de delar av världen där Consilium inte är

Nettoomsättning 2016 fördelad på geografiska marknader

etablerat med eget bolag. Consilium bearbetar redan idag marknader där företaget ännu inte har egen, eller begränsad, närvaro genom ett antal försäljnings- och servicerepresentanter.

TVÅ AFFÄRSOMRÅDEN – TVÅ ORGANISATIONER

Consiliums globala marknadsorganisation har byggts upp under en längre tid. Initialt koncentrerades arbetet runt företagets marina erbjudande inom affärsområde Marine & Safety, som successivt kompletterats med affärsområdets samtliga applikationsområden. När Consilium etablerade affärsområde Safety Engineering (tidigare kallat Fire safety & Automation) fungerade Marine & Safetys organisation som en bas för det nya affärsområdets geografiska expansion. Idag investerar Consilium i utvecklingen av två parallella marknadsorganisationer. Inom vissa

Consiliums marknadsorganisation spänner över alla tidszoner och företaget bedriver verksamhet dygnet runt, alla dagar i veckan.

områden finns synergier mellan organisationerna och även om vissa affärsrelationer kan delas har de ofta skilda slutkunder och marknadsföring, försäljning och leverans sker separat.

Verksamheterna inom Marine & Safety vänder sig huvudsakligen till varv och rederier, offshorebolag, tillverkare av tåg och tunnelbanor samt större fastighetsägare. Varvskunder föredrar ofta att arbeta med en lokal samarbetspartner och i vissa fall kan det vara ett krav. Detsamma gäller i hög utsträckning inom tågbranschen och vid skydd av fastigheter. Rederierna, å sin sida, har fartyg som normalt är i ständig

rörelse på världshaven och har därför ett intresse av en utbyggd global service och support.

Kunderna för verksamheterna inom Safety Engineering utgörs, framför allt, av ingenjör- och entreprenadföretag inom olje- och gasindustrin, ägare av tankterminaler, olje- och gasföretag samt kraftbolag. Ingenjör- och entreprenadföretagen är internationella aktörer och Consiliums globala närvaro är därmed en styrka. De övriga kunderna är inte sällan statligt kontrollerade bolag där den lokala närvaron, och ett lokalt nätverk, är en förutsättning för att kunna få leverera

säkerhetssystem och kompletterande tjänster och produkter. Inom den offshore-baserade olje- och gasindustrin kan kunderna även utgöras av större varv – i vissa fall kunder där Consilium redan har en upparbetad relation från sina marina verksamheter och där affärslogiken är liknande.

CONSILIUM ERBJUDER SÄKERHETSSYSTEM FÖR GLOBALA NISCHMARKNADER MED HÖGA SKYDDSVÄRDEN

VERKSAMHETEN 2016

Under 2016 har Consilium fortsatt att öka affärsvolymen, trots en kraftigt försvagad marknad inom flera av våra marknadssegment. Under 2016 ökade orderingången med 10 procent till 1 654,1 MSEK (1 497,7), och nettoomsättningen ökade med 5 procent till 1 643,2 MSEK (1 565,5). Orderstocken har under 2016 ökat till 805,1 MSEK. Antal anställda ökade till 980 (793).

Consilium har utöver denna verksamhet joint-venture och intressebolag som under 2016 omsatte mer än 200 MSEK och har 90 anställda.

Consilium har under 2016 fortsatt att utveckla nya produkter och nya tekniska lösningar anpassade för våra nischmarknader, gjort förvärv som kompletterar vår produktportfölj, satsat på nya nischsegment och etablerat verksamhet på nya geografiska marknader. Ett exempel är vår stora produkt- och marknadssatsning på olje- och gasmarknaden som medfört ökade kostnader om mer än 30 MSEK under 2016. Ett annat exempel är vårt förvärv av flamdetektionsföretaget Micropack.

VISION

Consilium är idag huvudsakligen ett globalt säkerhetsföretag inom utvalda nischmarknader med höga skyddsvärden, där vi erbjuder kunderna innovativa lösningar med hög kvalitet, tillförlitlighet och hög servicegrad. Vår vision är att kunden ska välja Consilium "When Safety Matters".

STRATEGI OCH AFFÄRSMODELL

Consiliums huvudfokus är att erbjuda säkerhetslösningar av hög kvalitet till kunder med höga säkerhetskrav. Vi fokuserar på utvalda nischmarknader och eftersträvar global tillväxt med höga marknadsandelar.

Consilium har stor kunskap om brandsäkerhet och tekniska lösningar inom våra nischområden. Vi har breddat vårt erbjudande till att omfatta allt från konsulttjänster till kompletta säkerhetssystem, med såväl brand- och gasdetektion och alarm, som aktivt brandskydd, och utvecklar speciella systemlösningar för våra kunder. Vi ökar satsningen på erbjudanden till eftermarknaden.

Consilium integrerar successivt verksamheten både framåt och bakåt, och gör kompletterande förvärv av både produktbolag och marknadsbolag. Vi arbetar strukturerat och långsiktigt för att utveckla Consiliums tekniska kompetens och för att ta fram fler egna produkter för kunder inom våra nischområden. Vi stärker kontinuerligt den globala marknadsorganisationen och förbättrar vår kundsupport. Vi arbetar löpande för att förbättra kostnadseffektiviteten.

Även om huvudfokus ligger på säkerhetssystem finns det ett behov av kompletterande produkter och system. Navigationsprodukter är ett viktigt komplement som ökar basen för vår globala marina marknadsorganisation. Emissionssystem för att mäta utsläpp av rökgaser är ett naturligt komplement till detektion av explosiva gaser. Instrumentering och automationssystem erbjuds för större industrianläggningar. Utility-system levereras till offshoreplattformar.

KONCERNSTRUKTUR

Verksamheten inom Consilium är indelad i två affärsområden; Consilium Marine & Safety och Consilium Safety Engineering.

Huvudmarknaderna för affärsområde Marine & Safety utgörs av större fartyg, olje- och gasindustrin, både på land och offshore, tåg- och tunnelbanor, samt fastigheter med högt skyddsvärde. Huvudfokus ligger på detektion och alarm inom högriskområden, baserat på detektion av värme, rök, gas, flammor, oljedimma,

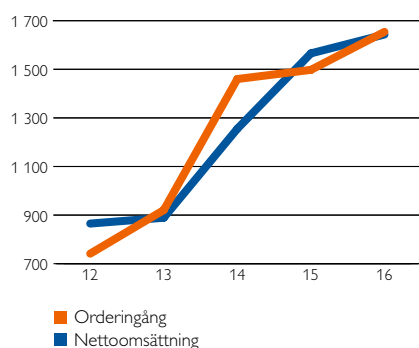
m.m., med särskilda system framtagna för utvalda nischmarknader, och med särskilda certifieringar och godkännanden för respektive nischmarknader. Consilium kan med en egen global serviceorganisation erbjuda en hög servicegrad. Målsättningen är att genom tidig detektion förebygga och begränsa bränder, och att därigenom rädda liv och materiella värden.

Huvudmarknaderna för affärsområde Safety Engineering utgörs av olje- och gasindustrin, både på land och offshore, större industrianläggningar med höga skyddsvärden, samt kraftindustrin. Huvudfokus ligger på släckning av bränder inom högriskområden, med hjälp av släcksystem baserade på vatten, skum och gas, samt på speciella system för brandskydd i särskilda miljöer, och med särskilda certifieringar och godkännanden för respektive nischområde. Vid försäljning av kompletta brandsäkerhetssystem ingår dessutom

Orderingång i relation till nettoomsättning

detektion och alarmsystem i affärsområdets leveranser. Målsättningen är att genom riskanalyser, förebyggande system och tidig detektion förebygga och begränsa bränder, samt genom effektiva brandsläckningssystem begränsa effekten av bränder, och att därigenom rädda liv och materiella värden.

MARKNADSUTVECKLING

Inom affärsområde Marine & Safety ökade orderingången med 8 procent under 2016. Nybeställningar av handelsfartyg minskade under 2016 på grund av rådande överkapacitet. Långsiktigt förväntas världsekonomin fortsätta att växa och huvuddelen av världens godstransporter sker med fartyg. Det totala antalet seglande fartyg i världen och transporterad volym har därför ökat stadigt de senaste 25 åren. Försäljningen till kryssningsfartyg och militära fartyg förväntas utvecklas positivt. Försäljningen till olje- och gasmarknaden utgör en framtida tillväxtpotential, även om marknaden för närvarande är svag. Försäljningen till fastigheter med höga skyddsvärden ökar varje år. Försäljningen av brandlarm till tåg och tunnelbanor fortsätter att växa. Vi har generellt ökat våra marknadsandelar och byggt upp en stor orderstock.

Försäljningen till eftermarknaden, som utgör mer än 50 procent av

nettoomsättningen inom affärsområde Marine & Safety, utgör en stabil grund, och är stadigt ökande. Vartannat större fartyg i världen har någon av Consiliums produkter ombord. Ökad global transportvolym och ökat antal seglande fartyg kräver mer service och support. Utbyte och uppgraderingar av gamla system sker ständigt och efterfrågan på reservdelar, service och tjänster ökar i sin tur. Med en livslängd på 25 år, eller mer för specialfartyg, är eftermarknaden mer värd än nybyggnationsmarknaden.

Inom affärsområde Safety Engineering ökade nettoomsättningen med 17 procent under 2016. Försäljningen utgörs framför allt av brandsäkerhetssystem till raffinaderier, kemiska fabriker, tankterminaler, offshore och kraftverk. Det låga oljepriset har påverkat investeringar inom olje- och gasindustrin kraftigt negativt, men den globala efterfrågan på olja och gas fortsatte att öka under 2016. Efterfrågan på energi och elektricitet förväntas fortsätta att öka utanför OECD-länderna.

TEKNIKINVESTERINGAR

Hög innovationsgrad är en viktig faktor för vår långsiktiga konkurrenskraft och fortsatta tillväxt, och Consilium gör fortlöpande stora investeringar i produktutveckling inom sina nischområden.

Inom affärsområde Marine & Safety, med huvudfokus på detektion och alarm, har en stor satsning på utveckling och marknadsföring av SIL2- och RAMS-godkända brandlarm för olje- och gasindustrin samt transportindustrin genomförts under de senaste åren. Investeringarna i produktutveckling har fortsatt inom övriga nischområden. Under 2016 har Consilium förvärvat ett flamdetektionsföretag i Skottland, vilket ytterligare stärker vår kompetens.

Inom affärsområdet Safety Engineering, med huvudfokus på kompletta brandsäkerhetssystem, fortsätter satsningen på

framtagning av fler egna produkter och system. Vi utvecklar produkter och system för släckning med vatten, skum och gas, specialprodukter i högvärdiga material, och specialsystem för särskilda applikationer. Under början av 2017 förvärvades ett amerikanskt bolag som erbjuder en effektiv släckning av bränder med "Compressed Air Foam Systems", med användande av mindre vatten och skum, och på kortare tid, än med konventionella skumsläckningssystem.

MARKNADSVINSTERINGAR

Consilium stärker kontinuerligt sin befintliga globala marknadsorganisation för försäljning och after sales support. Genom utbildning och rekrytering ökar vi kontinuerligt kompetensen inom marknadsorganisationen. Consilium etablerar nya marknadskontor och gör kompletterande förvärv inom sina nischområden. Under 2016 har nya marknadsbolag etablerats i Sydkorea, Indien och Oman. Genom förvärvet av Micropack i Skottland tillkom även ett marknadsbolag i USA. Under början av 2017 har ett nytt marknadsbolag etablerats i Saudiarabien.

Consilium är idag ett globalt bolag med 93 procent av försäljningen till marknader utanför Sverige. Vi har 63 kontor i 26 länder. Vi anpassar oss löpande till den globala utvecklingen. Europa och Nordamerika är fortsatt viktiga marknader för Consilium, men mer än 54 procent av nettoomsättningen gick under 2016 till marknader i Asien. Vi ser fortsatt stor potential för tillväxt i Asien. Afrika kommer successivt att bli en viktigare marknad.

ORGANISATIONSVINSTERINGAR

Det finns idag mer än 1 000 medarbetare inom Consilium-koncernen, inklusive joint-venture- och intressebolag. Consilium har ökat satsningarna på

Under 2016 har nya marknadsbolag etablerats i Sydkorea, Indien och Oman.

utbildning. Att öka kompetensen är viktigt, men att utveckla samarbetet mellan verksamheterna är lika viktigt. Med verksamhet i 26 länder, med många olika kulturer och språk, är en gemensam syn på strategi, målsättningar och värderingar nödvändig.

Personalen är en viktig resurs och framgångsfaktor för ett tekniskt kunskapsföretag som Consilium. Ökade resurser satsas på kompetensutveckling inom den globala organisationen. Vi har lojala medarbetare och en låg personalomsättning. Styrkan i den globala marknadsorganisationen, med ett stort antal verksamheter i många olika länder, förutsätter nära daglig samverkan.

Vi sammanfattar våra kärnvärderingar med: "We are one global team", "We take responsibility", och "We deliver".

STÄNDIG FÖRBÄTTRING AV KOSTNADSEFFEKTIVITET

Consilium söker ständigt förbättra kostnadsstrukturen genom effektivare IT-lösningar, effektivare organisatoriska lösningar, samt genom ökad tillverkning, montering, projektering och utveckling i lågkostnadsländer. Vi söker ständigt utnyttja de kostnadsfördelar som finns mellan våra verksamheter i olika länder.

Bruttomarginalen har under 2016, trots ökad priskonkurrens, förbättrats jämfört med föregående år, tack vare kostnadsreduktioner och effektiviseringar. Satsningen på olje- och gasmarknaden har medfört väsentligt ökade utvecklings- och försäljningskostnader, utan att vi kortsiktigt kan redovisa motsvarande ökning av intäkterna. Övriga fasta kostnader har ökat mindre än nettoomsättningen. Consilium har, samtidigt som vi investerar och växer, gjort nödvändiga anpassningar av den operativa organisationen inom områden med svagare tillväxt, och omfördelat marknadsresurser inom och mellan våra bolag.

ÖKAD KONTROLL ÖVER HELA VÄRDEKEDJAN

Consilium har byggt upp en egen global marknadsorganisation för försäljning och after sales support. Vi utvecklar fler egna produkter och gör förvärv av kompletterande produkter. Vi säkerställer kvalitet genom egen slutmontering och test. Under början av 2016 förvärvade Consilium del i en av våra elektronikleverantörer, vilket ökar den egna kontrollen över viktiga komponenter, och medger bättre kostnads- och innovationskontroll.

STARK FINANSIELL STÄLLNING

Consilium har en stark finansiell ställning. Likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick per 31 december 2016 till 245,0 MSEK (203,5). Dessutom finns pantsatta likvida medel om 41,0 MSEK (39,5) för krediter och garantier.

Lager och kundfordringar har minskat relativt nettoomsättningen, och kassaflödet från den löpande verksamheten är bra trots kapitalbehovet till den stora volymökningen. Våra stora investeringar i produktutveckling och förvärv av bolag har kortsiktigt påverkat kassaflödet negativt.

KUNDVÄRDE OCH AKTIEÄGARVÄRDE

Vår övertygelse är att vår globala nischstrategi, med en kombination av innovativa och högkvalitativa produkter och system, utvecklade och anpassade för våra nischmarknader, tillsammans med den höga applikationskunskap vi byggt upp inom dessa områden, och vår starka globala marknadsorganisation med lokal service och support, skapar värde för kunderna.

Vi är lika övertygade om att denna globala nischstrategi, och våra marknads- och teknikinvesteringar i linje med denna, även skapar värde för aktieägarna.

UTSIKTER FÖR 2017 OCH LÅNGSIKTIGA FINANSIELLA MÅL

Consilium har en rekordstor orderstock och en stark finansiell ställning. Vi ser en fortsatt tillväxtpotential för Consilium under de närmaste åren. Säkerhetskraven ökar globalt inom alla våra områden. Stor eftermarknad, och försäljning till marknadssegment med helt olika konjunktur-utveckling och investeringscykler, ger Consilium en relativt stabil utveckling över tid. Denna stabilitet möjliggör långsiktiga satsningar på nya produkter och nya marknader.

Consilium fortsätter att skapa aktieägarvärde genom sin verksamhet. Kortsiktigt kan stora investeringar påverka resultatet, men långsiktigt arbetar vi för att uppnå uppsatta finansiella mål.

Consilium fortsätter att arbeta enligt den långsiktiga strategi och med de långsiktiga finansiella målsättningar som styrelsen lagt fast.

Consilium har som målsättning att den årliga tillväxten av nettoomsättningen i genomsnitt ska vara mer än 10 procent per år under perioden 2016–2020. Consilium har som målsättningen att rörelsemarginalen ska uppnå till minst 12,5 procent senast 2020. Consilium har som målsättning att avkastningen på operativt kapital i genomsnitt ska vara mer än 17,5 procent per år under perioden 2016–2020.

Nacka i april 2017,

Ove Hansson
Vd och koncernchef

AFFÄRSOMRÅDE MARINE & SAFETY

Inom affärsområde Marine & Safety utvecklar, tillverkar och marknadsför Consilium produkter och system för detektion av brand och gas i högriskmiljöer. Verksamheten är koncentrerad till nischmarknader med höga säkerhetskrav och höga skyddsvärden som fartygsnäringen, offshoreindustrin, transportsektorn samt större fastigheter. I affärsområdet ingår även en division som utvecklar, tillverkar och marknadsför navigationsprodukter. 91 procent av försäljningen går till marknader utanför Sverige.

ERBJUDANDE

Consilium är en världsledande leverantör av produkter och system för detektion av brand och gas i olika typer av högriskmiljöer. Erbjudandet omfattar en bred portfölj av produkter som kan upptäcka och varna för, bland annat, värme, rök, gas, flammor och oljedimma. Målsättningen är att genom en tidig detektion förebygga och begränsa bränder och på så sätt rädda liv och materiella värden samt förhindra och minimera bränders negativa inverkan på den omgivande miljön.

Consiliums produkter är utvecklade för att klara komplicerade och påfrestande marina miljöer och företaget erbjuder detektion av brand och gas ombord på alla typer av fartyg från mindre yrkesbåtar till stora kryssningsfartyg. Consiliums produkter erbjuds även till andra applikationsområden där komplexiteten är liknande och företaget har utvecklat produkter anpassade för, bland annat, tåg och tunnelbanevagnar, samt för fastigheter med höga skyddsvärden. Consilium har nyligen även utvecklat ett SIL2-godkänt brandlarm för applikationer inom offshoreindustrin.

Inom affärsområdet finns även en division som utvecklar, marknadsför och serverar fartygsloggar och marina färdskrivare.

Marine & Safety

MSEK	2016	2015
Orderingång	1 221,8	1 127,3
Nettoomsättning	1 240,7	1 100,8
EBITDA	195,3	195,3
EBIT (Rörelseresultat)	144,5	163,0
Tillgångar	1 200,9	734,5
(varav anläggningstillgångar)	628,0	298,3
(varav omsättningstillgångar)	572,9	436,2
Eget kapital och skulder	1 200,9	734,5
(varav eget kapital)	243,0	185,0
(varav skulder)	957,9	549,5
Operativt kapital	734,8	487,2

Nyckeltal

	2016	2015
Andel av koncernens omsättning, %	75,5	70,3
Andel av koncernens rörelseresultat, %	101,9	93,0
Rörelsemarginal, %	12	15
Avkastning på operativt kapital, %	24	39
Antal anställda	650	540
Antal anställda, intresseföretag	90	106

CONSILIUM KONCENTRERAR SITT ERBJUDANDE TILL FYRA NISCHMARKNADER

Marknadssegment	FARTYGSNÄRINGEN	OFFSHOREINDUSTRIEN	TRANSPORTSEKTORN	FASTIGHETER
Applikationsområden	• Tankfartyg • Kryssningsfartyg • Lastfartyg • Militära fartyg	• Supply- och supportfartyg • Flytande oljeriggar • Produktions- och bostadsplattformar • Förlägningsfartyg	• Tåg • Tunnelbanor • Bussar • Lastbilar	• Sjukhus och offentliga miljöer • Större industrifastigheter • Vindkraftverk

KUNDER

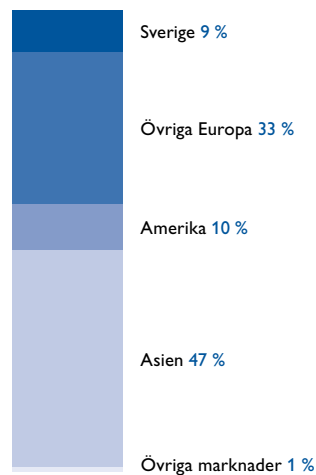
Consilium riktar sitt erbjudande till, i huvudsak, fyra nischmarknader: fartygsnäringen, offshoreindustrin, transportsektorn och större fastigheter. Det största marknadssegment är fartygsnäringen och Consilium marknadsför sina produkter både till nybyggnadsfasen och till eftermarknaden. Vid nybyggnation är det ofta varven som fattar investeringsbesluten och det är därför viktigt att vara upptagen på varvens lista över utvalda leverantörer, så kallade Makers List. Det är samtidigt viktigt att ha en god relation till rederierna även i nybyggnadsfasen, då de inte sällan har åsikter om utrustningen ombord. I stort sett alla betydande varv och rederier finns på Consiliums kundlista och företaget gör bedömningen att minst

varannat större fartyg i världen har en produkt från Consilium ombord.

Eftermarknadsfasen omfattar ersättningsprodukter, reservdelar, service, support och övriga tjänster. I denna fas utgörs kunden av det rederi som äger fartygen, eller det managementbolag som ansvarar för fartygen. Ett kommersiellt fartyg har normalt en livslängd på cirka 25 år – för vissa typer är det betydligt längre. Ökade transportvolym, ett ökat antal fartyg på haven, teknikutveckling och lagkrav gör att efterfrågan ökar löpande och mer än hälften av affärsområdets nettoomsättning kommer från eftermarknaden.

Consiliums kunder inom tåg och spårburna fordon utgörs dels av tågtilverkare och dels av olika tågoperatörer. Erbjudandet marknadsförs framför allt mot nybyggnation, det vill säga tillverkningen

Nettoomsättning 2016 fördelad på geografiska marknader

Consilium är en världsledande leverantör i flera av sina valda nischsegment.

av nya tåg, men Consilium har även ett komplett erbjudande för eftermarknaden. Consiliums kunder inom skydd av större fastigheter utgörs av installationsföretag som tar stora entreprenaduppdrag, större säkerhetsföretag samt företag som levererar avancerade släcknings- och sprinkler-system. Typinstallationer omfattar skydd av större industrifastigheter, sjukhus, skolor och hotell.

MARKNAD

Behovet av effektiva sjötransporter ökar i takt med globaliseringen och ett ökat handelsutbyte mellan tillväxtländer och övriga delar av världen. Omkring 90 procent av all världshandel transporteras vid något tillfälle med fartyg, och utvecklingen av handelsflottan och världshandeln är nära sammankopplade.

Det finns cirka 100 000 kommersiella fartyg i världen. 50 000 av dessa ingår i den internationella handelsflottan, vilket är Consiliums marina huvudmarknad. Utöver dessa finns en mängd andra typer av fartyg som kryssnings- och passagerarfartyg, militära fartyg samt specialfartyg, exempelvis supply- och supportfartyg inom offshore.

Marknaden för nybyggnation av fartyg är i huvudsak förlagd till varv i Asien, där Kina, Sydkorea och Japan är de dominerande varvsländerna. Inom vissa specialsegment finns även varv i Europa och USA av betydelse. Eftermarknaden är i alla avseenden global då rederiernas fartygsflottor är i ständig rörelse på världshaven och fartygens behov av service och ersättningsprodukter måste tillfredsställas där fartyget för närvarande befinner sig. Consilium har genom sin globala marknadsorganisation närvaro med egen personal i samtliga viktiga varvs- och redarländer, samt i de länder som har störst hamnar och mest trafik. Övriga marknader bearbetas av service- och försäljningsrepresentanter.

Marknaden för tåg och andra spårburna fordon är global och kunderna utgörs av

internationella tågverkare och tågoperatörer i olika länder. Marknadens drivs framför allt av etablering av nya tågssystem, huvudsakligen i tillväxtmarknader, samt av att äldre tågssystem fasas ut och ersätts av nya.

Marknadsutvecklingen för säkerhetsprodukter till större fastigheter drivs både av behovet av nya fastigheter och moderniseringar av befintliga. Samtliga Consiliums marknader påverkas också, i olika utsträckning, av förändringar i och tillkomsten av olika regelverk och ny lagstiftning.

POSITION

Consilium är en världsledande leverantör i flera av sina valda nischsegment. Med en lång historik, stabila produkter, kända varumärken och unika lösningar har Consilium lyckats skapa höga eller mycket höga marknadsandelar. Med sin globala marknadsorganisation har Consilium dessutom byggt en unik ställning på marknaden som täcker marknadens alla faser, från nybyggnation till eftermarknadsförsäljning, service och support över stora delar av världen. För att behålla en uthållig konkurrenskraft fokuserar verksamheten på ett antal områden som syftar till att erbjuda marknadens bästa kundvärde. Övergripande är filosofin att hjälpa kunderna att lyckas med sin affär (*helping clients succeed*). De viktigaste komponenterna är:

1. Innovation – inom befintliga och nya erbjudanden.
2. Kvalitet – nollfels-vision genom kvalitetssäkrad utveckling och produktion.
3. Leveranssäkerhet – i termer av effektiv produktion och distribution.
4. Service och support – *first time fix* samt lokalt stöd på global basis.

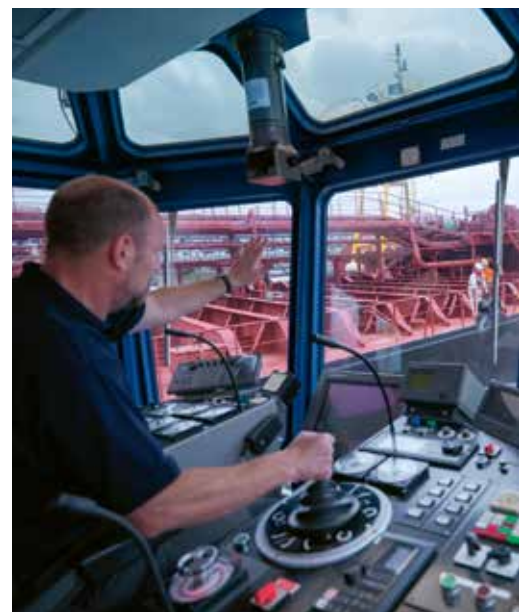
HÄNDELSER UNDER ÅRET

I april förvärvade Consilium 79,34 procent av aktierna i det skotska

brandsäkerhetsföretaget Micropack som utvecklar och säljer flamdetektorer och kvalificerade brand- och gassäkerhetstjänster till olje- och gasindustrin. Förvärvet kompletterar och stärker Consiliums erbjudande av avancerade brandsäkerhetssystem inom flera marknadssegment.

Under april förvärvade Consilium 30 procent av aktierna i det svenska elektronikbolaget Foab Production AB som erbjuder utveckling, industrialisering och produktion av kretskort, kablage och styrschåp och ger ökat Consilium inflytande över viktiga komponenter i nuvarande och kommande erbjudanden.

I juni utökade Consilium sitt aktieinnehav i bolaget Consilium Säkerhet Syd AB från 30 procent till 50,03 procent. Consilium Säkerhet Syd AB säljer, projekterar, installerar samt erbjuder service på brandlarm för större fastigheter till kunder med höga krav på säkerhet och tillförlitlighet. Genom förvärvet stärker Consilium sin position för en framtida expansion på landmarknaden.

VÄRLDSLEDANDE NAVIGATIONSPRODUKTER

Consilium har en lång erfarenhet av att utveckla, tillverka, marknadsföra och underhålla navigationsprodukter och företaget är en av världens ledande leverantörer av fartygsloggar och marina färdskrivare.

Consiliums navigationsverksamhet ingår som en division i Marine & Safety och erbjudandet är fokuserat kring marina färdskrivare och fartygsloggar. Erbjudandet omfattar produkter för alla typer av fartyg och miljöer – allt från isbrytare och ubåtar till kryssningsfartyg och oljetankers. Consiliums produkter är utvecklade med fokus på enkel installation, hög tillförlitlighet och optimal kostnadseffektivitet och kan i förkommande fall även ingå tillsammans med andra leverantörers erbjudande i kompletta bryggsystem.

Kunderna för Consiliums navigationsprodukter utgörs av internationella rederier och större varv, framför allt i Asien och Europa. En viktig del av Consiliums erbjudande är försäljning av ersättningsprodukter (retrofit), reservdelar, service, support och besiktningar. Tack

vare djup produktkunskap, lång erfarenhet och en global marknadsorganisation kan Consilium erbjuda såväl nyförsäljning som eftermarknadstjänster för såväl egentillverkade som externa produkter och system i stort sett i hela världen.

NAVIGATIONSLOGGAR

En logg används för att mäta ett fartygs fart och räkna ut dess tillryggalagda sträcka. Consiliums navigationsloggar härstammar från Svenska Aktiebolaget Logg (SAL) som etablerade sin verksamhet redan 1912. Consilium har en bred portfölj som täcker alla typer av fartyg och företags loggar har installerats på över 20 000 fartyg världen över. Genom åren har företaget befest sin ledande ställning med ett erbjudande som kännetecknas av hög kvalitet och innovativa lösningar.

Consiliums lösning bygger på att en akustisk puls skickas ut från fartyget. Sedan mäts tiden det tar för pulsen att komma tillbaka i form av ett eko. Ekon från havsbotten ger fart över grund och ekon från partiklar i vattnet ger fart genom vatten – de två fartangivelser som ett

fartyg använder. Tack vare den akustiska lösningen kan vissa av Consiliums loggar även presentera aktuellt botten djup och företaget var först i världen med att introducera en godkänd kombinationslogg som uppfyllde alla regelverk och krav för såväl loggdelen som ekolodsfunktionen. Consiliums lösning gör det även möjligt, för vissa modeller, att endast ha ett hål i skrovet – något som både ökar kostnadseffektiviteten vid installation och underhåll samt ger större frihet vid designen av ett fartyg.

MARINA FÄRDSKRIVARE

En marin färdskrivare, eller VDR (Voyage Data Recorder), motsvarar det som på ett flygplan kallas för "svarta lådan". Internationella bestämmelser kräver att fartyg av en viss storlek, eller med viss verksamhet, utrustas med en VDR. Färdskrivaren spelar in och sparar viktig information som förekommer på ett fartygs kommandobrygga, till exempel radarinformation, radiokommunikation och ordergivning ombord. Den lagrade informationen är sedan tillgänglig i det fall fartyget är med om en incident som behöver utredas. Den lagrade informationen kan även användas i utbildningssyfte.

Consilium är, sedan 1996, en av världens ledande leverantörer av marina färdskrivare. Consiliums marina färdskrivare är uppbyggda i moduler baserade på samma tekniska plattform, vilket ger stor flexibilitet för kundspecifika lösningar. Enkel installation och handhavande, samt lågt löpande underhållsbehov, är kännetecknande för Consiliums erbjudande. Consiliums marina färdskrivare kan även fjärrövervakas, vilket både gör det möjligt att snabbt få tillgång till information vid en incident och att få löpande rapporter om systemets status och underhållsbehov.

AFFÄRSOMRÅDE SAFETY ENGINEERING

Inom affärsområde Safety Engineering utvecklar, tillverkar och marknadsför Consilium kompletta säkerhetssystem för aktiv brandbekämpning i högriskmiljöer. Verksamheten är koncentrerad till nischmarknader med stora säkerhetskrav och stora skyddsvärden som olje- och gasindustrin, kraftindustrin samt offshoreindustrin. 98 procent av försäljningen sker till länder utanför Sverige.

ERBJUDANDE

Consilium är en ledande leverantör av kompletta säkerhetssystem för aktiv brandbekämpning. Erbjudandet omfattar allt från förebyggande lösningar till detektion, alarm, brandbekämpning och supportsystem. Utöver brandsäkerhetssystem erbjuds konsulttjänster som tekniska beräkningar, design, riskanalys och utbildning samt service och support. Som komplement till säkerhetssystemen kan Consilium även leverera automationslösningar, instrumentering och elektriska system.

KUNDER

Consilium koncentrerar sin verksamhet till olje- och gasindustrin, kraftindustrin samt offshoreindustrin. Inom respektive industrigren finns en mängd olika nischmarknader och applikationsområden. Consilium erbjuder sina system och tjänster i samband med nybyggnation, utbyggnation eller ombyggnation av olika typer av större anläggningar.

Vid nybyggnation består Consiliums kunder normalt av internationella entreprenadföretag med övergripande projektansvar. Flera av de stora entreprenadföretagen är globala aktörer som företräds av lokala bolag. Vid ut- eller ombyggnation samt övriga tjänster utgörs kunderna ofta av oljebolag, gasbolag eller kraft- och energibolag. Majoriteten av dessa är statligt ägda.

Safety engineering

MSEK	2016	2015
Orderingång	432,3	370,4
Nettoomsättning	402,5	464,7
EBITDA	26,1	41,0
EBIT (Rörelseresultat)	21,6	37,0
Tillgångar	541,6	512,8
(varav anläggningstillgångar)	207,6	183,3
(varav omsättningstillgångar)	334,0	329,5
Eget kapital och skulder	541,6	512,8
(varav eget kapital)	127,0	115,0
(varav skulder)	414,6	397,8
Operativt kapital	379,1	324,5

Nyckeltal

	2016	2015
Andel av koncernens omsättning, %	24,5	29,7
Andel av koncernens rörelseresultat, %	15,2	21,1
Rörelsemarginal, %	5	8
Avkastning på operativt kapital, %	6	12
Antal anställda	330	253
Antal anställda, intresseföretag	0	0

Consilium är en ledande leverantör av kompletta säkerhetssystem för aktiv brandbekämpning.

MARKNAD

Den globala efterfrågan på energi och elektricitet driver investeringar i infrastruktur. De största energikällorna är olja, gas och kol – och runt om i världen planeras och projekteras för en stor mängd anläggningar. Investeringar hos olje- och gasindustrins aktörer minskar vid sjunkande oljepris och leder till längre beslutsprocesser och senareläggning av investeringsbeslut. Det motsatta gäller normalt vid ökande oljepris, och offshoremarknaden följer samma mönster. Samtidigt ökar efterfrågan, generellt

sett, på alternativa energikällor och nya projekt planeras i ett flertal länder. För att möta den globala efterfrågan av elektricitet planeras dessutom, i många delar av världen, stora investeringar i kraftverk för att öka elproduktionen.

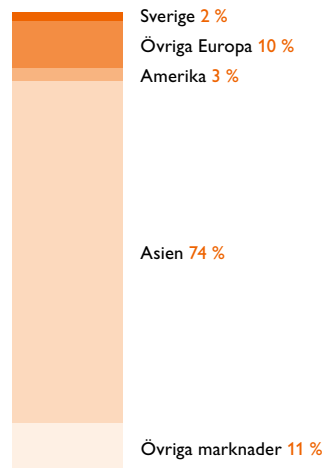
Efterfrågan på säkerhetssystem till olika typer av anläggningar är fortsatt stor, dels på grund av stora ekonomiska värden men även tack vare ökade säkerhetskrav. Consilium koncentrerar sin verksamhet i länder och regioner som har en utbyggd industri runt olja, gas och andra energikällor, eller länder som nu utvecklar sin industri.

Det mesta av världens olje- och naturgasstillgångar finns i Mellanöstern, och det är också där Consilium har stora delar av sin verksamhet. Indien och Kina planerar stora investeringar i kraftverk och detta segment bearbetar Consilium från sin verksamhet i Indien. Inom offshoresegmentet har Consilium verksamhet baserad runt utvinning i Nordsjön genom sin närvaro i Norge, samt via sina marknadsbolag i Kina och Sydkorea.

Consilium har under ett antal år investerat i uppbyggnaden av sin globala marknadsorganisation inom affärsområde Safety Engineering. Dessa investeringar fortsätter löpande och nya geografiska marknader adderas successivt. Utöver att utöka närvaron på befintliga marknader är USA och Sydamerika intressanta geografiska marknader som utvärderas för framtiden.

Nettoomsättning 2016 fördelad på geografiska marknader

CONSILIUM KONCENTRERAR SITT ERBJUDANDE TILL TRE NISCHMARKNADER

Marknadssegment

OLJE- OCH GASINDUSTRI

KRAFTINDUSTRI

OFFSHOREINDUSTRI

Applikationsområden

- Raffinaderier, petrokemianläggningar och kemiska fabriker
- Tankterminaler och oljekajer
- Petrokemiska lagrings- och förvaringsanläggningar

- Gas- och oljekraftverk
- Kolkraftverk
- Kärnkraftverk
- Sol-, vatten- och vindkraftverk
- Transformatorstationer och ställverk

- Produktions- och prospekteringsplattformar
- Bostadsplattformar
- Flytande supportanläggningar, FPSO/FLNG
- Helikopterplattformar

POSITION

Consilium har stärkt sin ställning på marknaden under de senaste åren i takt med att verksamheten utökats. Genom en kombination av organisk tillväxt och förvärv har Consilium erhållit betydande marknadsandelar inom vissa delsegment. Från att ha varit en liten aktör har företaget växt till att bli en etablerad och aktad aktör, även på global basis, där Consiliums system och kompetens har ett högt anseende på marknaden. En ökad marknadsnärvaro genom etableringen av allt fler egna kontor genererar successivt ökade affärsmöjligheter.

Affärsområde Safety Engineering baserar och vidareutvecklar sin uthålliga konkurrenskraft på ett antal områden med syfte att erbjuda marknads bästa kundvärde:

1. Kvalitet – system med premium-produkter.
2. Tillförlitlighet – med kvalificerad personal som förstår och kan lösa kundens utmaningar.
3. Tillgänglighet – lokal närvaro i kombination med global räckvidd.
4. Kostnadseffektivitet – genom optimerad systemintegration levererad av en effektiv organisation.
5. Brett erbjudande – med ett komplett program av säkerhetssystem och tjänster.

HÄNDELSER UNDER ÅRET

Consilium har fortsatt sina investeringar i utvecklingen av nya produkter och system. Därutöver har Consilium investerat ytterligare i sin marknadsorganisation genom etablering av nya kontor i Mellanöstern, Indien och Sydkorea.

CONSILIUM-AKTIE

Consiliums B-aktie introducerades i maj 1994 på Stockholmsbörsens O-lista. Under 1995 registrerades aktien på Stockholmsbörsens A-lista. Under våren 2003 återgick aktien till notering på O-listan. Efter Stockholmsbörsens förändring handlas Consiliums aktie numera på Nasdaq Stockholm, Small Cap-listan.

Aktiekapitalet i Consilium uppgick per den 31 december 2016 till 58 511 015 kronor fördelat på 11 702 203 aktier, var och en med ett kvotvärde av 5 kronor. Aktier av serie A (907 490 st) berättigar till 10 röster och aktier av serie B (10 794 713 st) till 1 röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinster.

Likviditetsgarant

Consilium har sedan 2008 ett avtal med Remium Nordic AB i syfte att förbättra likviditeten i Consiliums aktie. Som likviditetsgarant säkerställer Remium en specifik spread, det vill säga skillnaden mellan köp- och säljkurs i bolagets aktie, samtidigt som likviditet tillförs i orderboken genom att en volym aktier garanteras på köp- och säljsidan. Syftet med garantin är att minska kraftiga kursrörelser orsakade av enstaka affärer och samtidigt stimulera handeln i aktien. För aktieägarna innebär det i

förlängningen bättre kursinformation och en mer rättvisande marknadsvärdering av Consiliums aktier.

En likviditetsgarant måste enligt minimikraven, i Nasdaqs regelverk, ställa kurser på både köp- och säljsidan, så att skillnaden mellan kurserna inte är större än 4 procent. Kurserna måste ställas under minst 85 procent av löpande handelstid. I och med att företaget har en likviditetsgarant markeras Consilium med (LP) i aktielistorna. Under 2016 uppgick den genomsnittliga stängningsspreaden till 1,04 procent.

Kursutveckling

Under året har aktiens värde ökat med 6 procent, från 89,75 kronor till 95,25 kronor den 31 december 2016. Under samma tid har index där Consilium ingår utvecklats enligt följande: OMX Stockholm (PI) har gått upp med 6 procent, OMX Stockholm Small Cap (PI) med 8 procent och OMX Stockholm Industrial Goods & Services (PI) har gått upp med 22 procent. Consilium har under året som högst betalats med 113,00 kronor och som lägst med 75,00 kronor. Vid utgången av 2016 uppgick Consiliums börsvärde till 1 028 MSEK (969).

Omsättning

Under året gjordes 11 141 avslut i Consilium B. 1 770 063 aktier omsattes till ett värde av 161 299 450 SEK. Omsättningshastigheten uppgick till 16 procent.

Aktieägare

Antalet aktieägare uppgick per den 31 december 2016 till 2 311 stycken (2 371).

Utdelningspolitik

Consiliums styrelse har fastslagit att en försiktig utdelningspolitik ska tillämpas under en förväntad tillväxtfas. Utdelningen ska, över tiden, motsvara en fjärdedel av resultatet efter finansiellt netto och skatt.

Föreslagen utdelning

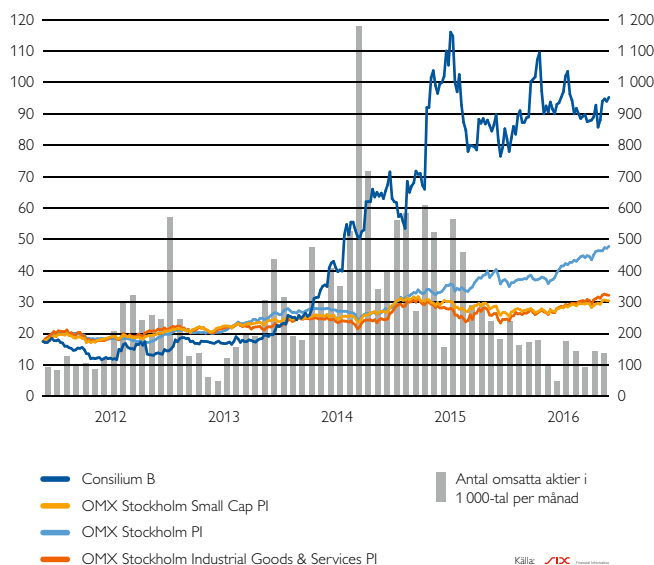
Styrelsen föreslår utdelning om 2,00 SEK per aktie (2,00).

Direktavkastning

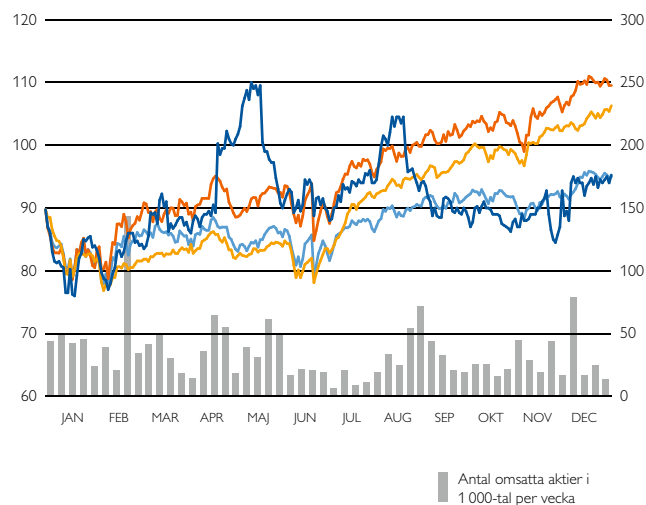
Den föreslagna utdelningen om 2,00 SEK per aktie motsvarar en direktavkastning om 2,1 procent (2,2) beräknat på kursen vid årets utgång.

Kursutveckling 2012–2016

Kursutveckling 2016

Data per aktie

	2016	2015	2014	2013	2012
Börskurs	95,25	89,75	63,50	19,60	13,65
Resultat, före och efter utspädning	5,03	5,62	4,25	1,14	0,68
Totalt resultat, före och efter utspädning	5,03	5,62	4,25	0,06	0,15
P/E-tal	19	16	15	327	91
Eget kapital, SEK	38,2	32,2	28,0	22,7	22,8
Börskurs/eget kapital	2,49	2,79	2,24	0,86	0,60
Utdelning, SEK	2,00	2,00	1,25	0,40	0,25
Direktavkastning, %	2,1	2,2	2,0	2,0	1,8
P/S-tal	0,6	0,6	0,6	0,3	0,2
Antal aktier, noterade	10 794 713	10 794 713	10 794 713	10 794 713	10 794 713
Antal aktier, totalt	11 702 203	11 702 203	11 702 203	11 702 203	11 702 203

De största aktieägarna

	A-aktier	B-aktier	Innehav	Röster
Platanen Holding AB ¹⁾	907 490	5 244 617	52,5 %	72,1 %
MCT Brattberg Aktiebolag		2 205 000	18,8 %	11,1 %
Magnus Vahlquist		530 000	4,5 %	2,7 %
Svenska Handelsbanken Markets		124 240	1,1 %	0,6 %
ABG Sundal Collier ASA		115 320	1,0 %	0,6 %
Ove Hansson		100 086	0,9 %	0,5 %
Lott och Nils Rosenblads stiftelse		96 399	0,8 %	0,5 %
Elementa		95 528	0,8 %	0,5 %
Försäkringsaktiebolaget, Avanza Pension		92 294	0,8 %	0,5 %
Unionen		77 014	0,7 %	0,4 %
Summa	907 490	8 680 498	81,9 %	89,5 %

1) Familjen Carl Rosenblad närstående bolag.

Aktieinformation Consilium B

Aktienotering, Nasdaq Stockholm,
Small Cap
Kortnamn, CONS B
ISIN-kod, SE0000236382
ICB-kod, 2700
Sektor, Industrivaror & tjänster

Totalt antal noterade aktier, 10 794 713 st
Högsta betalkurs 2016, 113,00 SEK
Lägsta betalkurs 2016, 75,00 SEK
Slutkurs 2016-12-31, 95,25 SEK
Börsvärde 2016-12-31, 1 028 MSEK

IR-kontakt

Ove Hansson, vd och koncernchef
Tel: 08-563 053 02
E-post: ove.hansson@consilium.se

Anna Holmgren, Finanschef
Tel: 08-563 053 03
E-post: anna.holmgren@consilium.se

Ekonomisk information 2017

Helårsrapport 2016, 2017-02-23
Delårsrapport jan–mars, 2017-05-19
Delårsrapport jan–juni, 2017-08-28
Delårsrapport jan–september, 2017-11-21

Därutöver publicerar Consilium varje månad information om koncernens orderingång och fakturering.

FLERÅRSÖVERSIKT

Koncernresultaträkning

Belopp i MSEK	2016	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning	1 643,2	1 565,5	1 255,3	889,1	865,1
Rörelsens kostnader	-1 501,4	-1 390,3	-1 145,0	-837,1	-822,8
Rörelseresultat	141,8	175,2	110,3	52,0	42,3
Finansiella poster	-49,5	¹⁾ -64,4	-28,1	-22,6	-17,8
Resultat efter finansiella poster	92,3	110,8	82,2	29,4	24,5

1) Inklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, -17,5 MSEK.

Koncernbalansräkning

Belopp i MSEK	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	55,1	44,5	38,3	29,3	28,8
Immateriella anläggningstillgångar	674,1	359,6	281,9	157,6	173,0
Finansiella anläggningstillgångar	171,7	140,8	142,8	93,5	76,2
Varulager m.m.	320,4	227,3	197,2	144,1	155,8
Fordringar	493,9	505,3	401,5	307,1	296,0
Kortfristiga placeringar	79,9	134,2	12,9	14,2	8,4
Likvida medel	165,1	69,3	105,4	180,6	112,9
Summa tillgångar	1 960,2	1 481,0	1 180,0	926,4	851,1
<i>Eget kapital</i>	447,2	376,3	327,9	265,9	266,6
<i>Skulder</i>					
Icke räntebärande långfristiga avsättningar	192,5	71,4	63,1	20,2	25,8
Räntebärande långfristiga skulder	865,5	620,2	445,6	405,6	332,3
Icke räntebärande kortfristiga skulder	342,2	305,4	270,7	200,4	188,3
Räntebärande kortfristiga skulder	112,8	107,7	72,7	34,3	38,1
Summa skulder	1 513,0	1 104,7	852,1	660,5	584,5
Summa eget kapital och skulder	1 960,2	1 481,0	1 180,0	926,4	851,1

ORDLISTA

Affärsmodell

En teoretisk beskrivning av hur ett företag eller verksamhet är tänkt att fungera.

Konsoliderade bolag

Dotterbolag där Consiliums ägande överstiger 50 procent och som ingår i koncernens redovisning.

LNG

Flytande naturgas (Liquefied natural gas).

LP (Liquidity Provider)

Likviditetsgarant. För förklaring se sid 22.

Makers list

Ett fartygsvarvs lista över prioriterade leverantörer.

Project engineering

Teknisk projektledning.

RAMS

Reliability, Availability, Maintainability and Safety (Funktionssäkerhet, Tillgänglighet, Underhållsmässighet och Säkerhet). En europeisk säkerhetsstandard (EN 50126) för järnvägsindustrin.

Retrofit

Eftermarknadsförsäljning av ersättningsprodukter.

SIL

Safety Integrity Level (Säkerhetsintegritetsnivå). En internationell funktionssäkerhetsstandard (IEC 61508) rörande utveckling av säkerhetssystem för maskiner.

VDR

Voyage Data Recorder (Marin färdskrivare). Utrustning för att underlätta vid utredning av fartygsolyckor. En VDR registrerar ett fartygs position och fart, kurs, djup, radiotrafik m.m. och motsvarar "svarta lådan" i ett flygplan.

NYCKELTAL

	2016	2015	2014	2013	2012
EBITDA, MSEK ¹⁾	197,1	211,5	147,9	82,2	73,8
EBIT (Rörelseresultat), MSEK ¹⁾	141,8	175,2	110,3	52,0	42,3
EBT, MSEK ^{1) 3)}	92,3	110,8	82,2	29,4	24,5
Rörelsemarginal, % ¹⁾	8,6	11,2	8,8	5,8	4,9
Vinstmarginal, % ^{1) 3)}	5,6	7,1	6,5	3,3	2,8
Avkastning på operativt kapital, %	14,2	22,5	18,8	10,7	8,9
Avkastning på eget kapital, % ⁴⁾	17,4	23,5	20,9	8,8	6,0
Direktavkastning, %	2,1	2,2	2,0	2,0	1,8
P/E-tal ²⁾	19	16	15	327	91
Soliditet, %	23	25	28	29	31
Nettoskuldsättningsgrad, %	164	139	122	92	93
Kassalikviditet, %	162	172	151	214	184
Resultat per aktie, SEK ^{1) 2) 5)}	5,03	5,62	4,25	1,14	0,68
Totalt resultat per aktie, SEK ^{2) 5)}	5,03	5,62	4,25	0,06	0,15
Eget kapital per aktie, SEK	38,2	32,2	28,0	22,7	22,8
Investeringar, MSEK	74,6	75,5	60,0	32,3	34,7
Utdelning per aktie, SEK	2,00	2,00	1,25	0,40	0,25
Antal anställda ¹⁾	980	793	690	529	521
Antal anställda, intresseföretag ¹⁾	90	106	104	78	77

1) Avser kvarvarande verksamhet för år 2012 och 2013.

2) Exklusive innehav utan bestämmande inflytande.

3) Inklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, 17,5 MSEK 2015.

4) Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 3,4 procentenheter år 2015.

5) Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 1,17 SEK per aktie år 2015.

DEFINITIONER

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster med avdrag för aktuell skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat i förhållande till genomsnittligt operativt kapital.

Direktavkastning

Av årsstämman beslutad, eller av styrelsen och verkställande direktören föreslagen, utdelning för verksamhetsåret i förhållande till börskurs.

EBITDA

Resultat före räntor, skatt, nedskrivning och avskrivning.

EBIT

Resultat före räntor och skatt.

EBT

Resultat före skatt.

Eget kapital per aktie

Eget kapital dividerat med antal aktier på balansdagen.

Kassalikviditet

Omsättningstillgångar exklusive varulager dividerat med kortfristiga skulder.

Nettoskuldsättningsgrad

Räntebärande skulder och räntebärande avsättningar, minus kortfristiga placeringar och likvida medel, i förhållande till eget kapital.

Operativt kapital

Balansomslutningen minskad med likvida medel i form av kassa, bank och övriga finansiella tillgångar samt icke räntebärande skulder beräknat som årsgenomsnitt.

P/E-tal

Aktiekurs i förhållande till vinst per aktie.

P/S-tal

Aktiepris i förhållande till omsättning per aktie.

Resultat per aktie

Resultat efter skatt, avseende kvarvarande verksamhet, hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med vägt antal aktier.

Rörelseresultat

Resultat före räntor och skatt, motsvarande EBIT.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättningen.

Soliditet

Eget kapital, inklusive minoritetsintresse, i förhållande till balansomslutningen.

Totalt resultat per aktie

Totalt resultat efter skatt, hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med vägt antal aktier.

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella poster i förhållande till nettoomsättningen.

CONSILIUMS ANVÄNDNING AV ALTERNATIVA NYCKELTAL

Consilium-koncernen lämnar ett antal alternativa nyckeltal i årsredovisningen. De alternativa nyckeltalen har inte fått en mer framträdande placering än de mått som är hänförliga till de finansiella rapporterna. De alternativa nyckeltalen har betecknats så att namnen avspeglar innehåll och beräkningsgrund. Consilium anser att de alternativa nyckeltalen är användbara för att följa upp och analysera verksamheten samt för att bedöma koncernens möjligheter att leva upp till finansiella åtaganden.

Belopp i MSEK	2016	2015	2014	2013	2012
EBITDA					
Rörelseresultat (EBIT)	141,8	175,2	110,3	52,0	42,3
Avskrivningar och nedskrivningar	55,3	36,3	37,6	30,2	31,5
EBITDA	197,1	211,5	147,9	82,2	73,8
<i>Avkastning på operativt kapital</i>					
Rörelseresultat (EBIT)	141,8	175,2	110,3	52,0	42,3
Balansomslutning	1 960,2	1 481,0	1 180,0	926,4	851,1
Likvida medel	-165,1	-69,3	-105,4	-180,6	-112,9
Kortfristiga placeringar	-79,9	-134,2	-12,9	-14,2	-8,4
Spärrade likvida medel i kortfristiga fordringar	-2,8	-3,2	-3,2	-1,9	-4,9
Spärrade likvida medel i finansiella anläggningstillgångar	-38,2	-36,3	-31,8	-29,3	-19,2
Icke räntebärande långfristiga avsättningar	-192,5	-71,4	-63,1	-20,2	-25,8
Icke räntebärande kortfristiga skulder	-342,2	-305,4	-270,7	-200,4	-188,3
Summa operativt kapital	1 139,5	861,2	692,9	479,8	491,6
Operativt kapital vid årets början	861,2	692,9	479,8	491,6	460,2
Genomsnittligt operativt kapital	1 000,4	777,1	586,4	485,7	475,9
Avkastning på operativt kapital (%)	14,2	22,5	18,8	10,7	8,9
<i>Avkastning på eget kapital</i>					
Årets resultat	71,7	82,9	62,0	23,5	16,2
Summa eget kapital	447,2	376,3	327,9	265,9	266,6
Summa eget kapital vid årets början	376,3	327,9	265,9	266,6	276,0
Genomsnittligt eget kapital	411,8	352,1	296,9	266,3	271,3
Avkastning på eget kapital (%)	17,4	23,5	20,9	8,8	6,0
<i>Direktavkastning</i>					
Utdelning per aktie för verksamhetsåret	2,00	2,00	1,25	0,40	0,25
Börskurs vid årets slut	95,25	89,75	63,50	19,60	13,65
Direktavkastning (%)	2,1	2,2	2,0	2,0	1,8
<i>P/E-tal</i>					
Börskurs vid årets slut	95,25	89,75	63,50	19,60	13,65
Resultat per aktie	5,03	5,62	4,25	0,06	0,15
P/E-tal	19	16	15	327	91
<i>Soliditet</i>					
Summa eget kapital	447,2	376,3	327,9	265,9	266,6
Balansomslutning	1 960,2	1 481,0	1 180,0	926,4	851,1
Soliditet (%)	23	25	28	29	31
<i>Nettoskuldssättningsgrad</i>					
Räntebärande långfristiga skulder	865,5	620,2	445,6	405,6	332,3
Räntebärande kortfristiga skulder	112,8	107,7	72,7	34,3	38,1
Kortfristiga placeringar och likvida medel	-245,0	-203,5	-118,3	-194,8	-121,3
Nettoskuld	733,3	524,4	400,0	245,1	249,1
Summa eget kapital	447,2	376,3	327,9	265,9	266,6
Nettoskuldssättningsgrad (%)	164	139	122	92	93
<i>Kassalikviditet</i>					
Omsättningstillgångar exklusive varulager	738,9	708,8	519,8	501,9	417,3
Kortfristiga skulder	455,0	413,1	343,4	234,7	226,4
Kassalikviditet (%)	162	172	151	214	184
<i>Resultat per aktie</i>					
Resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets aktieägare (kvarvarande verksamhet)	58,9	65,8	49,7	13,3	8,0
Genomsnittligt antal aktier (i tusental)	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2
Resultat per aktie (SEK)	5,03	5,62	4,25	1,14	0,68
<i>Totalt resultat per aktie</i>					
Resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets aktieägare (total verksamhet)	58,9	65,8	49,7	0,7	1,8
Genomsnittligt antal aktier (i tusental)	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2
Totalt resultat per aktie (SEK)	5,03	5,62	4,25	0,06	0,15
<i>Eget kapital per aktie</i>					
Summa eget kapital	447,2	376,3	327,9	265,9	266,6
Genomsnittligt antal aktier (i tusental)	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2
Eget kapital per aktie (SEK)	38,2	32,2	28,0	22,7	22,8

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Consilium AB (publ) org nr 556480-3327 med säte i Nacka, Stockholm län, får härmed avge concernredovisning och årsredovisning för verksamhetsåret 2016.

Consiliums huvudfokus är att utveckla och marknadsföra produkter och system inom brandsäkerhetsområdet. Med en stabil bas av egenutvecklade produkter, kompletterat av externa varumärken av hög kvalitet, och en global marknadsorganisation är Consilium en av de ledande leverantörerna till den internationella sjöfarten samt olje-, gas- och kraftindustrin. Ledstjärnan i Consiliums erbjudande är att bidra till att skydda människor, miljön och materiella värden. Consilium marknadsför även sitt erbjudande till övrig industri där applikationen passar väl för Consiliums produkter och system samt Consiliums applikationskompetens. Därutöver erbjuds även kompletterande produkter och system, såväl egna som externa, samt service och support.

Under 2016 har Consilium fortsatt att öka affärsvolymen, trots en kraftigt försvagad marknad inom flera marknadssegment. Under 2016 ökade ordergången med 10 procent till 1 654,1 MSEK (1 497,7), och nettoomsättningen ökade med 5 procent till 1 643,2 MSEK (1 565,5). Orderstocken har under 2016 ökat till 805,1 MSEK.

Consilium ser en fortsatt tillväxtpotential under de närmaste åren. Säkerhetskraven ökar globalt inom concernens verksamhetsområden. Stor eftermarknad, och försäljning till marknadssegment med helt olika konjunkturutveckling och investeringscykler, ger Consilium en relativt stabil utveckling över tid. Denna stabilitet möjliggör långsiktiga satsningar på nya produkter och nya marknader. Consiliums stora produkt- och marknadssatsning på olje- och gasmarknaden har medfört ökade kostnader, som belastar rörelseresultatet med mer än 30,0 MSEK under 2016. Exklusive denna specifika investering uppvisar Consiliums verksamheter under 2016 ett resultat i nivå med föregående år. Övriga produktinvesteringar har dessutom ökat utvecklingskostnaderna med ytterligare 10,0 MSEK under 2016. Under 2016 uppgick EBITDA till 197,1 MSEK (211,5), och EBIT till 141,8 MSEK (175,2). EBITDA-marginalen uppgick till 12,0 procent (13,5) och EBIT-marginalen till 8,6 procent (11,2).

Bruttomarginalen har, trots ökad priskonkurrens, förbättrats jämfört med föregående år, tack vare kostnadsreduktioner och effektiviseringar. Satsningen på olje- och gasmarknaden har medfört väsentligt ökade utvecklings- och försäljningskostnader, utan att Consilium kortsiktigt kan redovisa motsvarande ökning av intäkterna. Övriga fasta kostnader har ökat mindre än nettoomsättningen. Consilium har, samtidigt som concernen investerar och växer, gjort nödvändiga anpassningar av den operativa organisationen inom områden med svagare tillväxt, och omfördelat marknadsresurser inom och mellan concernens bolag.

Valutaeffekten på resultatet under 2016 är begränsad. En stor del av orderstocken i produktbolagen är löpande valutasäkrad. Försvagningen av den svenska kronan mot USD och EUR under fjärde kvartalet 2016 förväntas ge en positiv resultateffekt först under 2017.

Consilium utvecklar kontinuerligt nya produkter och nya tekniska lösningar anpassade för valda nischmarknader, gör kompletterande förvärv av produktbolag, och utnyttjar concernens tekniska kompetens för tillväxt inom nya marknadssegment. Consilium har ett globalt marknadsperspektiv för sina satsningar, och utnyttjar concernens globala marknadsorganisation för att marknadsföra nya produkter och system. Consilium etablerar sig kontinuerligt på nya geografiska marknader, och gör kompletterande förvärv av marknadsbolag. Consilium eftersträvar höga marknadsandelar inom globala nischsegment.

Consiliums försäljning fördelas på flera helt olika marknadssegment, vilket ger en bra balans. Försäljningen till eftermarknaden utgör liksom tidigare en stabil bas för verksamheten och är fortsatt ökande. Kraftigt minskade beställningar av nya handelsfartyg och kraftigt minskad efterfrågan inom olje- och gasindustrin, och där särskilt inom offshoresektorn, har påverkat ordergång och nettoomsättning negativt, samt gett upphov till ökad priskonkurrens. Samtidigt har nybeställningar av kryssningsfartyg ökat och förväntas vara fortsatt goda under de närmaste åren. Ordervärdet på kryssningsfartyg är väsentligt högre än för handelsfartyg. Ordergången på säkerhetssystem till militära fartyg är fortsatt god. Beställningarna av brandlarm till tåg och tunnelbanor har ökat kraftigt. Försäljningen till sjukhus och större industribyggnader på landmarknaden fortsätter att öka. Efterfrågan från kraftindustrin har ökat och förväntas vara fortsatt god de närmaste åren.

Den underliggande intjäningen från Consiliums rörelse är fortsatt stark, och kassaflödet från rörelsen har ökat. Rörelsekapital relativt nettoomsättning är oförändrat jämfört med föregående år. Lager har ökat, rörelsefordringar har minskat och rörelseskulden har ökat. Kassaflödet från rörelsen uppgick under 2016 till 93,1 MSEK (77,9).

Affärsområde Marine & Safety redovisar under 2016 en ordergång som är 8 procent högre än föregående år, trots en kraftigt försvagad nybyggnadsmarknad för handelsfartyg, och en fortsatt svag marknad inom olje- och gasindustrin. Detta är möjligt tack vare att Consilium har ökat sina marknadsandelar på säkerhetssystem till handelsfartyg, att försäljningen till eftermarknaden fortsätter att växa, att nybeställningar av kryssningsfartyg har ökat, att försäljningen till tåg och tunnelbanor ökar kraftigt, att försäljningen till militära fartyg ökar, och att försäljningen till byggnader med höga skyddsvärden ökar. Genomförda förvärv har likaså gett en positiv effekt. Orderstocken är fortsatt stark. Företrädesvis mindre projekt och stor eftermarknadsvolym ger generellt mindre volym- och resultatvariationer mellan kvartalen för affärsområde Marine & Safety. Nettoomsättning och EBITDA har ökat jämfört med föregående år, medan EBIT har minskat på grund av ökade avskrivningar på produktutveckling.

Consilium har ändrat namn på affärsområde Consilium Fire safety & Automation till Consilium Safety Engineering. Affärsområdet erbjuder huvudsakligen kompletta systemlösningar, med stort engineering-innehåll, vilket bättre framgår av det nya namnet.

Affärsområde Safety Engineering redovisar under 2016 en orderingång som är 17 procent högre än föregående år, trots att osäkerheten kring oljepriset generellt har minskat efterfrågan och förseurat beslutsprocessen för flera större projekt. Consilium marknadsatsning på nya geografiska områden, och på nya marknadssegment, har kompenserat för detta. Orderstocken har ökat och är fortsatt stark. Minskade leveranser inom offshoresegmentet, och förskjutningar av leveranser till projekt inom olje- och gasindustrin, har resulterat i att nettoomsättning och EBIT under 2016 är lägre än föregående år. Företrädesvis stora projekt medför ofta betydande volym- och resultatvariationer mellan kvartalen för affärsområde Safety Engineering.

Orderstocken har ökat till 805,1 MSEK och avser huvudsakligen systemleveranser, med långa ledtider, till nya fartyg och större anläggningar med leverans under 2017. Orderstocken för eftermarknaden, med korta ledtider, är normalt relativt liten, men försäljningen till eftermarknaden har varit stabilt ökande under mer än 15 år. Consilium förväntar sig, tack vare sina satsningar på nya produkter och nya marknader, kunna redovisa fortsatt volymtillväxt även under 2017, trots fortsatt svag marknad inom flera marknadssegment.

Affärsområde Marine & Safety

Orderingången under 2016 var 8 procent över föregående år. Försäljningen till eftermarknaden, som utgör mer än hälften av nettoomsättningen, fortsätter att öka och utgör en stabil grund för verksamheten. Consilium har successivt ökat sina marknadsandelar för nybyggnation av fartyg, och byggt upp en stor orderstock. Varvens orderingång minskade dock väsentligt under 2016, men förväntas öka igen under perioden fram till 2020. Utleveranserna från varven förväntas som en konsekvens av detta minska under 2017, för att sedan öka igen. Orderingång och leveranser av brandalarm till tåg och tunnelbanor har ökat kraftigt under 2016. Beställningarna av kryssningsfartyg ökar. Försäljningen till militära fartyg ökar. Försäljningen av brandalarm till fastigheter med höga skyddsvärden fortsätter att öka. Affärsområdets försäljning till olje- och gasindustrin har hittills utgjort en liten del av den totala volymen, men Consilium ser en betydande tillväxtpotential, trots en för närvarande svag marknad. Orderstocken är fortsatt stark.

Huvudmarknaderna för affärsområde Marine & Safety utgörs av större fartyg, olje- och gasindustrin, tåg och tunnelbanor, samt fastigheter med högt skyddsvärde. Huvudfokus ligger på detektion och alarm inom högriskområden, baserat på detektion av värme, rök, gas, flammor, oljedimma, m.m., med särskilda system framtagna för utvalda nischmarknader, och med särskilda certifieringar och godkännanden för respektive nischmarknader. Målsättningen är att genom tidig detektion förebygga och begränsa bränder, och att därigenom rädda liv och materiella värden.

Huvuddelen av världens godstransporter sker med fartyg. I en allt mer globaliserad ekonomi ökar sjötransporterna med en multipel på världsekonomis tillväxt. Det totala antalet seglande fartyg i världen och transporterad volym har ökat stadigt de senaste 25 åren. Beställningar av nya fartyg kan variera mellan åren, medan utleveranserna är mer stabila. Det har de senaste 25 åren alltid byggts fler nya fartyg än vad som skrotas ut.

Vartannat större fartyg i världen har någon av Consiliums produkter ombord. Ökad global transportvolym och ökat antal seglande fartyg kräver mer service och support. Utbyte och uppgraderingar av gamla system sker ständigt och efterfrågan på reservdelar, service och tjänster ökar i sin tur. Med en livslängd på 25 år, eller mer för specialfartyg, är eftermarknaden mer värd än nybyggnationsmarknaden.

Försäljningen till landmarknaden utgör en framtida tillväxtpotential. Consilium har under de senaste åren genomfört ett par strategiska förvärv.

Det sker stora globala investeringar inom transportmarknaden, där försäljningen av brandalarm till tåg och tunnelbanor utgör en stor tillväxtpotential. Consilium fortsätter sin globala satsning inom detta marknadssegment. Den globala efterfrågan på olja och gas ökar, men det stora utbudet och låga oljepriset har minskat investeringar och beställningarna från olje- och gasindustrin. Consilium ser en betydande tillväxtpotential inom olje- och gasindustrin, och bygger upp en starkare global närvaro inom detta marknadssegment. Förvärvet av Micropack är en strategisk investering som stärker koncernen inom detta marknadsområde.

Affärsområdets orderingång ökade under 2016 med 8 procent till 1 221,8 MSEK (1 127,3). Nettoomsättningen ökade med 13 procent till 1 240,7 MSEK (1 100,8). EBIT (rörelseresultatet) uppgick till 144,5 MSEK (163,0).

Affärsområde Safety Engineering

Consilium har ändrat namn på affärsområdet, från Consilium Fire safety & Automation till Consilium Safety Engineering. Affärsområdet erbjuder huvudsakligen kompletta systemlösningar, med stort engineering-innehåll, vilket bättre framgår av det nya namnet.

Orderingången under 2016 var 17 procent över föregående år, och orderstocken har stärkts ytterligare. Satsningen på nya marknader har uppvägt minskade investeringar och förskjutningar av investeringsbeslut i en svagare olje- och gasmarknad med stor osäkerhet kring oljepriset. Nettoomsättning och rörelseresultat har påverkats negativt av minskade leveranser till offshore, och av att leveranser till flera större projekt har förskjutits. Rörelseresultatet belastas dessutom av kostnader för etablering på nya geografiska marknader.

Huvudmarknaderna för affärsområde Safety Engineering utgörs av olje- och gasindustrin på land och offshore, samt kraftindustrin. Huvudfokus ligger på släckning av bränder inom högriskområden, med hjälp av släcksystem baserade på vatten, skum och gas, samt på speciella system för brandskydd i särskilda miljöer, och

med särskilda certifieringar och godkännanden för respektive nischområde. Vid försäljning av kompletta brandsäkerhetssystem kan detektion och alarmsystem ingå i affärsområdets leveranser. Målsättningen är att genom riskanalyser, förebyggande system och tidig detektion förebygga och begränsa bränder, samt genom effektiva brandsläckningssystem begränsa effekten av bränder, och att därigenom rädda liv och materiella värden.

Försäljningen av brandsäkerhetssystem riktas huvudsakligen till nybyggnation och retrofit av borrh- och produktionsplattformar, tankanläggningar, raffinaderier, petrokemiska fabriker, tankterminaler, kraftverk, hangarer och lagerbyggnader med höga skyddsvärden. Dessutom levereras system för skydd av helikopterplattformar, turbiner, m.m.

Consilium kombinerar stor kunskap om brandsäkerhet med tekniska lösningar innehållande egenutvecklade och externa produkter av hög kvalitet. Consiliums erbjudande omfattar allt från konsulttjänster till kompletta säkerhetssystem med såväl brand- och gasdetektion som aktivt brandskydd.

Ökade resurser fortsätter att satsas på utveckling av fler egna produkter, och på internationella godkännanden av dessa produkter. Satsningen på nya marknader fortsätter. Ytterligare etableringar av marknadsbolag planeras. Consilium ökar satsningen på erbjudanden till eftermarknaden, och samordnar teknik- och marknadsresurser inom affärsområdet.

Världsekonomin fortsätter att växa. Efterfrågan på olja och gas fortsätter att öka, och behovet av ökad energiproduktion är fortsatt stort för många icke OECD-länder. Det låga oljepriset har påverkat investeringarna inom olje- och gasmarknaden negativt under en längre period, och osäkerheten har förseurat många beslut. Oljepriset har ökat och en viss förbättring av marknaden förväntas under 2017. Det planeras i många delar av världen stora investeringar i kraftverk för att öka elproduktionen.

Affärsområdets orderingång ökade under 2016 med 17 procent till 432,3 MSEK (370,4). Nettoomsättningen minskade under 2016 med 13 procent till 402,5 MSEK (464,7), och EBIT (rörelseresultatet) minskade till 21,6 MSEK (37,0).

Consilium-koncernen 2016

Nettoomsättningen ökade med 5 procent till 1 643,2 MSEK (1 565,5). EBITDA (resultat före avskrivningar, finansiella poster och skatt) minskade med 7 procent till 197,1 MSEK (211,5). EBIT (rörelseresultat) minskade med 19 procent till 141,8 MSEK (175,2). Rörelsemarginalen uppgick till 8,6 procent (11,2). EBT (resultat före skatt) minskade med 17 procent till 92,3 MSEK (110,8). Vinstmarginalen uppgick till 5,6 procent (7,1). Orderingången ökade med 10 procent till 1 654,1 MSEK (1 497,7). Avkastningen på operativt kapital uppgick till 14,2 procent (22,5). Avkastningen på eget kapital uppgick till 17,4 procent (23,5).

Personal och utbildning

Antalet anställda uppgick per 2016-12-31 980 (793). Dessutom finns 90 (106) anställda inom joint-venture-och intressebolag. Av not 2 framgår antal anställda i olika länder samt löner och ersättningar. Consilium investerar löpande i utbildning av personalen. Utbildningsinsatser sker inom respektive affärsområde.

Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare

Vid årsstämman 2016 fastställdes att arvode om 800 000 kronor ska utgå till styrelsen att fördelas inom styrelsen med 175 000 kronor till styrelsens ordförande och 125 000 kronor vardera till externa styrelseledamöter. Årsstämman beslutade vidare om principer för ersättning till ledande befattningshavare som i huvudsak innebär att för ledande befattningshavare ska marknadsmässiga löner och övriga anställningsvillkor tillämpas. Ersättning till ledande befattningshavare utgörs av grundlön inklusive bilförmån och eventuellt förekommande bonus. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Bonus är baserad på finansiella mål och utgår med maximalt tre månadslöner.

Finansiell ställning och kassaflöde

Soliditeten uppgick till 23 procent (25). Likvida medel uppgick per 2016-12-31 till 165,1 MSEK (69,3). Räntebärande skulder uppgick till 978,3 MSEK (727,9). Kassaflödet uppgick till 92,4 MSEK, vilket innebär att likvida medel var 165,1 MSEK vid årets slut.

Investeringar

Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar har under året uppgått till 74,6 MSEK (75,5). Inom Marine & Safety har investeringar huvudsakligen skett avseende SIL-godkännande och förvärv av Micropack. Inom Safety Engineering avser nettoinvesteringar i immateriella anläggningstillgångar huvudsakligen marknadsinvesteringar.

Forskning och utveckling

Consilium är ett tekniskt kunskapsföretag med målsättning att ligga i framkant av teknikutvecklingen inom valda nischer. Utveckling av produkter, system och produktionsteknik är därför ett prioriterat område. Bolaget balanserar utvecklingskostnader med en avskrivningsperiod om 3–5 år.

Kvalitet

Samtliga produktbolag är idag certifierade enligt ISO 9000-standard.

Miljö

Consilium ska verka för att den dagliga verksamheten, liksom produkter och tillverkningsprocesser, uppfyller nationella lagar och internationella miljökrav. Företagets produkter ska tillverkas av material och genom tillverkningsprocesser som belastar miljön så lite som möjligt. Rest- och avfallsprodukter ska tas om hand på ett miljövänligt sätt. Bolaget bedriver ingen anmälnings- och tillståndspliktig verksamhet enligt Miljöbalken.

Finansiell riskhantering

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Koncernen använder derivatinstrument för att säkra viss riskexponering. Riskhanteringen sköts av respektive produktägande dotterföretag enligt policyer som fastställts av styrelsen. Styrelsen upprättar skriftliga policyer såväl för den övergripande riskhanteringen som för specifika områden såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk, användning av derivata och icke-derivata finansiella instrument samt placering av överlikviditet.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Koncernens väsentliga risk- och osäkerhetsfaktorer består av bland annat affärs- och finansiella risker. Affärsrisker kan avse större kundexpansioner mot enskilda branscher eller företag. Finansiella risker avser främst valutarisker som uppstår genom att över 90 procent av försäljningen sker utanför Sverige medan stor del av produktionen sker i Sverige. Hanteringen av de finansiella riskerna finns beskriven i not 13. Koncernen har en relativt god riskspridning på kunder och marknader, men den globala finansiella krisen och minskad ekonomisk tillväxt utgör en risk- och osäkerhetsfaktor. Det rådande konjunkturläget inom vissa marknadssegment innebär generellt att koncernens risker för kundförluster har ökat. Utöver detta är bedömningen att det inte har tillkommit några väsentliga risker under året.

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningsrapporten återfinns på sid 57.

Utsikter för 2017

Consilium förväntar sig en fortsatt volymtillväxt även under 2017.

Händelser efter periodens utgång

Consilium har under januari 2017 förvärvat majoriteten av aktierna i det amerikanska brandsäkerhetsbolaget ACAF Systems Inc.

Moderbolaget

Consilium AB, org.nr. 556480-3327, är moderbolag för verksamheten inom Consilium med koncern-gemensamma funktioner. Moderbolagets nettoomsättning uppgick till 1,0 MSEK (1,7) och avser direkt nedlagd tid inom koncernbolagen. Rörelsens kostnader uppgick till -33,6 MSEK (-24,9). Rörelseresultatet uppgick till -32,6 MSEK (-23,2). Resultat efter finansiella poster uppgick till -15,3 MSEK (12,9). Resultat efter skatt uppgick till -11,6 MSEK (10,0).

Consilium-aktien

Aktiekapitalet i Consilium uppgick per den 31 december 2016 till 58,5 MSEK (58,5), fördelat på 11 702 203 aktier. A-aktien motsvarar 10 röster och B-aktien motsvarar en röst. Alla aktier har lika rätt till bolagets tillgångar och resultat. Det finns inga begränsningar avseende överlåtelse av aktier, rösträtter eller rätten att delta i årsstämman. Vid ökning av aktiekapitalet genom kontantemission eller kvittningsemission ska dock innehavare av A-aktier samt B-aktier äga företrädesrätt att teckna nya aktier av samma aktieslag i förhållande till det antal aktier innehavaren förut äger (primär företrädesrätt). Aktier som inte tecknats med primär företrädesrätt ska erbjudas samtliga aktieägare till teckning (subsidiär företrädesrätt). Om inte sålunda erbjudna aktier räcker för den teckning som sker med subsidiär företrädesrätt, ska aktierna fördelas mellan tecknarna i förhållande till det totala antal aktier de förut äger och i den mån detta inte kan ske, genom lottnings.

Vid ökning av aktiekapitalet genom kontantemission eller kvittningsemission där endast aktier av serie A eller serie B ges ut, ska samtliga aktieägare, oavsett om deras aktier är av serie A eller serie B, äga företrädesrätt att teckna nya aktier i förhållande till det antal aktier de förut äger.

Beslutar bolaget att genom kontantemission eller kvittningsemission ge ut teckningsoptioner eller konvertibler har aktieägarna företrädesrätt att teckna teckningsoptioner som om emissionen gällde de aktier som kan komma att nytecknas på grund av optionsrätten respektive företrädesrätt att teckna konvertibler som om emissionen gällde de aktier som konvertiblerna kan komma att bytas ut mot. Vad ovan sagts ska inte innebära någon inskränkning i möjligheten att fatta beslut om kontantemission med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt.

Vid ökning av aktiekapitalet genom fondemission ska nya aktier emitteras av varje aktieslag i förhållande till det antal aktier av samma slag som finns sedan tidigare. Därvid ska gamla aktier av visst aktieslag medföra rätt till nya aktier av samma aktieslag. Vad som nu sagts ska inte innebära någon inskränkning i möjligheten att genom fondemission, efter erforderlig ändring av bolagsordningen, ge ut aktier av nytt slag.

Bolaget har inte heller ingått några väsentliga avtal som kan påverkas, förändras eller upphöra om kontrollen över bolaget skulle förändras till följd av ett offentligt bud om att förvärva aktier i bolaget. Bolaget har inte kännedom om några avtal mellan aktieägare som skulle kunna begränsa rätten att överlåta aktier. Det finns inte heller några bestämmelser i bolagsordningen avseende utnämning eller entledigande av styrelseledamöter eller avtal mellan bolaget och styrelseledamöter eller anställda angående utbetalning av ersättningar om sådana personer lämnar sina poster, eller om anställningen avslutas till följd av ett offentligt bud att förvärva bolaget.

Consilium har 2 311 aktieägare (2 371). De tre röstmässigt största aktieägarna per den 31 december 2016 var Platanen Holding AB med 72,1 procent, MCT Brattberg AB med 11,1 procent och Magnus Vahlquist med 2,7 procent. För information om de större aktieägarna, se sid 23.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, lång- och kortfristiga fordringar, leverantörsskulder, låneskulder samt övriga skulder. Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar, samt finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Styrelsens yttrande enligt Aktiebolagslagen 18 kap. 4 §

Efter föreslagen utdelning uppgår moderbolagets soliditet till 13 procent och koncernens soliditet till 22 procent. Soliditeten är betryggande mot bakgrund av att bolagets och koncernens verksamhet fortsatt bedrivs med lönsamhet. Likviditeten i bolaget och koncernen bedöms kunna upprätthållas på en fortsatt betryggande nivå. Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen inte hindrar moderbolaget eller de övriga koncernbolagen från att fullgöra sina förpliktelser, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i aktiebolagslagen 17 kap, 3 §, 2–3 st (försiktighetsregeln).

Förslag till vinstdisposition

Belopp i KSEK

<i>Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:</i>	
Överkursfond	130 435
Balanserat resultat	-59 232
Årets resultat	-11 600
Totalt	59 603
<i>Styrelsen föreslår att vinsten disponeras som följer:</i>	
Till aktieägarna utdelas kontant 2,00 kr/aktie	-23 412
Balanserat resultat i ny räkning	36 191

KONCERNENS RESULTATRÄKNING OCH ÖVRIGT TOTALRESULTAT

MSEK	Not	2016	2015
Försäljningsintäkter	1	1 643,2	1 565,5
Kostnader för sålda varor	20	-1 056,7	-1 029,2
Bruttovinst		586,5	536,3
Försäljnings- och marknadsföringskostnader	2, 9, 20	-257,2	-211,7
Administrationskostnader	2, 3, 4, 9, 20	-132,2	-117,0
Forsknings- och utvecklingskostnader	9, 10, 20	-63,2	-44,3
Resultat från andelar i intresseföretag	12	7,9	11,9
Rörelseresultat		141,8	175,2
Finansiella intäkter samt finansiella kursvinster	5	31,1	19,7
Finansiella kostnader samt finansiella kursförluster	6	-80,6	-66,6
Övriga finansiella kostnader	6	0,0	-17,5
Resultat efter finansiella poster		92,3	110,8
Inkomstskatter	7	-20,6	-27,9
Årets resultat		71,7	82,9
Övrigt totalresultat:			
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen			
Kassaflödessäkringar		-5,7	20,5
Uppskjuten skatt på kassaflödessäkringar		1,2	-4,8
Valutakursdifferenser		16,9	3,5
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		12,4	19,2
Summa totalresultat		84,1	102,1
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare	30	58,9	65,8
Innehav utan bestämmande inflytande		12,8	17,1
Summa årets resultat		71,7	82,9
Resultat per aktie, moderbolagets aktieägare			
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK		5,03	5,62 ¹⁾
Summa resultat per aktie		5,03	5,62 ¹⁾
Summa totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		68,0	83,8
		68,0	83,8
Innehav utan bestämmande inflytande		16,1	18,3
Summa totalresultat		84,1	102,1
Föreslagen utdelning per aktie, SEK		2,00	2,00

1) Engångskostnader för förtidsinlösen av företagsobligation påverkade resultat per aktie negativt med 1,17 SEK per aktie.

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Tillgångar, skulder och eget kapital per 31 december, MSEK	Not	2016	2015
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader, mark och markanläggningar	9	25,9	18,1
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	2,0	1,1
Inventarier, verktyg och installationer	9	27,2	25,3
Summa materiella anläggningstillgångar		55,1	44,5
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	10	186,0	166,7
Kundrelationer	10	11,4	–
Patent, licenser och liknande rättigheter	10	3,7	0,8
Goodwill	10	473,0	192,1
Summa immateriella anläggningstillgångar		674,1	359,6
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Innehav redovisade med kapitalandelsmetoden	12	46,9	45,3
Långfristiga fordringar		88,4	69,0
Uppskjutna skattefordringar	8	36,4	26,5
Summa finansiella anläggningstillgångar		171,7	140,8
(Varav spärrade likvida medel i långfristiga fordringar)	24	(38,2)	(36,3)
Summa anläggningstillgångar		900,9	544,9
Omsättningstillgångar			
Varulager	14	320,4	227,3
<i>Fordringar m.m.</i>			
Kundfordringar	15	401,7	391,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	32,9	52,9
Övriga fordringar		59,3	61,4
Kortfristiga placeringar		79,9	134,2
Likvida medel		165,1	69,3
Summa omsättningstillgångar		1 059,3	936,1
(Varav spärrade likvida medel i övriga fordringar)	24	(2,8)	(3,2)
Summa tillgångar		1 960,2	1 481,0
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Aktiekapital	18	58,5	58,5
Övrigt tillskjutet kapital		206,2	206,2
Övriga reserver		9,1	-27,2
Balanserat resultat, inkl. årets resultat		106,2	78,6
Kapital och reserver som kan hänföras till moderbolagets aktieägare		380,0	316,1
Innehav utan bestämmande inflytande		67,2	60,2
Summa eget kapital		447,2	376,3
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	21	115,5	20,2
Obligationslån	21	750,0	600,0
Långfristiga skulder	22	159,0	50,0
Pensionsförpliktelser	19	4,5	3,4
Övriga avsättningar	19	29,0	18,0
Summa långfristiga skulder		1 058,0	691,6
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		178,3	192,5
Aktuella skatteskulder		19,2	13,4
Skulder till kreditinstitut	21	112,8	107,7
Övriga skulder		36,8	27,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	107,9	72,0
Summa kortfristiga skulder		455,0	413,1
Summa eget kapital och skulder		1 960,2	1 481,0

FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS EGET KAPITAL

	Not	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Övriga reserver	Balanserat resultat inkl. årets resultat	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2015		58,5	206,2	-19,1	27,4	273,0	54,9	327,9
Periodens resultat		–	–	–	65,8	65,8	17,1	82,9
Övrigt totalresultat		–	–	18,0	–	18,0	1,2	19,2
Periodens totalresultat		0,0	0,0	18,0	65,8	83,8	18,3	102,1
<i>Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare</i>								
Utdelning		–	–	–	-14,6	-14,6	-5,2	-19,8
Förvärv/avyttringar		–	–	-16,1	–	-16,1	-11,1	-27,2
Innehav utan bestämmande inflytande, andel av eget kapital		–	–	–	–	0,0	3,3	3,3
Värdeförändring, option		–	–	-10,0	–	-10,0	–	-10,0
Utgående balans per 31 december 2015		58,5	206,2	-27,2	78,6	316,1	60,2	376,3
Ingående balans per 1 januari 2016		58,5	206,2	-27,2	78,6	316,1	60,2	376,3
Omföring av JKK-gruppens minoritetsandel, som är skuldförd i koncernbalansräkningen		–	–	13,8	–	13,8	-13,8	0,0
Justerad ingående balans 1 januari 2016		58,5	206,2	-13,4	78,6	329,9	46,4	376,3
Periodens resultat		–	–	–	58,9	58,9	12,8	71,7
Övrigt totalresultat		–	–	9,1	–	9,1	3,3	12,4
Periodens totalresultat		0,0	0,0	9,1	58,9	68,0	16,1	84,1
<i>Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare</i>								
Utdelning		–	–	–	-31,3	-31,3	-7,7	-39,0
Förvärv/avyttringar	32	–	–	–	–	0,0	8,1	8,1
Innehav utan bestämmande inflytande, andel av eget kapital		–	–	–	–	0,0	4,3	4,3
Värdeförändring, option		–	–	13,4	–	13,4	–	13,4
Utgående balans per 31 december 2016		58,5	206,2	9,1	106,2	380,0	67,2	447,2

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		141,8	175,2
Avskrivningar	9, 10	55,3	36,3
Övriga ej likviditetspåverkande poster	29	11,4	10,9
		208,5	222,4
Erhållen ränta	5	5,7	4,3
Övriga finansiella poster		-5,4	-6,4
Erlagd ränta	6	-53,1	-45,2
Betald inkomstskatt		-25,9	-12,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		129,8	162,8
Ökning/minskning varulager	14	-85,8	-20,9
Ökning/minskning kundfordringar	15	2,8	-76,8
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		26,7	-5,1
Ökning/minskning leverantörsskulder		-22,5	18,3
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		42,1	-0,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		93,1	77,9
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	9	-14,5	-13,4
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	10	-60,1	-62,1
Spärrade medel		-1,9	-4,4
Ökning/minskning övriga kortfristiga placeringar		54,3	-121,3
Investeringar och andelar i intresseföretag		-5,3	-0,8
Förvärv av dotterbolag och andra affärsenheter; efter avdrag för förvärvade likvida medel	32	-180,1	-80,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-207,6	-282,8
Finansieringsverksamheten			
Utgivande av företagsobligation och ökning av övriga lån		263,7	640,1
Återbetalning av företagsobligation och övriga lån		-17,8	-434,4
Engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation		–	-17,5
Betald utdelning till joint-venture- och minoritetsdelägare		-7,7	-5,2
Betald utdelning till aktieägarna		-31,3	-14,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		206,9	168,4
Årets kassaflöde		92,4	-36,5
Likvida medel vid årets början		69,3	105,4
Valutakurseffekt i likvida medel		3,4	0,4
Likvida medel vid årets slut		165,1	69,3

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

MSEK	Not	2016	2015
Övriga rörelseintäkter		1,0	1,7
Bruttovinst		1,0	1,7
Administrationskostnader	2, 3, 4	-33,6	-24,9
Rörelseresultat		-32,6	-23,2
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	23,3	15,4
Resultat från andelar i koncernföretag		51,9	81,0
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-57,9	-42,8
Övriga finansiella kostnader	6	0,0	-17,5
Resultat före skatt		-15,3	12,9
Skatt på årets resultat	7, 8	3,7	-2,9
Årets resultat och totalresultat		-11,6	10,0

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Tillgångar, skulder och eget kapital per 31 december, MSEK	Not	2016	2015
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	9	0,1	0,1
Summa materiella anläggningstillgångar		0,1	0,1
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	11	174,1	174,1
Fordringar hos koncernföretag	31	180,8	–
Uppskjutna skattefordringar	8	11,5	8,1
Summa finansiella anläggningstillgångar		366,4	182,2
Summa anläggningstillgångar		366,5	182,3
Omsättningstillgångar			
<i>Fordringar m.m.</i>			
Fordringar hos koncernföretag		519,5	494,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	5,7	11,0
Kortfristiga placeringar		79,9	134,2
Övriga kortfristiga fordringar		0,5	1,0
Likvida medel		60,0	5,3
Summa omsättningstillgångar		665,6	645,6
Summa tillgångar		1 032,1	827,9
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	18	58,5	58,5
Reservfond		31,7	31,7
Summa		90,2	90,2
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		130,4	130,4
Balanserat resultat		-59,2	-45,8
Årets resultat		-11,6	10,0
Summa		59,6	94,6
Summa eget kapital		149,8	184,8
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	21	107,0	–
Skulder till koncernföretag		20,6	–
Företagsobligationslån	21	750,0	600,0
Summa långfristiga skulder		877,6	600,0
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1,4	2,2
Skulder till kreditinstitut	21	0,0	31,1
Skulder till koncernföretag		–	5,8
Övriga skulder		0,6	0,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	2,7	3,3
Summa kortfristiga skulder		4,7	43,1
Summa eget kapital och skulder		1 032,1	827,9

FÖRÄNDRINGAR I MODERBOLAGETS EGET KAPITAL

	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserat resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2015	58,5	31,7	130,4	-31,2	189,4
Betald utdelning	–	–	–	-14,6	-14,6
Årets resultat	–	–	–	10,0	10,0
Utgående balans per 31 december 2015	58,5	31,7	130,4	-35,8	184,8
Ingående balans per 1 januari 2016	58,5	31,7	130,4	-35,8	184,8
Betald utdelning	–	–	–	-23,4	-23,4
Årets resultat	–	–	–	-11,6	-11,6
Utgående balans per 31 december 2016	58,5	31,7	130,4	-70,8	149,8

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-32,6	-23,2
Ej kassaflödespåverkande poster		11,4	–
		-21,2	-23,2
Erhållen ränta	5	23,3	14,1
Erlagd ränta	6	-57,9	-42,8
		-55,8	-51,9
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		32,3	-28,5
Ökning/minskning leverantörsskulder		-0,8	-0,4
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		-6,5	4,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-30,8	-76,5
Investeringsverksamheten			
Aktieägartillskott		0,0	0,0
Ökning/minskning övriga kortfristiga placeringar		54,3	-121,3
Ökning finansiella anläggningstillgångar	31	-234,7	–
Minskning finansiella anläggningstillgångar		42,5	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-137,9	-121,3
Finansieringsverksamheten			
Utgivande av företagsobligation	21	150,0	600,0
Återbetalning av företagsobligation		–	-400,0
Återbetalning lån		-31,1	-8,9
Upptagna lån		127,6	–
Utbetald utdelning		-23,4	-14,6
Engångskostnader för förtidsinlösen av företagsobligation		0,3	-17,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		223,4	159,0
Årets kassaflöde		54,7	-38,8
Likvida medel vid årets början		5,3	44,1
Likvida medel vid årets slut		60,0	5,3

REDOVISNINGSPRINCIPER

Samtliga belopp i MSEK där inget annat anges

Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen för Consilium-koncernen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, International Financial Reporting Standards (IFRS) och tolkningar från IFRIC sådana de antagits av EU. Den har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden förutom vad beträffar omvärderingar av byggnader och mark, finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella tillgångar och skulder (inklusive derivatinstrument) värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

Nya standarder och tolkningar som tillämpats av koncernen

Ett antal nya standarder och ändringar av tolkningar och befintliga standarder träder i kraft för räkenskapsår som börjar 1 januari 2016 och har tillämpats vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter. Inga av dessa har haft någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya standarder och tolkningar som ännu inte har tillämpats av koncernen

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2016 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan: IFRS 9, Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Denna standard är en del i en omarbeting av den nuvarande standarden IAS 39. En komplett version av standarden utfärdades 2014, och standarden träder i kraft 2018. IFRS 9 publiceras i tre delar: Klassificering och Värdering, Nedskrivning samt Säkringsredovisning, och kommer att ersätta nuvarande IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Koncernen utvärderar effekterna av den nya standarden.

IFRS 15, Intäkter från avtal med kunder. Standarden berör intäktsredovisning och fastställer principer för redovisning av information som är användbar för användare av finansiella rapporter rörande arten, tidpunkten och osäkerheten för intäkter och kassaflöden som uppkommer i samband med ett företags avtal med kunderna. Standarden ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal, samt därtill hänförliga tolkningar. Tidpunkten för obligatorisk tillämpning är 1 januari 2018. Koncernen har inlett arbetet med att identifiera och utvärdera kundavtal för att utvärdera effekten av IFRS 15.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 Leases publicerades i januari och kommer att ersätta IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4, SIC-15 och SIC-27. Standarden kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal, med några undantag (korttidsavtal och poster av mindre värde), redovisas i balansräkningen. Denna redovisning baseras på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Redovisningen för leasegivaren kommer i allt väsentligt att vara oförändrad, medan redovisningen för leasetagare förändras i och med att skillnaden mellan operationell och finansiell leasing utgår.

Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Förtida tillämpning är tillåten i vissa fall. Koncernen har ett antal större leasingavtal med sammanlagt anskaffningsvärde på cirka 90,0 MSEK som i dagsläget är klassificerade som operationella leasingavtal men som kommer att redovisas i balansräkningen enligt den nya standarden.

Utöver ovan finns det inga övriga tolkningar av IFRS eller IFRIC som ännu inte har trätt i kraft som förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Kassaflöde

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Likvida medel omfattar kassa och banktillgodohavanden.

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna, samt bolag över vilka moderbolaget på annat

sätt har bestämmande inflytande, d v s har rätten att utforma bolagets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde för tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelседagen. Dotterbolagens förvärvade egna kapital bestäms till skillnaden mellan identifierbara tillgångar och övertagna skulder och eventualförpliktelser verkliga värden utifrån en marknadsvärdering gjord vid förvärvstidpunkten. De förvärvade dotterbolagens egna kapital elimineras i sin helhet vilket innebär att i koncernens egna kapital ingår endast den del av dotterbolagets egna kapital som tillkommit efter förvärvet. Om det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets identifierade nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill. Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag koncernen har kontroll genom ett bestämmande inflytande över bolaget och med belopp avseende tiden efter förvärvet. Avyttrade dotterbolag exkluderas ur koncernens redovisning från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. Dotterbolag som har delats ut till aktieägarna har exkluderats ur koncernens redovisning från och med den dag då utdelningen verkställdes. Koncerninterna transaktioner och balansposter samt internvinster elimineras i sin helhet. Dotterföretag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Intressebolag

Som intressebolag beaktas de företag som inte är dotterbolag men där moderbolaget har betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller aktieinnehav som omfattar 20-50 procent. Andelar i intressebolag redovisas i koncernens bokslut enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde. Koncernens andel av resultat som uppkommit i intressebolaget efter förvärvet redovisas i resultaträkningen och dess andel av förändringar i reserver redovisas i posten Reserver. Ackumulerade förändringar efter förvärvet redovisas som ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intressebolags förluster uppgår till, eller överstiger, dess innehav redovisar koncernen inte ytterligare förluster. Eventuellt realiserade internvinster elimineras med den på koncernen belöpande andelen av vinsten.

Även realiserade förluster elimineras. Resultatandelar i intresseföretag redovisas på separata rader i koncernresultaträkningen och i koncernbalansräkningen. Andel i intressebolags resultat redovisas efter skatt.

Omräkning av utländsk valuta

Posterna som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta. Balans- och resultaträkningar för dotterbolagen i koncernen omräknas till balansdagens kurs respektive snittkurs för året. Kursdifferenser förs direkt till koncernens egna kapital. Kursdifferenser hänförliga till omräkning av utländska dotter bolag redovisas i övrigt totalresultat.

Bokslutskurs 31 december		
Väsentliga valutakurser	2016	2015
USD	9,05	8,42
EUR	9,55	9,16
GBP	11,20	12,46
Snittkurs		
Väsentliga valutakurser	2016	2015
USD	8,58	8,40
EUR	9,45	9,34
GBP	11,60	12,83

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurser. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta redovisas i resultaträkningen under nettoomsättning eller kostnad såld vara. Valutasäkringstransaktioner i form av valutaterminskontrakt avseende framtida flöden i utländsk valuta påverkar resultatet i takt med att de löper ut.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Koncernmellanhavanden i utländsk valuta som avser långfristig finansiering till dotterbolag av eget kapitalkaraktär ("Extended equity") räknas inte om till balansdagens kurs utan är värderade till den kurs som var aktuell då mellanhavandet uppstod.

Affärsområden

Consilium har två affärsområden, Marine & Safety och Safety Engineering (tidigare kallat Fire safety & Automation). Dessa affärsområden är de som följs upp internt av högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är vd och tillika koncernchef. Enheter inom respektive affärsområde uppvisar en liknande riskbild och utveckling. Koncernen klassificerar därför affärsområdena som kassaflödesgenererande enheter vid nedskrivningsprövning av goodwill.

Intäktsredovisning

Intäkterna innefattar det verkliga värdet av sålda varor och tjänster exklusive mervärdesskatt och rabatter samt efter eliminering av koncernintern försäljning. Intäkter redovisas enligt följande.

Försäljning av varor

Koncernens nettoomsättning utgörs av det verkliga värdet av försäljning av varor. Consilium redovisar intäkter när risken för varan har överförts till kund i enlighet med leveransvillkor samt betalning av den relaterade kundfordran är sannolikt säkerställd. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter, returer, kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta och efter det att koncernintern försäljning har eliminerats.

Försäljning av tjänsteuppgifter och entreprenaduppgifter

För utförda tjänsteuppgifter respektive entreprenaduppgifter redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppgiften som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppgiftens färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppgifts färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett tjänsteuppgift eller entreprenaduppgift inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppgiftsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befarad förlust på ett uppgift redovisas omgående som kostnad.

Räntointäkter

Räntointäkter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden.

Utdelningsintäkter

Utdelningsintäkter redovisas när de blivit beslutade och rätten till betalning bedöms som säker.

Statliga stöd

Redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer erhållas och att koncernen kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor. Statliga stöd som hänför sig till kostnader skjuts upp och intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs. Consilium har inga lån som är direkt hänförliga till utgifter för bolagets utvecklingskostnader.

Skatter

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Underskottsavdrag som kommer att kunna utnyttjas mot sannolika framtida vinster aktiveras som uppskjuten skattefordran. Detta avser såväl ackumulerade underskottsavdrag vid förvärvstidpunkten, som därefter uppkomna förluster. Värdering sker till de skattesatser som gällde på balansdagen. Uppskjuten skatt redovisas i balansräkningen som finansiell tillgång eller långfristiga skulder. Årets skattekostnad utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Om verkligt utfall skiljer sig från de belopp som först redovisades, kommer dessa skillnader att påverka avsättningarna för aktuell skatt och uppskjuten skatt samt årets resultat. Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som uppkommer på andelar i dotterföretag och intressebolag förutom där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar består av balanserade utvecklingskostnader, goodwill samt patent, licenser och liknande rättigheter.

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp som det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktier i förvärvade dotterföretag överstiger det verkliga värdet på det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar vid förvärvstidpunkten. Goodwill på förvärv av intressebolag ingår i värdet på innehav i intressebolag och prövas med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov som en del av värdet på det totala innehavet. Goodwill som redovisas separat testas årligen för att identifiera eventuellt

nedskrivningsbehov. Nedskrivning av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten. Goodwill fördelas vid förvärvstidpunkten på de kassaflödesgenererande enheter som förväntas bli gynnade av det rörelseförvärv som gett upphov till goodwillposten.

För beskrivning av metoder och antaganden vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov, se not 10.

Produktutveckling och forskning

Utgifter avseende utvecklingsprojekt hänförliga till konstruktion och test av nya eller förbättrade produkter balanseras som immateriella tillgångar i den omfattning som dessa utgifter förväntas generera framtida ekonomiska fördelar. Övriga utvecklingsutgifter kostnadsförs i takt med att de uppkommer.

Utvecklingskostnader som tidigare kostnadsförts balanseras inte som tillgång i senare perioder. Utvecklingskostnader som balanserats skrivs av linjärt under 3-5 år över den period som de förväntade fördelarna beräknas komma företaget tillgodo och från den tidpunkt då kommersiell produktion påbörjas. I enlighet med övergångsreglerna till IFRS 2005 har Consilium omklassificerat tidigare redovisat förvärvsgoodwill från förvärven av inkrämen Nittan och Servoteknikk under åren 2003 och 2004. Omklassificering av inkrämsförvärven av Nittan och Servoteknikk har givit upphov till att Consiliums koncernredovisning visar förvärv av produktutveckling.

Avskrivningsplanen har per förvärvsdatum, med den då bedömda nyttjandeperioden, bestämts till 20 respektive 10 år. Eftersom dessa avskrivningsplaner är de samma som för tidigare redovisat goodwill innebär det ingen skillnad i avskrivningskostnader jämfört med tidigare. Avskrivningarna ingår i resultaträkningens post Forsknings- och utvecklingskostnader. Utgifter för forskning kostnadsförs omedelbart. Någon forskning i egentlig mening eller större omfattning bedrivs inte inom koncernen, utan bedrivs som ett kontinuerligt arbete och som en integrerad del i det dagliga arbetet. Dessa utgifter kan svårigen avgränsas och uppgår dessutom inte till väsentliga belopp.

Patent, varumärken och licenser

Patent, varumärken och licenser redovisas till anskaffningsvärde. Patent, varumärken och licenser har en begränsad nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för patent, varumärken och licenser över deras bedömda nyttjandeperiod (5–10 år).

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar, inklusive industribyggnader samt mark, redovisas till anskaffningskostnad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Anskaffningskostnaden inkluderar kostnader direkt relaterade till förvärvet av tillgången. Utgifter för förbättringar av tillgångarnas prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader. I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med avskrivningar som sker linjärt och baseras på skillnaden mellan tillgångarnas anskaffningsvärde och deras eventuella restvärde över deras beräknade nyttjandeperiod. Consilium tillämpar följande nyttjandeperioder:

Industribyggnader som används i rörelsen 25 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar 5–7 år
Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Tillgångarnas restvärde och nyttjandeperiod bedöms årligen och justeras vid behov. I de fall en tillgångens redovisade värde överstiger dess beräknade återvinningsvärde skrivs tillgången ned till sitt återvinningsvärde.

Ingen avskrivning sker på mark. Realisationsvinster och -förluster bestäms genom en jämförelse mellan försäljningspriset och det bokförda värdet. Realisationsvinster och -förluster redovisas via resultaträkningen.

Leasingavtal

Leasingkontrakt avseende anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt bär samma risker och åtnjuter samma förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Finansiell leasing redovisas vid leasingperiodens början till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Finansiella leasingavtal redovisas i balansräkningen som anläggningstillgång respektive finansiell skuld. Framtida leasingbetalningar fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader så att varje redovisningsperiod belastas med ett räntebelopp som motsvarar en fast räntesats på den under respektive period redovisade skulden. Leasingtillgångar skrivs av enligt samma principer som gäller övriga tillgångar av samma slag. I resultaträkningen fördelas kostnader för leasingkontraktet mellan avskrivning och ränta. För 2016 och 2015 innehar inte koncernen några leasingavtal som ska redovisas som finansiell leasing. Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen som rörelsekostnad. Leasing av bilar, persondatorer och lokalhyra definieras normalt som operationell leasing.

Nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill, skrivs inte av utan prövas årligen med avseende på nedskrivningsbehov. På tillgångar som skrivs av

görs en bedömning av tillgångens redovisade värde när helst det finns en indikation på att det redovisade värdet överstiger dess återvinningsvärde. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde, minskat med försäljningskostnader, och dess nyttjandevärde. Nedskrivningar görs per kassaflödesgenererande enhet. För tillgångar, andra än finansiella tillgångar och goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Varulager

Varulagret består av hel- och halvfabrikat samt råvaror. Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet (nettoförsäljningsvärde) på balansdagen.

Hel- och halvfabrikat värderas till tillverkningskostnader innefattande råvaror, direkt arbete, övriga direkta omkostnader och produktionsrelaterade omkostnader baserade på normal produktion. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. För homogena varugrupper tillämpas kollektiv värdering. Räntekostnader ingår inte i lagervärderingen.

Avdrag sker för internvinster som uppkommer vid leverans mellan i koncernen ingående bolag. Erforderlig inkuransavsättning har gjorts.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, lång- och kortfristiga fordringar, leverantörsskulder, låneskulder, övriga skulder samt derivatinstrument. Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar, samt finansiella tillgångar som kan säljas samt derivatinstrument. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Derivatinstrument

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på kontraktsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifierats som ett säkringsinstrument och, om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats.

Koncernen identifierar finansiella instrument som är valutaterminer som säkringsinstrument i kassaflödessäkringar som används för att minska valutakursrisk på tecknade framtida order. Verkligt värde-förändringar av derivatinstrument som används i kassaflödessäkringar redovisas i övrigt totalresultat. Värdeförändringar av derivatinstrument som inte används som kassaflödessäkringar redovisas i resultaträkningen. I samband med förvärv av aktier med en put/call option värderas förvärvet till verkligt värde och resulterar i en långfristig skuld samt en ökning av goodwill.

För vidare upplysning om detta instrument se not 19 och 32.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag med mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Lånefordringar och kundfordringar klassificeras som kundfordringar och övriga kort- respektive långfristiga fordringar i balansräkningen. Lånefordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning. En reservering för värdeminskning görs när det finns objektiva bevis för att det redovisade beloppet ej kommer att erhållas och en nedskrivning görs när förlusten kan konstateras.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är tillgångar som inte är derivat och där tillgångarna identifierats som att de kan säljas eller inte klassificeras i någon av de övriga kategorierna. De ingår i anläggningstillgångar om ledningen inte har för avsikt att avyttra tillgången inom 12 månader efter balansdagen. Tillgångarna värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivning görs då det finns objektiva belägg för att nedskrivningsbehov föreligger. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat. Investeringar i eget kapitalinstrument som inte har ett noterat marknadspris på en aktiv marknad och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt värderas till anskaffningsvärde. Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Likvida medel

Likvida medel definieras som kassa och bank samt kortfristiga placeringar med en löptid ej överstigande tre månader från anskaffningstidpunkt. Likvida medel redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde.

Säkringsredovisning

Consilium nyttjar derivatinstrument för att täcka risker avseende valutakursförändringar. Inom Consilium vidtas valutasäkringsåtgärder för kommersiell exponering i form av mycket sannolika prognostiserade transaktioner (kassaflödessäkring) inom ramen för den av styrelsen fastställda finanspolicyn. Consilium tillämpar säkringsredovisning på de kontrakt som uppfyller kriterierna för detta enligt IAS 39, Finansiella Instrument. Koncernen dokumenterar sin bedömning, både när säkringens ingås och fortlöpande, huruvida de säkringsinstrument som används är effektiva. Säkringsredovisningen innebär att de orealiserade vinster och förluster som uppstår vid marknadsvärdering av säkringsinstrumenten och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i totalresultatet. Se även not 13. Hela det verkliga värdet på ett derivat som utgör säkringsinstrument klassificeras som anläggningstillgång eller långfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid är längre än 12 månader, och som omsättningstillgång eller kortfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid understiger 12 månader. Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på ett derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat. Den vinst eller förlust som hänförs sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen som en finansiell intäkt eller kostnad. Ackumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t ex när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum). När ett säkringsinstrument förfaller eller säljs eller när säkringens inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringens finns i eget kapital, kvarstår dessa vinster/förluster i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen som en finansiell intäkt eller kostnad.

Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier eller optioner redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Avsättningar

Avsättning redovisas i balansräkningen bland kort- och långfristiga skulder när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som är en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar för omstrukturering görs när en detaljerad formell plan för åtgärden finns och en välgrundad förväntan har skapats hos dem som berörs. Avsättningar för framtida garantikrav avser de närmaste två åren och baseras på historisk information om garantikrav samt aktuella trender som kan tyda på att framtida krav kan komma att avvika från de historiska. Inga avsättningar görs för framtida rörelseförluster.

Återköp av egna aktier

Vid återköp av egna aktier reducerar den betalda köpeskillingen, inklusive eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader (netto efter skatt), den balanserade vinsten, tills dess aktierna annulleras eller avyttras. Om dessa aktier senare avyttras, redovisas erhållna belopp (netto efter eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader och skatteeffekter) i balanserat resultat.

Ersättningar till anställda

Ersättning till anställda redovisas i enlighet med IAS 19, Ersättningar till anställda. Koncernföretagen har olika pensionsplaner. Pensionsplanerna finansieras vanligen genom betalningar till försäkringsbolag. Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligt baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid eller lön. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Pensionsplanerna finansieras genom inbetalningar från respektive koncernbolag och de anställda. De förmånsbestämda pensionsplanerna i Sverige avser ITP-planerna, som är försäkrade i Alecta. Dessa redovisas som avgiftsbestämda planer då Alecta inte kan tillhandahålla nödvändig information, se även not 19. Koncernens utbetalningar avseende pensionsplaner redovisas som kostnad under den period de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den

förmånsbestämda pensionsförpliktelser beräknas årligen av en oberoende aktuarie med tillämpning av den så kallade projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelser fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden, med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att utbetalas med löptider jämförbara med den aktuella pensionsskuldens. Oredovisade aktuariella vinster och förluster överstigande det högsta av 10 procent av antingen nuvärdet av åtagandet eller det verkliga värdet på eventuella förvaltningsstillgångar, fördelas över förväntad över förväntad genomsnittlig tjänstgöringstid. För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnad när de förfaller till betalning.

Utdelning

Utdelning redovisas som skuld efter det att årsstämman beslutat om utdelningen.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (ÅRL) och Rådet för Finansiell Rapporteringens rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för ÅRL och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS. Skillnaden mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, lång- och kortfristiga fordringar, leverantörsskulder, låneskulder samt övriga skulder.

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar, samt finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Erhållna koncernbidrag redovisas i enlighet med RFR 2 som finansiell intäkt i resultaträkningen.

Aktier i dotterbolag

Aktier i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivningar. När det finns en indikation på att aktier och andelar i dotterbolagen eller intresseföretagen minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än redovisat värde görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i Finansiella poster i resultaträkningen.

Intressebolagsredovisning

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i intressebolag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Som intäkt från intressebolag redovisas endast erhållna utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Uppskattningar och bedömningar

Viktiga uppskattningar och antaganden för redovisningsändamål

Att upprätta redovisningen i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse är främst följande:

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen prövar årligen om nedskrivningsbehov föreligger för goodwill enligt de redovisningsprinciper som beskrivs under immateriella tillgångar. De antaganden och bedömningar som görs gällande förväntade kassaflöden och diskonteringsränta i form av en vägd genomsnittlig kapitalkostnad finns beskrivna i not 10. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader. De nedskrivningsprövningar som har genomförts och som inte visat på nedskrivningsbehov av goodwill har gjorts med en sådan marginal att företagsledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i enskilda variabler inte kommer att göra att nyttjandevärdet understiger bokfört värde. Det är ledningens bedömning att det även med en viss variation i de viktigaste variablerna ej kommer att föreligga nedskrivningsbehov utom dotterbolaget JKK där mindre negativa avvikelser i kassaflödesförväntningarna skulle medföra nedskrivningsbehov.

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för balanserade utvecklingskostnader

Koncernen prövar årligen om nedskrivningsbehov föreligger för balanserade

utvecklingskostnader enligt de redovisningsprinciper som beskrivs under immateriella tillgångar. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader. De nedskrivningsprövningar som har genomförts och som inte visat på nedskrivningsbehov av balanserade utvecklingskostnader har gjorts med en sådan marginal att företagsledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i enskilda variabler inte kommer att göra att nyttjandevärdet understiger bokfört värde. Det är ledningens bedömning att det även med en viss variation i de viktigaste variablerna ej kommer att föreligga nedskrivningsbehov.

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för uppskjutna skattefordringar

Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas i balansräkningen i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Framtida överskott har baserats utifrån koncernens prognoser. Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar prövas vid varje bokslutstillfälle och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga för att kunna utnyttjas. Osäkerhet i framtidsutsikter för ekonomin och konjunkturer eller andra svårigheter i bedömningen av framtida vinster kan resultera i lägre skattemässiga överskott i framtiden i de dotterbolag som har skattemässiga underskottsavdrag. Sannolikheten för att koncernen ska kunna nyttja de skattemässiga underskottsavdragen baseras bland annat utifrån de senaste årens utfall och utifrån uppskattade prognoser. Samtliga skattemässiga underskottsavdrag har aktiverats som uppskjutna skattefordringar.

Put/call option JKK Group AS

En put/call option tecknades i samband med förvärvet av JKK Group AS under 2014. Det uppskattade värdet av optionen bokfördes ursprungligen som en långfristig skuld. Under 2016 har en omprövning av optionens värde gjorts, och förändringen av skuldens värde har bokförts mot eget kapital.

Put/call option Micropack

En put/call option tecknades i samband med förvärvet av Micropack under 2016. Det uppskattade värdet av optionen bokfördes ursprungligen som en långfristig skuld. Under 2016 har en omprövning av optionens värde gjorts, och förändringen av skuldens värde har bokförts mot eget kapital.

Kundfordringar

Fordringar redovisas netto efter reservering för osäkra kundfordringar som bedöms på en individuell basis.

Nettovärdet speglar de belopp som förväntas kunna inkasseras baserat på omständigheter som är kända på balansdagen. Ändrade förhållanden, till exempel att uteblivna betalningar ökar i omfattning eller att förändringar inträffar i en betydande kunds ekonomiska ställning, kan medföra avvikelser i värderingen. Den rådande allmänna marknadsutvecklingen har medfört ytterligare fokus på kreditprövning av kunder och bevakning av kundfordringar.

Twister

Consilium är inblandat i tvister i den normala affärsverksamheten. Tvister kan röra bland annat produktansvar, påstådda fel i leveranser av varor och andra frågor i anslutning till Consiliums verksamhet. Tvister kan visa sig kostsamma och tidskrävande och kan störa den normala affärsverksamheten. För närvarande bedöms inga tvister vara av väsentlig betydelse.

NOTER

Not 1 Affärsområden

Koncernen är organiserad i två affärsområden. Marine & Safety utvecklar och marknadsför brandlarm, gaslarm, emissionssystem, marina färdskrivare samt fartygsloggar huvudsakligen till den internationella sjöfarten. Safety Engineering levererar kompletta brandsäkerhetssystem till olje-, gas- och kraftindustrin. Affärsområdet kan även leverera automationslösningar, instrumentering och elektriska system. Övrig verksamhet inom koncernen avser koncerngemensamma funktioner. Överföring eller transaktioner mellan segment sker enligt normala kommersiella villkor, vilka också gäller för externa parter. Rörelsegrenstillgångar hänförliga till affärsområdena består framför allt av immateriella och materiella anläggningstillgångar, varulager, fordringar och rörelsekassa. Respektive affärsområde redovisas med ett eget kapital som motsvarar koncernens soliditet. Rörelsegrensskulder hänförliga till affärsområdena består av rörelseskulder men inte av poster som skatt och viss företagsupplåning. Investeringar består av inköp av materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar.

Redovisning per affärsområde för räkenskapsåret 2016 och 2015 framgår nedan

MSEK	Marine & Safety	Safety Engineering	Övrigt	Eliminering	Koncernen
<i>Räkenskapsåret 2016</i>					
Nettoomsättning	1 240,7	402,5			1 643,2
Rörelseresultat	144,5	21,6	-24,3		141,8
Rörelsemarginal	12 %	5 %			9 %
<i>I rörelseresultatet ingår</i>					
Avskrivningar	50,8	4,5	0,0		55,3
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	33,7	14,1	7,3		55,1
Immateriella anläggningstillgångar	531,2	142,9			674,1
Fordringar inom koncernen			729,8	-729,8	0,0
Spärrade likvida medel			38,2		38,2
Övriga finansiella anläggningstillgångar	63,1	50,6	19,8		133,5
Summa anläggningstillgångar	628,0	207,6	795,1	-729,8	900,9
Varulager	197,8	122,6			320,4
Fordringar m.m.	281,2	200,1	9,8		491,1
Likvida medel, spärrade likvida medel och placeringar	93,9	11,3	142,6		247,8
Summa omsättningstillgångar	572,9	334,0	152,4		1 059,3
Summa tillgångar	1 200,9	541,6	947,5	-729,8	1 960,2
<i>Eget kapital och skulder</i>					
Eget kapital	243,0	127,0	77,2		447,2
Obligationslån			750,0		750,0
Skulder till kreditinstitut	15,4	103,9	109,0		228,3
Skulder inom koncernen	570,3	159,5		-729,8	0,0
Övriga långfristiga skulder	137,7	54,8			192,5
Övriga kortfristiga skulder	234,5	96,4	11,3		342,2
Summa skulder	957,9	414,6	870,3	-729,8	1 513,0
Summa eget kapital och skulder	1 200,9	541,6	947,5	-729,8	1 960,2
Operativt kapital	734,8	379,1	25,6		1 139,5
Avkastning på genomsnittligt operativt kapital	24 %	6 %			14 %

MSEK	Marine & Safety	Safety Engineering	Övrigt	Eliminering	Koncernen
Räkenskapsåret 2015					
Nettoomsättning	1 100,8	464,7			1 565,5
Rörelseresultat	163,0	37,0	-24,8		175,2
Rörelsemarginal	15 %	8 %			11 %
<i>I rörelseresultatet ingår</i>					
Avskrivningar	32,3	4,0	0,0		36,3
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	21,3	14,0	9,2		44,5
Immateriella anläggningstillgångar	222,2	137,4			359,6
Fordringar inom koncernen			481,8	-481,8	0,0
Spärrade likvida medel			36,3		36,3
Övriga finansiella anläggningstillgångar	54,8	31,9	17,8		104,5
Summa anläggningstillgångar	298,3	183,3	545,1	-481,8	544,9
Varulager	171,1	56,2			227,3
Fordringar m.m.	213,4	260,9	27,8		502,1
Likvida medel, spärrade likvida medel och placeringar	51,7	12,4	142,6		206,7
Summa omsättningstillgångar	436,2	329,5	170,4		936,1
Summa tillgångar	734,5	512,8	715,5	-481,8	1 481,0
<i>Eget kapital och skulder</i>					
Eget kapital	185,0	115,0	76,3		376,3
Obligationslån			600,0		600,0
Skulder till kreditinstitut	13,4	80,6	33,9		127,9
Skulder inom koncernen	340,5	141,3		-481,8	0,0
Övriga långfristiga skulder	20,3	51,1			71,4
Övriga kortfristiga skulder	175,3	124,8	5,3		305,4
Summa skulder	549,5	397,8	639,2	-481,8	1 104,7
Summa eget kapital och skulder	734,5	512,8	715,5	-481,8	1 481,0
Operativt kapital	487,2	324,5	49,5		861,2
Avkastning på genomsnittligt operativt kapital	39 %	12 %			23 %

Nettoomsättning per geografisk marknad

	2016	2015
Sverige	7 %	3 %
Övriga Europa	27 %	26 %
Amerika	8 %	9 %
Asien	54 %	59 %
Övriga marknader	4 %	3 %
	100 %	100 %

Avstämning mot resultat före skatt

MSEK	Koncernen	
	2016	2015
Rörelseresultat enligt ovan	141,8	175,2
Finansiella intäkter samt finansiella kursvinster	31,1	19,7
Finansiella kostnader samt finansiella kursförluster	-80,6	-66,6
Övriga finansiella kostnader	0,0	-17,5
Resultat före skatt	92,3	110,8

I nettoomsättning ingår intäkter från

	2016	2015
Varor	65,7 %	60,3 %
Tjänster	10,4 %	13,6 %
Entreprenaduppdrag	23,9 %	26,1 %
	100,0 %	100,0 %

Not 2 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2016		2015	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderbolaget	7,7	4,8 (2,2)	6,9	3,9 (1,6)
Dotterbolag	380,7	83,5 (27,2)	287,1	56,9 (16,8)
Koncernen	388,4	88,3 (29,4)	294,0	60,8 (18,4)

Not 2 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader, forts

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan styrelseledamöter m fl och anställda

	2016		2015	
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Styrelse och vd	Övriga anställda
Moderbolaget	4,0	3,7	3,9	3,0
Dotterbolag, Sverige	6,1	129,6	5,5	97,8
<i>Dotterbolag utomlands</i>				
Australien	0,8	5,0	0,6	5,4
Förenade Arabemiraten	7,1	57,9	5,6	51,6
Indien	0,5	11,6	0,5	5,9
Italien	–	7,7	–	6,9
Kina	0,2	12,0	0,2	5,4
Malaysia	0,7	0,6	–	–
Marocko	0,4	0,3	–	–
Nederländerna	1,9	18,2	1,8	17,8
Norge	2,8	26,9	2,1	26,4
Oman	–	1,3	–	0,6
Qatar	–	1,9	–	2,2
Saudiarabien	–	1,5	–	1,4
Singapore	1,7	10,5	1,6	8,4
Storbritannien	2,1	20,3	–	–
Spanien	0,5	0,1	0,5	1,2
Sydkorea	1,2	13,6	1,1	7,6
Tyskland	1,6	9,5	1,3	10,4
USA	2,8	21,8	2,2	15,1
Totalt i dotterbolag	30,4	350,3	23,0	264,1
Koncernen totalt	34,4	354,0	26,9	267,1

Personal	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
<i>Verksamheter i Sverige</i>				
Moderbolaget	5	5	5	5
Dotterbolag i Sverige	304	223	–	–
Totalt i Sverige	309	228	5	5
<i>Verksamhet i utlandet, dotterbolag:</i>				
Australien	11	10	–	–
Belgien	2	2	–	–
Förenade Arabemiraten	196	172	–	–
Indien	139	100	–	–
Italien	14	14	–	–
Kina	73	71	–	–
Malaysia	3	–	–	–
Marocko	6	–	–	–
Nederländerna	35	32	–	–
Norge	54	48	–	–
Oman	5	6	–	–
Qatar	8	10	–	–
Saudiarabien	5	5	–	–
Singapore	20	19	–	–
Spanien	5	3	–	–
Storbritannien	24	4	–	–
Sydkorea	31	30	–	–
Tyskland	18	20	–	–
USA	22	19	–	–
Summa	671	565	5	5
Koncernen totalt	980	793	5	5

Av antalet anställda i koncernen under 2016 var 18 procent kvinnor (18). Moderbolaget har 5 anställda (5), varav 1 kvinna (1).

Antalet anställda i Sverige fördelar sig enligt följande

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Göteborg	235	193	0	0
Stockholm	54	35	5	5
Malmö	20	–	–	–
Summa	309	228	5	5

Not 3 Ersättning till revisorerna

I administrationskostnader ingår bland annat ersättning till revisorerna enligt nedan

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
PwC				
Revisionsuppdraget	3,2	2,1	1,9	1,5
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	–	–	–
Övriga tjänster	0,5	–	–	–
Totalt	3,7	2,1	1,9	1,5

Not 4 Operationella leasingavtal

Nominella värdet av framtida minimileasingavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Förfaller till betalning inom ett år	32,1	22,6	0,7	0,7
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	80,3	23,8	0,4	0,3
Förfaller till betalning senare än fem år	63,7	–	–	–
Totalt	176,1	46,4	1,1	1,0
Nuvärde	176,1	45,4	1,0	1,0

Leasingkostnader och leasingintäkter avseende operationella leasingavtal uppgår under året till följande

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Leasingkostnader	34,5	26,2	1,1	1,0
Varav				
minimileasingavgifter	15,1	12,1	0,4	0,3
variabla avgifter	19,4	14,1	0,7	0,7

Förutom sedvanliga avtal om lokalhyra, tomträttsavgäld och billeasing har koncernen inte ingått andra operationella leasingavtal av större betydelse.

Not 5 Finansiella intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Räntor	5,7	4,3	4,1	4,0
Räntointäkter från dotterbolag	–	–	9,2	10,1
Kursdifferenser	25,4	15,4	10,0	1,3
Summa	31,1	19,7	23,3	15,4

Not 6 Finansiella kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Räntekostnader	-53,1	-45,2	-45,1	-34,3
Kursdifferenser	-22,2	-17,1	-8,9	-5,4
Övrigt ¹⁾	-5,3	-21,8	-3,9	-20,6
Summa	-80,6	-84,1	-57,9	-60,3

1) Inklusive en engångskostnad för 2015 för förtidslösen av företagsobligation på 17,5 MSEK.

Not 7 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Aktuell skatt för året	-18,8	-22,4	0,4	0,1
Förändring uppskjuten skatt	-1,8	-5,5	3,3	-3,0
Aktuell skatt hänförligt till tidigare år	—	—	—	—
Totalt	-20,6	-27,9	3,7	-2,9
Skillnad skattekostnad och 22 procent skatt				
Resultat före skatt	92,3	110,8	-15,3	12,9
22 procent skatt	-20,3	-24,4	3,4	-2,8
Skatt på årets resultat	-20,6	-27,9	3,7	-2,9
Skillnadsbelopp	-0,3	-3,5	0,3	-0,1
Specifikation av skillnadsbelopp				
Effekt av				
utländsk skatt tidigare år	—	—	—	—
utländska skattesatser	-1,9	-3,8	—	—
ej skattepliktiga intäkter	1,5	0,8	—	—
ej avdragsgilla kostnader	-0,5	-0,4	0,0	-0,1
övrigt	0,6	-0,1	0,3	0,0
Totalt	-0,3	-3,5	0,3	-0,1

Not 8 Uppskjuten skatt

Uppskjutna skattefordringar avser dels skattemässigt underskottsavdrag och dels uppskjuten skatt på kassaflödessäkring.

Inga andra skattemässiga temporära skillnader finns.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Skatteeffekt av				
Kassaflödessäkring	3,0	1,8	0,1	—
Underskottsavdrag i svenska verksamheter	24,6	22,5	11,4	8,1
Underskottsavdrag i utländska verksamheter	7,8	11,7	—	—
Genom förvärv av dotterbolag	—	—	—	—
Summa	35,4	36,0	11,5	8,1
Uppskjuten skatt, IB	36,0	41,5	8,1	11,0
Uppskjuten skatt, förändring via resultaträkning	-1,8	-0,8	3,3	-2,9
Uppskjuten skatt, förändring via totalresultat	1,2	-4,7	0,1	—
Uppskjuten skatt, UB	35,4	36,0	11,5	8,1

Inga uppskjutna skattefordringar är förfallna.

Följande poster har redovisats i koncernens resultat:

Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkring 1,2 MSEK (-4,7), underskottsavdrag -1,8 MSEK (-0,8).

Följande post har redovisats i moderbolagets resultat:

Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkring 0,1 MSEK (0,0), underskottsavdrag 3,3 MSEK (-2,9).

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark	Maskiner	Inventarier	Summa
Per 1 januari 2015				
Anskaffningsvärde	27,0	23,0	94,5	144,5
Ackumulerade avskrivningar	-9,9	-20,6	-75,7	-106,2
Bokfört värde	17,1	2,4	18,8	38,3

1 januari – 31 december 2015

Ingående bokfört värde	17,1	2,4	18,8	38,3
Valutakursdifferenser	0,4	0,0	0,0	0,4
Investeringar	1,4	0,0	12,6	14,0
Förvärv	—	—	1,3	1,3
Avyttringar/utrangeringar	0,0	-1,0	0,0	-1,0
Avskrivningar	-0,8	-0,3	-7,4	-8,5
Utgående bokfört värde	18,1	1,1	25,3	44,5

Per 31 december 2015

Anskaffningsvärde	28,8	22,0	108,4	159,2
Ackumulerade avskrivningar	-10,7	-20,9	-83,1	-114,7
Bokfört värde	18,1	1,1	25,3	44,5

Per 1 januari 2016

Anskaffningsvärde	28,8	22,0	108,4	159,2
Ackumulerade avskrivningar	-10,7	-20,9	-83,1	-114,7
Bokfört värde	18,1	1,1	25,3	44,5

1 januari – 31 december 2016

Ingående bokfört värde	18,1	1,1	25,3	44,5
Valutakursdifferenser	0,7	—	0,2	0,9
Investeringar	1,2	0,9	11,6	13,7
Förvärv	7,0	0,4	0,7	8,1
Avyttringar/utrangeringar	-0,1	—	0,0	-0,1
Avskrivningar	-1,0	-0,4	-10,6	-12,0
Utgående bokfört värde	25,9	2,0	27,2	55,1

Per 31 december 2016

Anskaffningsvärde	37,6	23,3	120,9	181,8
Ackumulerade avskrivningar	-11,7	-21,3	-93,7	-126,7
Bokfört värde	25,9	2,0	27,2	55,1

Inventarier	Moderbolaget	
	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	0,1	0,0
Investeringar	0,0	0,1
Utrangeringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,1	0,1
Ingående avskrivningar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0
Utgående avskrivningar	0,0	0,0
Bokfört värde	0,1	0,1

Avskrivningarna avseende byggnader fördelas med 25 procents fördelning avseende kostnad sålda varor, försäljningskostnader, administrationskostnader samt forskning- och utvecklingskostnad. Avskrivningar avseende maskiner belastas kostnad sålda varor. Värderingen av respektive kassaflödesgenererande enhet har gjorts från beräkning av nyttjandevärde. Nyttjandevärdet baseras på kassaflödesprognoser där prognosen för det första året baseras på styrelsens fastslagna budget. Därefter används tre års prognoser enligt affärsplaner för respektive kassaflödesgenererande enhet. Tillväxten efterföljande år bedöms ligga i nivå med långsiktig inflationsnivå (2 %). Budgeterad rörelsemarginal har fastställts baserat på tidigare resultat och förväntningar på den framtida marknadsutvecklingen.

Not 10 Immateriella tillgångar, koncernen

	Goodwill	Kund- relationer	Balanserad utveckling	Patent, varumärken och licenser	Summa
<i>Per 1 januari 2015</i>					
Anskaffningsvärde	143,3	0,0	373,0	14,9	531,2
Akkumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-235,1	-14,2	-249,3
Bokfört värde	143,3	0,0	137,9	0,7	289,1
<i>Bokfört värde 1 januari – 31 december 2015</i>					
Ingående bokfört värde	143,3	0,0	137,9	0,7	281,9
Valutakursdifferenser	5,4	0,0	-0,7	0,1	4,8
Investeringar	–	0,0	57,3	0,0	57,3
Förvärv	43,4	0,0	0,0	0,0	43,4
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	-27,8	0,0	-27,8
Utgående bokfört värde	192,1	0,0	166,7	0,8	359,6
<i>Per 31 december 2015</i>					
Anskaffningsvärde	192,1	0,0	429,6	15,1	636,8
Akkumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-262,9	-14,3	-277,2
Bokfört värde	192,1	0,0	166,7	0,8	359,6
<i>Per 1 januari 2016</i>					
Anskaffningsvärde	192,1	0,0	429,6	15,1	636,8
Akkumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-262,9	-14,3	-277,2
Bokfört värde	192,1	0,0	166,7	0,8	359,6
<i>Bokfört värde 1 januari – 31 december 2016</i>					
Ingående bokfört värde	192,1	0,0	166,7	0,8	359,6
Valutakursdifferenser	-2,4	0,0	2,4	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	60,1	0,0	60,1
Förvärv	283,3	11,4	0,1	2,9	297,7
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	-43,3	0,0	-43,3
Utgående bokfört värde	473,0	11,4	186,0	3,7	674,1
<i>Per 31 december 2016</i>					
Anskaffningsvärde	473,0	11,4	492,1	18,0	994,5
Akkumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-306,1	-14,3	-320,4
Bokfört värde	473,0	11,4	186,0	3,7	674,1

Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill

En sammanfattning av fördelningen av goodwill inom koncernen på marknadsområdena återfinns nedan:

	2016	2015
Marine & Safety	348,8	65,7
Safety Engineering	124,2	126,4

Enheter som ingår i Consiliums två affärsområden uppvisar en liknande riskbild och utveckling. Koncernen klassificerar därför affärsområdena som kassaflödesgenererade enheter till vilka goodwill fördelas och nedskrivning prövas.

Goodwill är allokaterat till de två kassagenererade enheterna baserat på identifierad goodwill enligt förvärvsanalyser för bolagen som ingår i respektive kassagenererade enhet.

Diskonteringsräntan före skatt som använts är 7,0–11,2 procent (7,0–10,0).

Värderingen av respektive kassaflödesgenererande enhet har gjorts från beräkning av nyttjandevärde.

Nyttjandevärdet baseras på kassaflödesprognoser där prognosen för de första åren baseras på styrelsens fastslagna budget.

Efterföljande år bedöms diskonteringsräntan före skatt ligga i intervallet 5,0–10,0 procent (5,0–10,0) med en inflationsnivå i intervallet 2,0–5,0 procent (2,0–5,0). Budgeterad rörelsemarginal har fastställts baserat på tidigare resultat och förväntningar på den framtida marknadsutvecklingen.

Bolagets bedömningar är att rimliga möjliga förändring i årlig tillväxttakt, rörelsemarginal, diskonteringsränta samt övriga gjorda antaganden inte skulle ha så stor effekt att de var och en för sig skulle reducera nyttjandevärdet till ett värde understigande det redovisade värdet. Inga nedskrivningar har föranletts av nedskrivningsprövning som gjorts under innevarande år.

Kassaflödesförväntningar i de kassagenererande enheterna är en viktig variabel i nedskrivningsprövningen. De kassaflöden som används är baserade på ledningens bästa uppskattning av framtida kassaflöden i varje kassagenererande enhet. Det finns en risk att dessa kassaflöden kommer att vara lägre än förväntat med tiden, då särskilt på lång sikt.

Under 2016 har dotterbolagen JKK och Micropack upplevt en minskad efterfrågan inom olje- och gasindustrin och särskilt inom offshoresektorn där ordergång och nettoomsättning har påverkats negativt. Det låga oljepriset har påverkat investeringarna inom olje- och gasmarknaden negativt under en längre period. Efterfrågan på olja och gas fortsätter att öka och en viss förbättring av marknaden förväntas under 2017 och på lång sikt ser de kassagenererande enheter en betydande tillväxtpotential inom olje- och gasindustrin. För JKK skulle negativa avvikelser i kassaflödesförväntningarna kunna medföra nedskrivningsbehov.

Not 11 Andelar i dotterbolag

	Moderbolaget	
	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	174,1	174,1
Lämnat aktieägartillskott	–	–
Förvärv av aktier	–	–
Intern avyttring/förvärv av aktier	–	–
Bokfört värde	174,1	174,1

	Kapital- andel	Rösträts- andel	Antal aktier	Bokfört värde
Consilium Marine Group AB	100 %	100 %	500 000	84,1
Consilium Marine & Safety AB	100 %	100 %	220 000	90,0
				174,1

Företag/organisationsnummer	Säte	Antal aktier/ andelar	Kapital-/ rösträts- andel %
<i>Svenska dotterbolag</i>			
Consilium Building Safety AB 556714-2244	Västra Frölunda	2 000	100
Consilium Säkerhet Syd AB 556629-7825	Malmö	834	50
Consilium Säkerhet Väst AB 556702-3857	Göteborg	3 000	50
Consilium Säkerhet Öst AB 556693-0235	Stockholm	2 000	50
China Marine Techtrade AB 556560-0664	Nacka	1 000	100
Consilium Incendium AB 556828-7881	Kungälv	570	57
Consilium Marine Group AB 556063-8503	Nacka	500 000	100
Consilium Marine & Safety Group AB 556519-2134	Nacka	30 000	100
Consilium Marine & Safety AB 556070-9353	Göteborg	220 000	100
Consilium Security Group AB 556547-6123	Nacka	10 000	100
Consilium Navigation Group AB 556519-2126	Nacka	1 000	100
Consilium Research & Development AB 556080-5441	Nacka	1 000	100
Consilium Marine Safety & Sales & Support AB 556709-9220	Göteborg	1 000	100
Markground Industri AB 556046-1328	Nacka	2 150	100
Storm & Co. Skeppsradio AB 556083-7840	Göteborg	2 000	100
<i>Utländska dotterbolag</i>			
Buveco Gasdetection B.V.	Bleiswijk/Nederländerna		100
Consilium Building Safety AS	Oslo/Norge		100
Consilium Control Systems AS	Kristiansand/Norge		70
Consilium JKK Group AS	Kristiansand/Norge		60
Fireproducts AS	Kristiansand/Norge		60
Slokkedesign AS	Kristiansand/Norge		60
SmartForskaling AS	Kristiansand/Norge		60
Consilium Marine Aps	Köpenhamn/Danmark		100
Firenor Firefighting Engineering Co., Ltd	Dalian/Kina		80
Consilium Hongkong Ltd	Hongkong/Kina		100
Consilium GmbH	Hamburg/Tyskland		100
Consilium Italy Srl	Florens/Italien		100
Consilium Shanghai Co. Ltd	Shanghai/Kina		100
Consilium Trading Co. Ltd	Shanghai/Kina		100
Consilium Norway AS	Oslo/Norge		100
Consilium BV	Schönhoven/Nederländerna		100
Consilium Marine US Inc.	Fort Lauderdale/USA		100
Consilium Marine Korea Ltd	Pusan/Sydkorea		100
Consilium FireNor Korea Ltd	Pusan/Sydkorea		75
Consilium Novamarine Pty Ltd	Maryville/Australien		100

Företag/organisationsnummer	Säte	Kapital-/ rösträts- andel %
<i>Utländska dotterbolag (forts)</i>		
Consilium Micropack Ltd	Aberdeen/Skottland	79
Micropack (Engineering) Ltd	Aberdeen/Skottland	79
Micropack Detection (Americas) Inc.	Fort Collins/USA	79
Consilium Marine Singapore Ltd	Singapore	75
Consilium Saudi Arabia Trading EST	Dammam/Saudiarabien	70
Consilium Middle East (FZC)	Dubai/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Automation & Fire protection Pvt Ltd	Kochin/Indien	70
Consilium Engineers India Pvt Ltd	Kochin/Indien	70
SFS Fire & Security Pvt Ltd	New Delhi/Indien	70
Tritek Power & Automation (FZC)	Sharjah/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Engineering & Trading LLC	Muscat/Oman	70
Consilium Engineering Sdn Bhd	Kuala Lumpur/Malaysia	70
Consilium Solutas Sdn Bhd	Kuala Lumpur/Malaysia	70
Consilium Middle East General Contracting LLC	Abu Dhabi/ Förenade Arabemiraten	70
Consilium Tharawat LLC	Muscat/Oman	70
Consilium Technologies LLC	Dubai/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Automation & Fire protection Pvt SARL	Casablanca/Marocko	70
Tritek Power & Automation (FZC)	Dubai/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Qatar LLC	Doha/Qatar	70
Consilium Marine India Pte Ltd	Mumbai/Indien	70
Consilium RMI Spain SA	Bilbao/Spanien	51

Not 12 Innehav redovisade med kapitalandelsmetoden

	Koncernen	
	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	45,3	44,5
Omklassificering	-9,1	-6,2
Förvärv	5,3	0,1
Årets förändring av kapitalandelar efter utdelning	5,4	6,9
Utgående anskaffningsvärde	46,9	45,3

Belopp redovisat som omklassificering 2016 avser bokfört värde på de 50-procentiga innehaven i de samägda bolagen Consilium Säkerhet Väst AB och Consilium Säkerhet Öst AB samt bokfört värde på det 50-procentiga innehavet i bolaget Consilium Säkerhet Syd AB, i vilket Consilium förvärvade ytterligare 20 procent av aktierna i juni 2016. Dessa bolag konsolideras nu, då Consilium har ett bestämmande inflytande i alla tre bolagen.

Som förvärv redovisas anskaffningsvärdet för 30 procent av aktierna i Foab Production AB.

Utdelning från innehav redovisade med kapitalandelsmetoden uppgick under 2016 till 3,4 MSEK (3,9).

Företag	Kapital-/ rösträts- andel %	Bokfört värde aktier	Bokfört värde kapital- andelar
CN System Scandinavia AB	50,0	0,1	0,4
Foab Production AB	30,0	5,0	-0,1
Consilium Marine Oy	50,0	0,3	1,5
Microdata Due Srl	40,0	19,6	5,5
Consilium Marine Hellas Ltd	50,0	0,0	6,5
Consilium Marine Cyprus Ltd	50,0	0,0	2,8
Consilium Vietnam J.S.C.	49,0	0,3	0,0
Consilium Nittan Marine Ltd	50,0	0,5	4,2
Norcott Technologies Limited	30,0	0,3	0,0
		26,1	20,8

Intresseföretagen har inga skulder, ansvarsförbindelser eller åtaganden om framtida investeringar som koncernen kan bli betalningsskyldig för.

Not 13 Finansiell riskhantering

Finansiell riskhantering

Consilium-koncernen är i sin verksamhet exponerad för olika finansiella risker. Koncerngemensamma policies, som fastställs av styrelsen, ligger till grund för hanteringen av dessa risker på olika nivåer i koncernen. Målen med dessa policies är att få en samlad bild av risksituationen, att minimera negativa resultateffekter samt att klargöra ansvar och befogenheter inom koncernen. Uppföljning av att fastställda policies följs görs löpande på lokal och central nivå och avrapportering sker till styrelsen.

Valutarisk

Transaktionsexponering

Koncernens bolag har intäkter och kostnader i olika valutor och därmed är koncernen exponerad för risker avseende valutakursrörelser. Denna risk påverkar rörelsens resultat och benämns transaktionsexponering.

Nettoexponering i valutor omräknade till MSEK

(med nettoexponering avses intäkter minus kostnader)

2016	USD	EUR	NOK	GBP	Övriga valutor	Summa utländska valutor	SEK	Totalt
Koncernens rörelseresultat	473,7	238,2	-12,3	-87,2	-90,4	522,0	-380,2	141,8

Målet för valutariskhanteringen är att kortsiktigt minimera valutakursrörelsernas effekt på koncernens resultat. Hanteringen av transaktionsriskerna sker lokalt av respektive dotterbolag. Consilium tillämpar säkringsredovisning genom kassaflödessäkring där valutaterminer används som säkringsinstrument och avtalade framtida ordrar i utländsk valuta används som säkringsföremål. Consilium säkrar regelmässigt större delen av ordrar i utländsk valuta förutom löpande service och reservdelsförsäljning. Effektiviteten är hög eftersom endast tecknade kontrakt terminssäkras och ej förväntade order.

Nedan redovisas en tabell över valutakontrakt per balansdagen omräknat till MSEK. Samtliga belopp förfaller inom 24 månader.

	Koncernen	
	2016	2015
Valutaterminskontrakt – kassaflödessäkring		
EUR	64,9	70,6
USD	247,9	200,7
GBP	-50,8	-47,3
YEN	-3,4	-4,6
Varav förfaller inom 12 månader	258,6	174,6

Effekten i totalresultatet efter skatt av kassaflödessäkringen uppgår till -4,5 MSEK (15,7).

Vinster och förluster i eget kapital på valutaterminskontrakt per 31 december 2016 kommer att överföras från balansräkningen till resultaträkningen vid olika tidpunkter mellan tre månader och två år.

	2016	2015
Genomsnittliga kurser på terminskontrakt		
EUR	9,40	9,35
USD	8,41	8,18
GBP	11,42	12,71
YEN	0,075	0,069

Från och med 1 januari 2005 tillämpas IAS 39. Consilium bedömer att samtliga derivatinstrument, säkringsföremål och säkringsrelationer uppfyller kraven för säkringsredovisning som kassaflödessäkringar och är mycket effektiva. Förändringarna i verkligt värde på koncernens derivatinstrument redovisas därför inom "övrigt totalresultat, poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen". Per 31 december 2016 fanns ett undervärde på 10,6 MSEK. Vid utgången 2015 fanns ett undervärde om 6,0 MSEK.

Värden som redovisas i övrigt totalresultat från kassaflödessäkringar per 31 december 2016 kommer att överföras till resultaträkningen vid olika tidpunkter inom tre månader och två år från balansräkningens datum.

Känslighetsanalys

Nettoexponering är störst i USD.

Faktor	Förändring, +/-	Effekt på rörelse- resultat, MSEK
Nettoomsättning	1 %	+/- 16,4
Räntekostnader	1 %	+/- 9,8
Personalkostnader	1 %	+/- 4,0
Avskrivningar	1 %	+/- 0,5
Valutakursförändring, USD	1 %	+/- 4,7
Valutakursförändring, EUR	1 %	+/- 2,4

De tecknade terminskontrakten innebär att resultateffekten flyttas framåt i tiden eftersom en övervägande del av prognostiserade flödena för den kommande tolv månadersperioden täcks av tecknade kontrakt. Under den tiden kan åtgärder vidtas för att mildra effekterna.

Omräkningsexponering

Consilium redovisar resultat- och balansräkningar i SEK. Flera av koncernens bolag har sin redovisning i annan valuta. Detta innebär att koncernens resultat och eget kapital exponeras vid koncernkonsolideringen när främmande valutor omräknas till SEK. Denna exponering påverkar främst koncernens egna kapital och benämns omräkningsexponering. I normalfallet säkras inte denna exponering.

Prisrisker

Consilium exponeras för prisrisker relaterade till inköp av komponenter. Inköpen av komponenter uppgick till 710,2 MSEK (762,3) och består av ett stort antal olika insatsvaror med sinsemellan olika prisutvecklingar över tiden. För bestående materialförändringar kan bolagen i de flesta fall kompensera sig i priset även om klausuler om sådan kompensation tillhör undantagen.

Ränterisk

Eftersom Consilium inte innehar några väsentliga räntebärande tillgångar är koncernens intäkter och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt oberoende av förändringar i marknadsräntor. Consiliums finansnetto och resultat påverkas av fluktuationer i räntenivåerna avseende upplåning. Indirekt påverkas koncernen också av räntenivåernas inverkan på ekonomin i stort. Consiliums uppfattning är att kort räntebindningstid är riskmässigt förenligt med den verksamhet koncernen bedriver. Därför har lånen i normalfallet räntebindningstider från 12 månader upp till 5 år. Den korta räntan har också varit lägre än långräntan under den senaste tioårsperioden vilket påverkat koncernens resultat positivt.

Nedan redovisas utestående lån och checkkrediter

Upplåning

Skulderna till kreditinstitut består av ett fåtal mindre checkräkningskrediter i olika valutor och med olika villkor. Räntenivåerna varierar mellan 1,50 procent och 5,75 procent.

Genomsnittlig ränta på checkkrediterna är 1,50 procent. Därtill kommer en limitavgift på i genomsnitt 0,2 procent av den beviljade krediten. Ett derivatinstrument utnyttjas idag om 40,0 MSEK. Alla lån har rörlig ränta med räntebindningstid upp till 90 dagar. I övrigt se not 21.

Nettoskuden uppgår vid senaste årsskiftet till 692,3 MSEK (524,4). En förändring av räntan med 1 procent påverkar resultatet med 9,8 MSEK (7,3)

Kreditrisk

Med kreditrisken avses att bolagen inte får betalt för sina fordringar från kunderna. Storleken på respektive kunds kredit bedöms individuellt. För alla nya kunder görs en kreditprövning. Meningen är att kreditgränserna ska avspeglar kundens betalningsförmåga. Inom koncernen finns en god riskspridning av försäljningen på branscher och företag.

Den svaga konjunkturutvecklingen inom vissa marknadssegment innebär generellt att företagets risker för kundförluster ökat.

Historiskt sett har kundförlusterna varit låga. Förluster på kundfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av annat skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Consilium bedömer att det inte föreligger någon betydande kreditrisk i förhållande till viss kund, motpart eller geografiska region.

Likvida medel innehåller endast kassa- och banktillgodohavanden och uppgår till 165,1 MSEK (69,3). I dotterbolagen är 41,0 MSEK (39,5) av likvida medel ställda som pant för bankgarantier och rembursar.

Likviditetsrisk

Consilium har lån som förfaller vid olika tidpunkter. En stor del av skulderna är checkkrediter som formellt enligt villkoren är ettåriga. Med refinansiering avses risken att Consilium inte kan klara sina åtaganden på grund av ett lån kan sägas upp och svårigheter uppstår att få nya lån. Consilium hanterar denna risk genom att ha god likviditetsberedskap. För att följa likviditetsutvecklingen upprättar Consilium likviditetsprognoser kvartalsvis.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Tillgängliga kassamedel	165,1	69,3	60,0	5,3
Beviljande krediter	151,6	127,7	40,0	40,0
Utnyttjad del av krediter	-100,1	-95,0	0,0	-31,1
Tillgänglig likviditet	216,6	102,0	100,0	14,2

Löptidsanalys med skulder inklusive ränta som ska erläggas för respektive tidsperiod enligt låneavtal.

2016-12-31	0-6 mån	6 mån -1 år	1-2 år	2-5 år
Upplåning	—	112,8	8,5	857,0
Leverantörsskulder och andra skulder	—	—	—	—
Valutaterminskontrakt	—	—	—	—
	—	112,8	8,5	857,0

Hantering av kapitalrisk

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att fortsätta och expandera verksamheten så att den genererar avkastning till aktieägarna samtidigt som kostnaderna för kapitalet hålls på en rimlig nivå. För att förändra kapitalstrukturen kan utdelningen höjas eller sänkas, nya aktier kan utfärdas, aktier kan återköpas och tillgångar kan säljas. Kapitalrisken mäts som nettoskuldssättningsgrad innebärande räntebärande skulder minskat med likvida medel i förhållande till eget kapital. Syftet är att skapa handlingsfrihet genom att ha låg skuldssättningsgrad. Vid de senare årsskiftena var nettoskuldssättningsgraden som följer:

Koncernen	2016	2015
Räntebärande skulder	978,3	727,9
Likvida medel och kortfristiga placeringar	-286,0	-203,5
Nettoskuld	692,3	524,4
Eget kapital	447,2	376,3
Nettoskuldssättningsgrad, %	164	139

Finansiella tillgångar och skulder per kategori i koncernen

	Ford- ringar	Derivat som används för säkrings- ändamål	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa
2016-12-31					
Andra långfristiga fordringar	88,4	—	—	—	88,4
Kundfordringar och andra fordringar	493,9	—	—	—	493,9
Kortfristiga placeringar	—	—	79,9	—	79,9
Likvida medel	165,1	—	—	—	165,1
Derivat	—	10,6	—	—	10,6
Företagsobligationslån	—	—	—	750,0	750,0
Skulder till kreditinstitut	—	—	—	228,3	228,3
Långfristiga skulder, put/call option	—	—	—	159,0	159,0
Leverantörsskulder	—	—	—	178,3	178,3
Övriga rörelseskulder	—	—	—	144,7	144,7

2016-12-31	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivatinstrument som innehas för handel				
– Valutaderivat	—	—	—	—
Värdepapper som innehas för handel				
– Finansieringsinstitut	—	—	—	—
Derivatinstrument som innehas för säkringsändamål				
– Valutaderivat	—	10,6	—	10,6
Finansiella tillgångar som kan säljas				
– Kortfristiga placeringar	79,9	—	—	79,9
Finansiella skulder				
– Put/call option	—	—	159,0	159,0

	Ford- ringar	Derivat som används för säkrings- ändamål	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa
2015-12-31					
Andra långfristiga fordringar	69,0	—	—	—	69,0
Kundfordringar och andra fordringar	505,3	6,5	—	—	511,8
Kortfristiga placeringar	—	—	134,2	—	134,2
Likvida medel	69,3	—	—	—	69,3
Derivat	—	6,0	—	—	6,0
Företagsobligationslån	—	600,0	—	—	600,0
Skulder till kreditinstitut	—	127,9	—	—	127,9
Leverantörsskulder	—	—	—	192,5	192,5
Övriga rörelseskulder	—	—	—	99,5	99,5

2015-12-31	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivatinstrument som innehas för handel				
– Valutaderivat	—	—	—	—
Derivatinstrument som innehas för säkringsändamål				
– Valutaderivat	—	6,0	—	6,0
Finansiella tillgångar som kan säljas				
– Kortfristiga placeringar	134,2	—	—	134,2
Finansiella skulder				
– Put/call option	—	—	50,0	50,0

Not 14 Varulager

	Koncernen	
	2016	2015
Råmaterial	97,8	82,8
Produkter i arbete	68,7	38,9
Färdiga varor	110,3	93,7
Förskott från kunder	44,5	12,8
Nedskrivning av varulager	-0,9	-0,9
Bokfört värde	320,4	227,3

Not 15 Kundfordringar

	Koncernen	
	2016	2015
Kundfordringar	406,9	395,5
Reservering osäkra kundfordringar	-5,2	-4,5
Bokfört värde	401,7	391,0

	Koncernen	
	2016	2015
Specifikation av kundfordringar		
Ej förfallet	220,4	243,4
Förfallet 1-30 dagar	53,1	60,6
Förfallet 31-90 dagar	57,1	37,4
Förfallet över 90 dagar	76,3	54,1
	406,9	395,5

Beloppen avser kunder som ej innehar betalningsanmärkningar. Betalningstider varierar beroende på kultur och land och historiskt sett har inga nedskrivningsbehov krävts, vilket gör att inga nedskrivningar skett.

	Koncernen	
	2016	2015
Reserv för osäkra fordringar		
Ingående balans	-4,5	-5,7
Återföring av tidigare reserveringar	0,0	3,8
Årets reservering	-0,7	-2,6
Utgående balans	-5,2	-4,5

Not 16 Pågående arbete för annans räkning

	Koncernen	
	2016	2015
Uppdragsinkomster som redovisats som intäkt under räkenskapsperioden	355,2	374,8
Akkumulerade uppdragsutgifter och redovisad vinst med avdrag för redovisade förluster	296,7	324,0
Erhållna förskott	13,1	6,8
Av beställaren innehållna belopp	70,5	60,2
Fordringar hos beställare avseende pågående uppdrag	124,6	135,6
Skulder till beställare avseende pågående uppdrag	49,5	59,1

Not 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Förutbetalda hyror	2,4	2,9	0,2	0,2
Förutbetalda leasingavgifter	0,2	0,2	0,2	0,1
Förutbetalda försäkringspremier	1,4	1,0	0,1	0,2
Derivatinstrument	3,0	6,5	0,0	0,0
Vinstavräkning pågående projekt	4,7	23,6	0,0	0,0
Obligationskostnader	4,9	6,3	4,9	6,3
Övrigt	16,3	12,4	0,3	4,2
Totalt	32,9	52,9	5,7	11,0

Not 18 Aktiekapitalutveckling

Datum	Transaktion	Ökning av aktiekapitalet, kr	Totalt aktiekapital, kr	Antal aktier
1993	Bolagets bildande		50 000	10 000
1994	Nyemission	20 575 000	20 625 000	4 125 000
1994	Nyemission	4 375 000	25 000 000	5 000 000
1994	Konvertering	7 500	25 007 500	5 001 500
2001	Konvertering	60 900	25 068 400	5 013 680
2002	Konvertering	5 000	25 073 400	5 014 680
2004	Nyemission	5 500 000	30 573 400	6 114 680
2004	Konvertering	2 100	30 575 500	6 115 100
2006	Konvertering	550	30 576 050	6 115 210
2006	Konvertering	4 915 805	34 491 855	6 898 371
2006	Teckningsoption	12 160	35 504 015	7 100 803
2006	Nyemission	11 834 665	47 338 680	9 467 736
2006	Konvertering	266 660	47 605 340	9 521 068
2007	Konvertering	4 905 675	52 511 015	10 502 203
2007	Apportemission	1 500 000	54 011 015	10 802 203
2007	Nyemission (registrerat 2008-01-03)	500 000	54 511 015	10 902 203
2009	Nyemission	4 000 000	58 511 015	11 702 203

Aktiernas kvotvärde är 5 kronor. Aktierna består av serie A och B.

		Röster
A-aktier	907 490	á 10 röster 9 074 900
B-aktier	10 794 713	á 1 röst 10 794 713
	11 702 203	19 869 613

Not 19 Avsättningar

Avsättningar	Koncernen	
	2016	2015
Avsättningar för pensioner och liknande	4,5	3,4
Avsättningar för garantiåtaganden	8,6	7,8
Övriga avsättningar	20,4	10,2
Summa	33,5	21,4

Dotterbolagen ger viss typ av garantiåtaganden och åtar sig att reparera eller ersätta delar som inte presterar tillräckligt. En avsättning om 8,6 MSEK (7,8) har redovisats på balansdagen för förväntade garantianspråk, baserat på tidigare erfarenhet av nivån för reparationer och ersättningsdelar. Garantiåtaganden löper normalt under 2 år.

Avsättningar för pensioner och liknande	Koncernen	
	2016	2015
Avsättning vid periodens ingång	3,4	2,6
Periodens avsättningar	1,1	0,8
Amortering	0,0	0,0
Avsättning vid periodens utgång	4,5	3,4

Pensioner	Koncernen	
	2016	2015
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser:		
Italien	1,4	1,1
Syd Korea	3,1	2,3
Summa	4,5	3,4

De viktigaste aktuariella antagandena som används	Koncernen	
	2016	2015
Diskonteringsränta	1,5 %	1,5 %
Framtida löneökningar	1,5 %	1,5 %
Inflation	2,0 %	2,0 %

De belopp som redovisas i resultaträkningen är följande	Koncernen	
	2016	2015
Kostnader för tjänstgöring	1,1	0,8
Räntekostnader	0,0	0,0
Aktuariella förluster	0,0	0,0
Summa	1,1	0,8

De belopp som redovisas i balansräkningen har beräknats enligt följande	Koncernen	
	2016	2015
Nuvärde av ofonderade förpliktelser	4,5	3,4
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	0,0	0,0
Summa	4,5	3,4

Pensionsavsättningar	Koncernen	
	2016	2015
Ingående balans 1 januari	3,4	2,6
Avsättningar under året	1,1	0,8
Försäljning av verksamhet	–	–
Återfört under året	–	–
Omräkningsdifferenser	–	–
Utgående balans den 31 december	4,5	3,4

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns förmånsbestämda pensionsplaner, där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid. Förmånsbestämda pensionsplaner finns i Italien och Syd Korea.

	2016	2015	2014	2013	2012
Per 31 december					
Nuvärde av förmånsbestämd förpliktelse	4,5	3,4	2,6	1,1	6,2
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	–	–	–	–	–
Underskott/överskott i planen	4,5	3,4	2,6	1,1	6,2
Erfarenhetsbaserad justering av förmånsbestämda förpliktelser	–	–	–	–	–

Pensionskostnader	2016	2015
Totala pensionskostnader som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:		
Summa kostnader för förmånsbestämda planer	4,8	0,6
Summa kostnader för avgiftsbestämda planer	24,6	17,8
Summa pensionskostnad	29,4	18,4

Pensionskostnader	2016	2015
Kostnaderna fördelas i koncernens resultaträkning på följande poster:		
Kostnader för sålda varor	9,1	5,7
Försäljningskostnader	10,3	6,4
Administrationskostnader	10,0	6,3
Summa	29,4	18,4

Pensionsförsäkring i Alecta

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3 klassificering av ITP-planer som finansieras genom en försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2016 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Dessa redovisas istället som avgiftsbestämda planer. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 8,7 MSEK (7,9).

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte stämmer överens med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att inför premiereduktioner.

Sjukvårdsförmåner efter avslutad anställning

Koncernens anställda har inga sjukvårdsförmåner efter avslutad anställning.

Not 20 Kostnader fördelade på kostnadsslag

	Koncernen	
	2016	2015
Råmaterial och förbrukningsmaterial	803,3	792,4
Förändringar i lager av färdiga varor och produkter i arbete	-93,1	-30,1
Personalkostnader	407,3	356,3
Marknadsföringskostnader	8,9	6,6
Hyreskostnader	31,1	28,9
Transport- och resekostnader	54,8	41,3
Avskrivningar	55,3	36,3
Övriga externa tjänster	84,1	59,4
Övriga kostnader	157,6	111,1
Summa	1 509,3	1 402,2

Not 21 Upplåning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Långfristiga				
Banklån	115,5	20,2	107,0	–
Företagsobligation	750,0	600,0	750,0	600,0
Kortfristiga				
Banklån	112,8	107,7	0,0	31,1

Vid årets slut uppgick beviljade, men ej utnyttjade krediter till 51,5 MSEK (33,0). Bokfört värde är detsamma som verkligt värde. Consilium AB (publ) uppfyller samtliga lånevillkor under 2016 och 2015 års rapportperioder.

Kontraktssenliga tidpunkter för omförhandlingar

	6 mån eller mindre	6–12 mån	1–5 år	Mer än 5 år	Summa
Per 31 december 2016					
Summa upplåning	–	112,8	865,5	–	978,3

Per 31 december 2015

Summa upplåning	6,4	101,3	620,2	–	727,9
-----------------	-----	-------	-------	---	-------

Förfallodagar för långfristig upplåning är som följer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Mellan 1 och 2 år	112,8	107,7	0,0	31,1
Mellan 2 och 5 år	865,5	620,2	857,0	600,0
Mer än 5 år	–	–	–	–

Effektiv ränta på balansdagen var som följer

	Koncernen		Moderbolaget	
Procent	2016	2015	2016	2015
Checkräkningskredit	1,50	1,50	1,25	1,50
Banklån	2,50	2,70	3,25	–
Andra lån	5,75	5,75	5,75	5,75

Företagsobligation

Consilium AB (publ) emitterade den 1 november 2012 ett 5-årigt icke-säkerställt obligationslån på totalt 325 MSEK. Consilium utnyttjade rätten att emittera ytterligare 75 MSEK under 2013. Den 24 april 2015 förtidindelöstes obligationslånet om 400 MSEK. Ett nytt 5-årigt icke-säkerställt obligationslån om 600 MSEK, med möjlighet att emittera ytterligare 300 MSEK, emitterades 25 mars 2015. Den 26 februari 2016 utnyttjade Consilium rätten att emittera ytterligare 150 MSEK, vilket innebär att det finns möjlighet att emittera ytterligare 150 MSEK. Räntan utbetalas kvartalsvis och löper med 3 månader stöb plus 5,75 procent.

Vid årsskiftet hade Consiliums totala upplåning följande förfallostruktur

Förfallostruktur på Consiliums upplåning	2016	2015
2016	–	107,7
2017	112,8	20,2
2018	51,3	–
2019	21,4	–
2020	771,4	600,0
2021	21,4	–

Not 22 Långfristiga skulder

	Koncernen	
	2016	2015
Put/call option i Consilium JKK Group AS	42,0	50,0
Put/call option samt köpeskilling i Micropack (Engineering) Ltd	117,0	0,0
Summa	159,0	50,0

Förfallostruktur på Consilium långfristiga skulder

JKK, put/call	42,0 MSEK förfaller efter utgång av år 2018
Micropack, put/call samt köpeskilling	44,7 MSEK förfaller efter utgång av år 2019
	23,1 MSEK förfaller efter utgång av år 2021
	49,2 MSEK förfaller efter utgång av år 2019

Not 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Upplupna räntekostnader	0,5	0,3	0,4	0,3
Semesterlöner	34,4	29,7	1,2	1,3
Upplupna sociala avgifter	10,5	7,5	0,5	0,5
Garantiavsättningar	3,3	4,6	–	–
Övriga poster	59,2	29,9	0,6	1,2
Summa	107,9	72,0	2,7	3,3

Not 24 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
<i>För egna skulder och avsättningar</i>				
Företagsinteckningar	51,4	54,5	–	–
Fastighetsinteckningar	3,2	3,5	–	–
Aktier i dotterbolag	–	–	16,0	16,0
Pantsatta nettotillgångar i dotterbolag	0,2	0,2	–	–
Likvida medel	41,0	39,5	–	–
Summa avseende egna skulder och avsättningar	95,8	97,7	16,0	16,0

Not 25 Eventualförpliktelser/ansvarsförbindelser samt åtaganden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Borgensåtaganden till förmån för övriga koncernföretag	–	–	33,0	22,6
Bankgarantier	21,6	29,0	–	–
Borgensförbindelse intressebolag	–	–	–	–
Summa eventualförpliktelser	21,6	29,0	33,0	22,6

Koncernen hyr ett antal kontorslokaler. Koncernen leasar också olika slags maskiner och andra tekniska anläggningar samt bilar. Hyres- och leasingavtalen har olika villkor och rätt till förlängning. Inga väsentliga skulder förväntas uppkomma till följd av någon av ovanstående typer av eventualförpliktelser.

Not 26 Transaktioner med närstående

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

För moderbolaget avser 100 procent (100) av årets försäljning till egna dotterbolag. Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som inköp och försäljning mellan externa parter. Inga inköp av varor och tjänster från intresseföretag har skett under året.

Inköp av varor och tjänster från närstående

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
<i>Platanen AB, management och administrationstjänster</i>				
Managementtjänster	3,8	3,8	3,8	3,8
Administrationstjänster	0,4	0,4	0,4	0,4
Fastighetsbolag Henriksborg HB, hyra	2,6	2,6	0,7	0,7
Summa	6,8	6,8	4,9	4,9

Managementtjänster avser styrelseordförande. Köpta tjänster från Platanen AB och dess dotterbolag Fastighetsbolaget Henriksborg HB utgår på marknadsmässiga villkor.

Not 27 Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2016		2015	
	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
<i>Koncernen (inkl. dotterbolag)</i>				
Styrelseledamöter	56	(95 %)	60	(97 %)
Verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	44	(89 %)	28	(95 %)
<i>Moderbolaget</i>				
Styrelseledamöter	7	(71 %)	7	(71 %)
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	4	(75 %)	4	(75 %)

Till styrelsen utgår arvode enligt beslut på årsstämman. Något annat särskilt arvode utgår ej. För anställda inom koncernen utgår ej arvode för styrelsearbete i dotterbolag. Ersättning till verkställande direktören och ledningsgruppen utgörs av grundlön inklusive bilförmån och eventuell bonus. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Ledningsgruppen omfattar koncernchefen, verkställande direktörerna för de två affärsområdena, moderbolagets ekonomichef- och moderbolagets finanschef. Bonus är baserad på finansiella mål och utgår med maximalt tre månadslöner. Ersättningssystem för verkställande direktören beslutas av styrelsen. Ersättningssystem för de ledande befattningshavarna beslutas av styrelsens ordförande och verkställande direktör. Ersättning till bolagets styrelse har utgått med 800 KSEK (650). Därav har 175 KSEK (150) utgått till styrelseordförande. Ersättning för managementtjänster har dessutom utgått enligt not 26. Inga pensionsåtaganden finns gentemot styrelseordföranden för 2015 eller 2016. Verkställande direktören har uppburit en årslön om 2 557 KSEK (2 567). Ingen bonus har utgått för 2016. Bonus för 2015 har utbetalats med 630 KSEK. Därtill tillkommer förmån av fri bil. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Pensionsåldern för verkställande direktören i koncernen och i dotterbolagen är 65 år. För verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 12 månader. Det utgår inget särskilt avgångsvederlag eller pensionsförmån vid uppsägning. De ledande befattningshavarna i Consilium AB och dess dotterbolag har sedvanliga löneavtal utan några särskilda pensionsförmåner vid uppsägning. Vid uppsägning från bolagets sida utgår för ledande befattningshavare en årslön eller mindre inklusive normala pensionskostnader. Inget tantiem eller bonus har utbetalats.

Not 28 Ersättningar och förmåner under året

	Styrelsearvode/ grundlön	Bonus	Pensions- kostnader	Bil- förmån	Summa
<i>2016</i>					
<i>Styrelsen</i>					
Styrelseordförande, Carl Rosenblad	0,2	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Fredrik Nygren	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Peter Carlberg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Ann-Marie Åström	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Erik Lindborg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Thomasine Rosenblad	0,1	–	–	–	0,1
<i>Valberedningen</i>					
Ordförande, Lennart Norling	0,0	–	–	–	0,0
Rasmus Palmqvist	0,0	–	–	–	0,0
<i>Ledningen</i>					
(varav verkställande direktören)	6,6 (2,6)	1,3 (0,6)	2,5 (1,3)	0,3 (0,1)	10,7 (4,6)
Summa	7,3	1,3	2,5	0,3	11,4

2015	Styrelsearvode/ grundlön	Bonus	Pensions- kostnader	Bil- förmån	Summa
<i>Styrelsen</i>					
Styrelseordförande, Carl Rosenblad	0,2	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Fredrik Nygren	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Peter Carlberg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Ann-Marie Åström	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Erik Lindborg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Thomasine Rosenblad	0,1	–	–	–	0,1
<i>Valberedningen</i>					
Ordförande, Lennart Norling	0,0	–	–	–	0,0
Rasmus Palmqvist	0,0	–	–	–	0,0
<i>Ledningen</i>					
(varav verkställande direktören)	6,6	1,3	2,1	0,4	10,4
	(2,6)	(0,6)	(0,9)	(0,1)	(4,2)
Summa	7,3	1,3	2,1	0,4	11,1

Not 29 Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Avsättningar	2,1	6,7	0,0	0,0
Övrigt	9,3	4,2	0,0	0,0
Summa	11,4	10,9	0,0	0,0

Not 30 Resultat per aktie

	Koncernen	
	2016	2015
Använt resultat för beräkning		
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	58,9	65,8
Genomsnittligt antal aktier	11 702 203	11 702 203

Not 31 Långfristiga fordringar

Consilium har inga förfallna långfristiga fordringar per 2016-12-31.

	Moderbolaget	
	2016	2015
IB 2016-01-01	0,0	–
Fordran dotterbolag	234,7	–
Kursdifferens	-11,4	–
Amortering	-42,5	–
UB 2016-12-31	180,8	–

Not 32 Rörelseförvärv

I april 2016 förvärvade Consilium 79,34 procent av aktierna i det skotska brand-säkerhetsföretaget Micropack (Engineering) Ltd, med dotterbolaget Micropack Detection (Americas) Inc. Micropack har en nettoomsättning om ca 95 MSEK och utvecklar och säljer flamdetektorer och kvalificerade brand- och gassäkerhetstjänster till olje- och gasindustrin. Micropack har 30 anställda.

Förvärvet kompletterar och stärker Consiliums erbjudande av avancerade brand-säkerhetssystem inom flera marknadssegment och Consilium förväntas kunna bidra till en betydande volymökning för Micropack. Micropack tillför dessutom Consilium avancerad säkerhetskompetens för brand- och gasdetektion i krävande miljöer.

Anskaffningsvärdet för 79,34 procent av aktierna uppgick till 187,9 MSEK.

Köpeavtalet innehåller en köp- och säljoption, som innebär en rätt att förvärva resterande 20,66 procent av bolaget för en vinstrelaterad köpeskilling. En bedömning har gjorts, att villkoren i optionen är sådana att det är sannolikt att den kommer att utnyttjas, varför bedömd köpeskilling avsetts och det förvärvade bolaget konsolideras till 100 procent i koncernredovisningen.

Förutom kontant betalning finansieras köpet med en säljarfinansiering om 54 MSEK, vars återbetalning beror på Micropacks resultat under åren 2016–2019. Optionspriset för resterande drygt 20 procent av aktierna är likaså baserat på

Micropacks resultat under åren 2016–2021. Minoriteten har under optionsperioden ingen rätt till utdelning från Micropacks vinster.

Värdet av redovisad goodwill och övriga immateriella tillgångar, som ett resultat av förvärvet, inklusive reserv för resultatbaserad köpoption och köpeskilling, uppgår till 284,4 MSEK. Goodwill är hänförlig till de anställda och till den höga lönsamheten i den förvärvade verksamheten. Ingen del av redovisad goodwill förväntas vara skattemässigt avdragsgill.

I juni 2016 ökade Consilium sitt aktieinnehav i bolaget Consilium Säkerhet Syd AB från 30 procent till 50,03 procent. Consilium Säkerhet Syd AB har en nettoomsättning om ca 45 MSEK och säljer, projekterar, installerar samt erbjuder service på brandlarm till kunder med höga krav på säkerhet och tillförlitlighet. Bolaget har 18 anställda.

Genom förvärvet stärker Consilium sin position för sin framtida expansion på landmarknaden. Anskaffningsvärdet för förvärvade 20,03 procent av aktierna uppgick till 6,0 MSEK. Värdet av redovisad goodwill som ett resultat av förvärvet uppgår till 13,1 MSEK, efter att även den tidigare ägda 30 procent-andelen har redovisats till verkligt värde. Goodwill är hänförlig till de anställda och till den höga lönsamheten i den förvärvade verksamheten. Ingen del av redovisad goodwill förväntas vara skattemässigt avdragsgill. Efter förvärvstidpunkten konsolideras bolaget och det utgör därmed inte längre ett intressebolag.

De förvärvade bolagen har från och med respektive förvärvstidpunkt påverkat Consilium-koncernens intäkter med 62,0 MSEK och för samma period har resultat efter skatt påverkats positivt med 10,2 MSEK. Motsvarande helårseffekter, dvs. om förvärven istället hade genomförts den 1 januari 2016, uppskattas till 101,9 MSEK avseende koncernens intäkter och 14,5 MSEK avseende resultat efter skatt. Koncernens redovisade resultat före skatt har under 2016 belastats med 8,8 MSEK avseende förvärvsrelaterade transaktionskostnader.

Tillgångar och skulder avseende de förvärvade verksamheterna såg vid förvärvstidpunkten ut som följer (MSEK)

	Micropack (Engineering) Ltd med db.	Consilium Säkerhet Syd AB
Materiella anläggningstillgångar	7,9	0,2
Immateriella anläggningstillgångar	0,1	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	0,9	0,0
Varulager	5,8	1,5
Kortfristiga fordringar	11,4	6,7
Likvida medel	69,1	2,8
Långfristiga skulder	-4,3	-0,3
Kortfristiga skulder	-13,4	-7,0
Verkligt värde av förvärvade nettotillgångar, exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar samt optionsskuld och villkorad köpeskilling	77,5	3,9

Verkligt värde på förvärvade kundfordringar uppgår till 18,1 MSEK. Det avtalsenliga bruttobeloppet för kundfordringar är 18,1 MSEK och dessa fordringar beräknas i sin helhet kunna drivas in.

Förvärvet av Micropack finansierades kontant samt med säljarfinansiering. Skulden har per rapportperiodens slut värderats utifrån Micropacks förväntade resultat under de närmaste åren. Optionsskulden för de resterande aktierna i Micropack värderas enligt put/call option, likaså baserat på bolagets förväntade resultat under de närmaste åren. Optionsskulden som uppstod i samband med förvärvet av JKK under 2014 har ett liknande upplägg och behandlas på liknande sätt.

Ingen uppskjuten skatt har uppstått i samband med beräkningen av förvärvs-balanterna.

Utöver ovanstående har Consilium under april 2016 dessutom förvärvat 30 procent av aktierna i det svenska elektronikbolaget Foab Production AB. Bolaget utgör ett intressebolag och konsolideras därmed inte.

Not 33 Förslag till vinstdisposition

Belopp i KSEK

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Överkursfond	130 435
Balanserat resultat	-59 232
Årets resultat	-11 600
Totalt	59 603

Styrelsen föreslår att vinsten disponeras som följer:

Till aktieägarna utdelas kontant 2,00 kr/aktie	-23 412
Balanserat resultat i ny räkning	36 191

Efter föreslagen utdelning uppgår moderbolagets soliditet till 13 procent och koncernens soliditet till 22 procent. Soliditeten är betryggande mot bakgrund av att bolagets och koncernens verksamhet fortsatt bedrivs med lönsamhet. Likviditeten i bolaget och koncernen bedöms kunna upprätthållas på en fortsatt betryggande nivå. Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen inte hindrar moderbolaget eller de övriga koncernbolagen från att fullgöra sina förpliktelser, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i aktiebolagslagen 17 kap, 3 §, 2-3 st (försiktighetsregeln).

Not 34 Händelser efter balansdagen

Consilium har under januari 2017 förvärvat 60 procent av aktierna i det amerikanska brandsäkerhetsbolaget ACAF Systems Inc. ACAF Systems har utvecklat "Automatic Compressed Air Foam Systems" som möjliggör effektivare släckning av bränder, med användande av mindre vatten och skum, och på kortare tid, än med konventionella skumsläckningssystem. Systemen genererar "Compressed Air Foam" som är biologiskt nedbrytningbart. Produkterna har gått igenom omfattande funktionstester i olika länder och erhållit amerikanskt FM-godkännande samt patent.

ACAF Systems har en nettoomsättning om ca 10 MSEK och har 5 anställda.

Förvärvet kompletterar Consiliums produktprogram och ger tillgång till ny teknik med tillhörande patent och internationella produktgodkännanden.

Anskaffningsvärdet för 60 procent av aktierna uppgick till 8,9 MSEK. Värde av redovisad goodwill och övriga immateriella tillgångar, som ett resultat av förvärvet, uppgår till 6,7 MSEK. Goodwill är hänförlig till de anställda och till förväntad lönsamhet i den förvärvade verksamheten. Ingen del av redovisad goodwill förväntas vara skattemässigt avdragsgill.

Tillgångar och skulder avseende den förvärvade verksamheten såg vid förvärvstidpunkten ut som följer (MSEK)

	ACAF Systems Inc.
Materiella anläggningstillgångar	0,0
Immateriella anläggningstillgångar	1,6
Finansiella anläggningstillgångar	0,0
Varulager	0,0
Kortfristiga fordringar	0,2
Likvida medel	0,3
Långfristiga skulder	-6,5
Kortfristiga skulder	-0,3
Verkligt värde av förvärvade nettotillgångar, exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar	-4,7

Ingen uppskjuten skatt har uppstått i samband med beräkningen av förvärvsbalansen. Upprättad förvärvsbalans är preliminär.

Not 35

Moderbolagets och koncernens resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman 2017-05-19 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en

rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står för.

Stockholm 17 april 2017

Carl Rosenblad
Styrelsens ordförande

Peter Carlberg
Styrelseledamot

Erik Lindborg
Styrelseledamot

Fredrik Nygren
Styrelseledamot

Carl Adam Rosenblad
Styrelseledamot

Ann-Marie Åström
Styrelseledamot

Thomasine Rosenblad
Styrelseledamot

Ove Hansson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits i Stockholm den 20 april 2016

Sten Håkansson
Huvudansvarig revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Consilium AB (publ), org.nr 556480-3327

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Consilium AB för år 2016. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 27–54 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där den verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och den verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Consilium-koncernen består av cirka 45 operativa enheter varav många är relativt små. Förutom i Sverige är PwC valda revisorer i bolagen i Norge och Dubai. För andra väsentliga dotterbolag har vi instruerat enhetsrevisorer samt bestämt nivån på hur involverade vi behövt vara i deras revisionsarbete för att kunna dra slutsatsen att tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis inhämtats för att vi ska kunna uttala oss om koncernens finansiella rapporter som helhet. Som en del i vårt arbete har vi inhämtat skriftlig rapportering från dotterbolagsrevisorerna. Under året har koncernteamet även besökt dotterbolagen i Norge och Skottland och diskuterat väsentliga revisionsfrågor med företagsledningen och lokala revisorer.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av goodwill

Goodwill beskrivs i årsredovisningen i not 10 och i redovisnings- och värderingsprinciperna.

Consilium har under senare år förvärvat två dotterbolag som bedriver service och försäljning mot oljeindustrin inom offshore. Under den senaste tvåårsperioden har oljepriset halverats vilket också påverkar dessa bolags kunder. Förvärvet av Micropack (Skottland) 2016 gav upphov till en goodwill om 270,2 MSEK och förvärvet av JKK-gruppen (Norge) gav ytterligare 88 MSEK i goodwill. Förvärvet av Micropack genomfördes då oljepriset redan gått ner och priset speglar den situationen.

Oljepriset har fortsatt att vara på en lägre nivå men aktiviteten hos de förvärvade bolagens kunder har ändå ökat under senare tid. Det avspeglas också i de från 2017 uppgående prognoserna bolagen redovisar och som också ligger till grund för värderingarna. Som en del i revisionen har vi utmanat bolagens prognoser utifrån historik, utfallet i början på 2017 inklusive nya order och rimligheten i bedömd försäljning kommande år.

Vidare har vi granskat det vid värderingen använda avkastningskravet, WACC, utifrån bransch jämförelser, kapitalstruktur mm.

Värdering av optionsskulder och tilläggssköpeskilling

Optionsskulder och tilläggssköpeskilling beskrivs i årsredovisningen i not 22 och i redovisnings- och värderingsprinciperna.

Vid förvärvet av både Micropack och JKK-gruppen har Consilium optioner för att kunna köpa in utestående aktier. För JKK-gruppen uppgår skulden per december 2016 till 42 MSEK och för Micropack uppgår motsvarande skuld, inklusive restköpeskillingen, till 117 MSEK. I båda fallen är skulderna lägre än året innan, respektive vid förvärvstidpunkt, till följd av nerjusterade resultatprognoser för bolagen. Bedömningen av det framtida resultatet har en direkt koppling till skuldernas storlek.

Granskningen av options- och tilläggssköpeskillingsskulder har gjorts genom att bolagens resultatprognoser för de aktuella perioderna granskats. Granskningen har skett på motsvarande sätt som beskrivs ovan avseende värderingen av goodwill. Prognosen har granskats när det gäller antaganden om försäljningstillväxt, marginalutveckling både mot historik men även utvecklingen under senaste perioden 2017.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen, koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–26 respektive 64–68. Det är styrelsen och den verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information. Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och den verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och den verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och den verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter; vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och den verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och den verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter; vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning för Consilium AB för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och den verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpa bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller den verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Stockholm den 20 april 2017
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Sten Håkansson
Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNING

Consiliums aktie är noterad vid Nasdaq Stockholm. Consilium tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (koden) sedan 1/7 2008 i enlighet med börsens regelverk. Denna bolagsstyrningsrapport ingår i de formella årsredovisningshandlingarna och har granskats av bolagets revisor. I slutet av bolagsstyrningsrapporten redovisas styrelsens rapport över intern kontroll.

Bolagsstyrningsrapporten syftar ytterst till att beskriva de organ, styrmedel och principer som Consilium tillämpar för att nå koncernens övergripande mål att skapa värden för aktieägarna. Consilium har under 2016 inga avvikelser relativt koden.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Consiliums högsta beslutande organ där aktieägarna ges möjlighet att utöva sitt inflytande över bolaget. De aktieägare som vill delta vid en bolagsstämma och rösta för sina aktier ska dels vara upptagna i Consiliums aktiebok senast fem vardagar före stämman, dels anmäla sig, samt eventuella biträden, hos bolaget vid den tidpunkt som anges i kallelsen till stämman. De aktieägare som

inte själva kan närvara har möjlighet att företrädas genom ombud enligt aktiebolagslagens regler.

Årsstämma

Inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår samlas Consiliums aktieägare till årsstämma. På årsstämman utses styrelseledamöter och revisorer, samt beslutas om fastställande av ersättning till dessa, utnämmande av medlemmar till valberedning samt hur dessa vid frånfall ska ersättas, principer för ersättning av ledande befattningshavare, fastställs resultat- och balansräkningar, beslutas om disposition av vinstmedel samt om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter samt verkställande direktör. Finns anledning att samla bolagsstämman före nästkommande årsstämma kallas aktieägarna till extra bolagsstämma. Consilium genomförde ingen extra bolagsstämma under 2016.

Årsstämma 2016

Årsstämma i Consilium avseende räkenskapsåret 2015 hölls i Nacka den 23 maj 2016. På stämman fattades, utöver

de frågor som redovisats ovan, beslut om utdelning till aktieägarna om 2,00 kr per aktie, samt bemyndigande för styrelsen att fatta beslut om nyemission av aktier eller konvertibla skuldebrev, med avvikande från aktieägarnas företrädesrätt, för finansiering av eventuella förvärv.

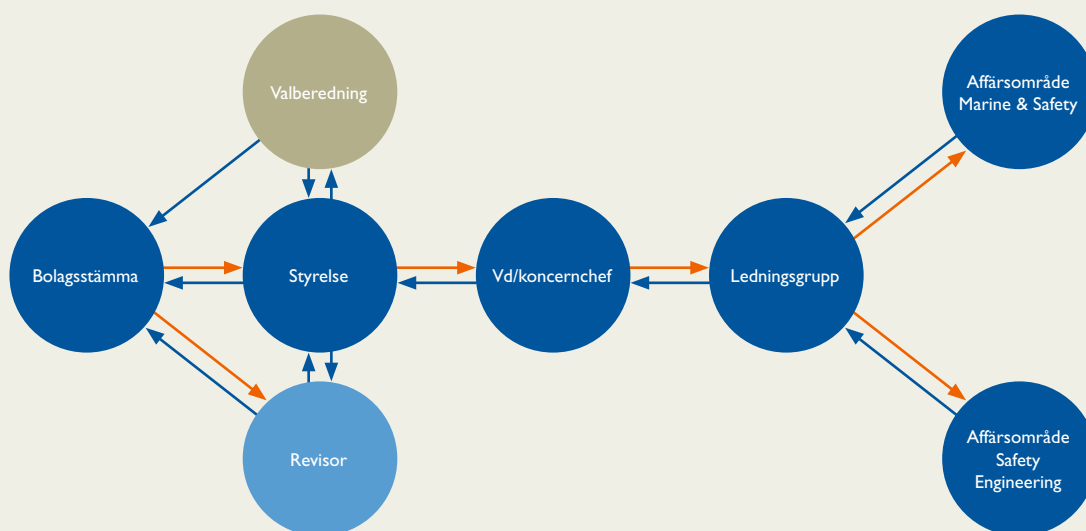
Samtliga sittande styrelseledamöter omvaldes. Carl Rosenblad omvaldes som ordförande. Aktieägare motsvarande 87 procent av rösterna och 78 procent av kapitalet var närvarande vid stämman.

Valberedning

Valberedningens uppgift är att inför årsstämma framlägga förslag avseende val och arvodesfrågor. Valberedningen 2016 utgjordes av Lennart Norling (ordförande, oberoende till bolaget och större ägare), styrelsens ordförande Carl Rosenblad, samt Rasmus Palmqvist (oberoende till bolaget och större aktieägare). Valberedningen hade ett (1) möte under 2016.

Valberedningen har även att ansvara för utvärdering av styrelsens sammansättning och arbete. Valberedningens arbete presenterades på årsstämman 2016.

BOLAGSSTYRNINGSMODELL

■ Vald/utsedd av

■ Informerar/rapporterar till

Externa regelverk

Aktiebolagslagen
Bokföringslagen
Årsredovisningslagen
Regelverk för emittenter
Svensk kod för bolagsstyrning

Interna styrmedel

Bolagsordning
Styrelsens arbetsordning
Vd-instruktion
Koncernpolicy och instruktioner
Affärsplan, mål och strategier

Styrelsens närvaro, beroendeställning och ersättning

	Invald	Närvaro 2016	Relation Consilium	Relation större aktieägare	Erhållet arvode
Carl Rosenblad, ordf.	1994	6(6)	Beroende	Beroende	175 000
Carl Adam Rosenblad	1996	5(6)	Beroende	Beroende	–
Fredrik Nygren	2007	6(6)	Oberoende	Oberoende	125 000
Peter Carlberg	2008	3(6)	Oberoende	Oberoende	125 000
Ann-Marie Åström	2009	4(6)	Oberoende	Oberoende	125 000
Erik Lindborg	2012	6(6)	Oberoende	Beroende	125 000
Thomasine Rosenblad	2014	6(6)	Oberoende	Beroende	125 000
Ove Hansson, vd	–	6(6)	–	–	–
Anna Holmgren, sekr.	–	6(6)	–	–	–

För information om styrelsens medlemmar se sidan 62.

Valberedningens oberoende ledamöter har uppburit ersättning om 12 000 kr per person, samt ersättning för eventuella omkostnader, i enlighet med beslut av årsstämman.

Styrelse

Consiliums styrelse har det yttersta ansvaret att styra bolagets verksamhet mellan årsstämmorna. Styrelsen utser koncernchef tillika vd och beslutar i frågor rörande strategisk inriktning av verksamheten och bolagets övergripande organisation.

Consiliums styrelse har sedan årsstämman i maj 2016 bestått av sju ledamöter. Bland styrelsens ledamöter finns dels personer som representerar de större ägarna, dels personer som är oberoende av dessa ägare. Vd ingår inte i styrelsen, men är alltid närvarande vid styrelsemötena, liksom normalt även finanschefen som är styrelsens sekreterare. Även andra tjänstemän inom koncernen kan delta i styrelsens sammanträden som föredragande.

Styrelsen genomförde sex protokollförda möten under 2016. Vid dessa möten behandlades, bland annat, frågor rörande årsbokslut och delårsrapportering, marknadsläge och utsikter, affärsplan, mål och strategier, riskhantering, budget, långsiktig finansiering, strategiska samarbeten och förvärv, samt övriga investeringar. Därutöver diskuterades även nya lagar och regelverk som kan påverka Consiliums arbete och rapportering. Styrelsens och adjungerades närvaro och beroendeställning framgår av tabellen ovan.

Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande ansvarar för att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sitt uppdrag. Ordföranden organiserar och leder arbetet för att skapa bästa möjliga förutsättningar för styrelsens medlemmar. Ordföranden håller även regelbunden kontakt med bolagets vd för att säkerställa att styrelsen har tillgång till

all väsentlig information som krävs för att följa och planera för bolagets utveckling och ekonomiska ställning. Ordförande i styrelsen är Carl Rosenblad.

Styrelsens arbete

Styrelsen har fastställt en arbetsordning rörande arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd. Styrelsens arbetsordning reglerar bland annat styrelsens ansvarsområden, arbetsuppgifter och beslutanderätt. Huvuduppgifterna innebär att besluta i strategiska frågor, svara för bolagets kapitalförsörjning och kapitalstruktur, tillse att bolaget har en kompetent ledning samt besluta i andra frågor av större betydelse, såsom större investeringar och förvärv. Av arbetsordningen framgår också regler för hantering av information samt utvärdering av styrelsens respektive vds arbete. En skriftlig instruktion för vd innehåller utöver arbetsfördelning mellan styrelsen och vd även regleringar av vds befogenheter. Styrelsen genomför årligen en egen utvärdering och resultatet redovisas för valberedningen.

En viktig uppgift är att säkerhetsställa att rapporteringen inom bolaget samt till styrelsen och aktiemarknaden är korrekt och lämnas i god tid. Detta har reglerats genom att styrelsen löpande erhåller en fastställd rapport innehållande bland annat viktigare händelser och utveckling av orderingång, fakturering, resultat, kassaflöde, ekonomisk ställning och antal anställda för koncernen och de enskilda bolagen. Styrelsen har minst ett årligt möte med huvudrevisorn som dessutom har en fort-löpande kontakt med styrelseordföranden.

Utskottsarbete

Consiliums styrelse har valt att inte ha något revisionsutskott med anledning av bolagets ringa storlek. Revisionsfrågor hanteras av styrelsen i sin helhet. Consiliums revisor rapporterar minst en gång per år personligen till styrelsen sina

iakttagelser från granskningen och sina bedömningar av den interna kontrollen. Därutöver behandlas frågor rörande valutakursutveckling, investeringar, företagsförvärv och strategisk inriktning. Consilium har av samma skäl som ovan inte heller något ersättningsutskott utan har valt att även låta ersättningsfrågor behandlas av styrelsen. Arbetet omfattar att fastställa vds förmåner samt bereda ersättningsprogram såsom optionsprogram för beslut på bolagsstämma.

Särskilda bolagsordningsbestämmelser

Consiliums bolagsordning har inga särskilda bestämmelser om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter, samt om ändring av bolagsordningen.

Vd och koncernledning

Vd och koncernchef för Consilium är Ove Hansson. Arbetsfördelningen mellan vd och styrelsen, samt vds befogenheter regleras i bolagets vd-instruktion som fastställs och revideras årligen. I koncernledningen ingick vid årets utgång, utöver vd, bolagets finanschef, bolagets ekonomichef samt cheferna för Consiliums affärsområden. För mer information om koncernledningen se sidan 63.

Aktiekapital och aktieägare

Aktiekapitalet uppgick vid årsskiftet 2016 till 58,5 MSEK fördelat på 11 702 203 aktier med ett kvotvärde på 5,0 SEK per aktie. Varje A-aktie motsvarar tio röster och varje B-aktie motsvarar en röst. Alla aktier har lika rätt till bolagets tillgångar och resultat. Det totala antalet aktieägare uppgick vid årsskiftet till Cirka 25 procent av aktiekapitalet. För mer information om aktien och aktieägarna, se sid 22–23.

Operativ styrning

Consilium bedriver verksamhet i ett antal divisioner inom två affärsområden, Marine & Safety samt Safety Engineering,

som ansvarar för Consiliums erbjudanden och globala marknadsorganisationer. Verksamheten är organiserad i en funktionsorganisation för att kunna utnyttja synergier och stordriftsfördelar inom utveckling, produktion, inköp, marknad och försäljning och leds av två affärsområdeschefer.

Koncernens affärsmässiga organisation är uppbyggd enligt principen om decentralisering av befogenheter och ansvar. Inom respektive affärsområde finns en dotterbolagsstyrelse där koncernchefen är ordförande. I dotterbolagen finns arbetsordningar för styrelserna och skriftliga instruktioner för verkställande direktörerna motsvarande de i moderbolaget. I dotterbolagen finns därutöver ett antal policies och instruktioner som reglerar verksamheterna, inklusive affärsområdenas divisioner, exempelvis beträffande IT, miljö, kvalitet, jämställdhet, attestrutiner, finansiering och valutasäkring.

Koncernchefen är övergripande ansvarig för den dagliga verksamheten, och kontrollen av denna, och koncernens dotterbolagschefer rapporterar veckovis orderingång, fakturering och orderstock för varje resultatenhet. Bokslut upprättas månadsvis för varje resultatenhet och analyseras på olika nivåer inom gruppen och konsolideras på koncernnivå.

Rapportering

Internrapportering sker inom samma system som används för koncernboksluten, som presenteras för marknaden kvartalsvis. Utöver resultat- och balansräkningar

innehåller boksluten nyckeltal och andra relevanta uppgifter. Analyser görs bland annat av lagernivåer och rörlighet i varulager samt kundfordringar och kundkreditider.

Grundtankar inom koncernens rapporterings- och uppföljningssystem är att dessa ska präglas av transparens och decentralisering. Inom respektive dotterbolag läggs stor vikt vid att utveckla och effektivisera processerna. En nyckel till framgång är att ha tillgång till relevant och riktig information att mäta och följa upp. Mycket arbete har lagts på att implementera och utveckla affärssystemen för att kunna mäta lönsamheten på enskilda affärer, kunder, branscher och geografiska marknader. De egna kostnaderna följs upp och mäts för de olika momenten i produktion, administration och försäljning och jämförs med tidigare utfall och målsättningar.

Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare

Vid årsstämman 2016 fastställdes att arvode om 800 000 kronor ska utgå till styrelsen att fördelas inom styrelsen med 175 000 kronor till styrelsens ordförande och 125 000 kronor vardera till externa styrelseledamöter. Årsstämman beslutade vidare om principer för ersättning till ledande befattningshavare som i huvudsak innebär att för ledande befattningshavare ska marknadsmässiga löner och övriga anställningsvillkor tillämpas. Ersättning till ledande befattningshavare utgörs av grundlön, årlig rörlig ersättning, i förekommande

fall aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram, pensionsförmåner, övriga förmåner samt villkor vid uppsägning och avgångsvederlag. Den årliga rörliga ersättningen är alltid maximerad till högst 3 månadslöner. Ingen ledande befattningshavare har mer än 12 månaders uppsägningstid. Årlig rörlig ersättning samt aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram ska i huvudsak vara relaterade till företagets/koncernens resultat- och värdeutveckling. Pensionsförmåner är alltid avgiftsbaserade.

Revisor

Revisorns uppgift är att granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, samt Consiliums bokföring och finansiella rapportering. Huvudansvarig revisor lämnar också en revisionsberättelse till årsstämman. Vid årsstämman har aktieägare möjlighet att ställa frågor till revisorn.

Consiliums revisor utses av bolagsstämman. På årsstämman 2015 valdes Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB till revisorer för en tid om fyra år med Sten Håkansson som huvudansvarig revisor. Årsstämman 2016 beslutade att ersättning till revisorerna ska utgå mot faktura i enlighet med godkända inköpsprinciper.

Under 2016 har ersättning till Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB utgått med 3,7 MSEK, varav 3,2 MSEK avser revisionsuppdrag och 0,5 MSEK avser övriga uppdrag.

Consiliums intressenter

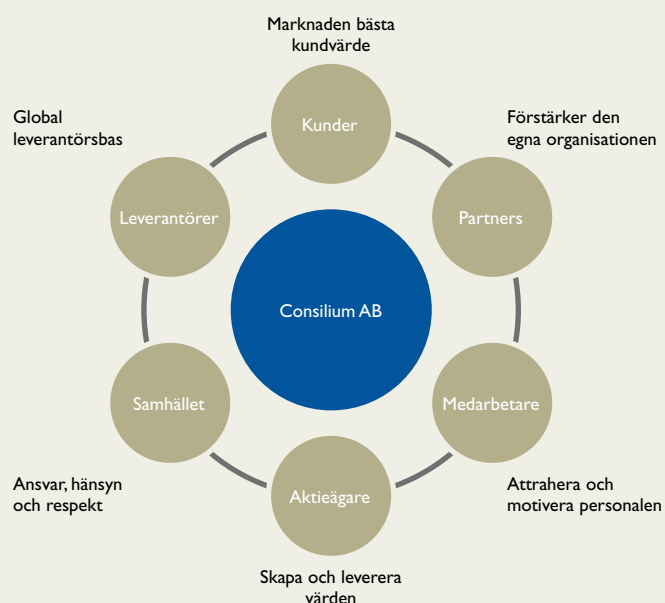
Consilium är beroende av en mängd aktörer i sin omgivning där samarbeten och kontakter finns såväl genom informella relationer som i partnerskap och genom avtal. Bolagets intressenter utgörs både av dem som påverkar Consilium och sådana som Consilium vill påverka. Den förenklade intressentmodellen nedan saknar fragmenterade intressenter såsom exempelvis konkurrenter med vilka bolaget inte har några tydliga relationer. Modellen kompletteras med värdeord som uttrycker de värden som relationerna innehåller eller Consilium söker etablera.

Ansvarstagande

Consilium har ambitionen att bedriva en ansvarsfull verksamhet med hänsyn tagen till hållbar utveckling. Consilium ser hållbar utveckling som ett förhållande där dagens behov kan tillgodoses utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina, i enlighet med FN-definitionen från 1987. Inom ramen för koncernens ambitioner ska bland annat de fyra systemvillkor som definierats av Det Naturliga Steget fokuseras, samt Sveriges nationella miljökvalitetsmål.

Consiliums målsättning är att

INTRESSENTMODELL

produktbolag och produktionsenheter ska ha ett miljöledningssystem enligt ISO 14000. Grundläggande är att verksamheten ska planeras, genomföras, följas upp och förbättras enligt dessa principer för att minska företagets negativa miljöpåverkan. Consilium ser detta arbete som en naturlig del i sitt åtagande gentemot företagets intressenter. Där utöver är det Consiliums bestämda uppfattning att ett framgångsrikt miljöarbete även ger ekonomiska fördelar, både på kort och på lång sikt.

Miljöpolicy

Med utgångspunkt i företagets egna krav och omvärldens förväntningar arbetar Consilium för en bättre miljö och eftersträvar att erbjuda miljöanpassade produkter och lösningar som bidrar till en hållbar utveckling. Consilium betraktar lagar och förordningar som ett minikrav och strävar, som i övrig verksamhet, efter ständig förbättring och att minska koncernens miljöbelastning. För att nå detta ska Consilium:

- avsätta tillräckliga resurser för miljöarbetet
- integrera miljöfrågorna i kvalitetsledningssystemet
- ur ett helhetsperspektiv se miljöförbättrande åtgärder som en långsiktig investering
- uppmuntra och utveckla miljömedvetandet hos medarbetarna
- samverka med miljömedvetna leverantörer och samarbetspartners.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2016

Consiliums styrelse ansvarar för den interna kontrollen enligt aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning. Consiliums finansiella rapportering följer de regler som gäller för bolag noterade på Nasdaq Stockholm och de lokala lagar och regler i varje land där verksamhet bedrivs. Mål för Consiliums finansiella rapportering är att:

- vara korrekt och fullständig samt följa tillämpliga lagar, regler och rekommendationer
- ge en rättvisande beskrivning av bolagets verksamhet
- stödja en rationell och initierad värdering av verksamheten.

Intern finansiell rapportering ska utöver dessa mål ge stöd till korrekta affärsbeslut på alla nivåer i koncernen. Styrelsens beskrivning av den interna kontrollen har som utgångspunkt den struktur som finns i COSO:s (*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) ramverk för intern kontroll.

Kontrollmiljö

För att skapa och vidmakthålla en fungerande kontrollmiljö har styrelsen fastställt ett antal grundläggande dokument av betydelse för den finansiella rapporteringen. Däribland särskilt styrelsens arbetsordning och instruktion för den verkställande direktören. Ansvar för att i det dagliga arbetet upprätthålla den av styrelsen anvisade kontrollmiljön vilar primärt på den verkställande direktören. Denne rapporterar regelbundet till styrelsen utifrån fastställda rutiner. Utöver detta kommer rapportering från bolagets revisor. Den interna kontrollstrukturen bygger också på ett ledningssystem baserat på bolagets organisation och sätt att bedriva verksamheten, med tydligt definierade roller och ansvarsområden och delegering av befogenheter.

En viktig roll i kontrollstrukturen spelar också koncernens styrdokument exempelvis policies och riktlinjer inklusive uppförandekod där också affärsetik ingår. De styrande dokumenten rörande redovisning och finansiell rapportering utgör de viktigaste delarna av kontrollmiljön när det gäller den finansiella rapporteringen. Dessa dokument uppdateras löpande vid ändringar av exempelvis redovisningsstandarder, lagstiftning och noteringskrav.

Riskbedömning

I koncernen genomförs löpande riskbedömning för identifiering av väsentliga risker avseende den finansiella rapporteringen. Beträffande den finansiella

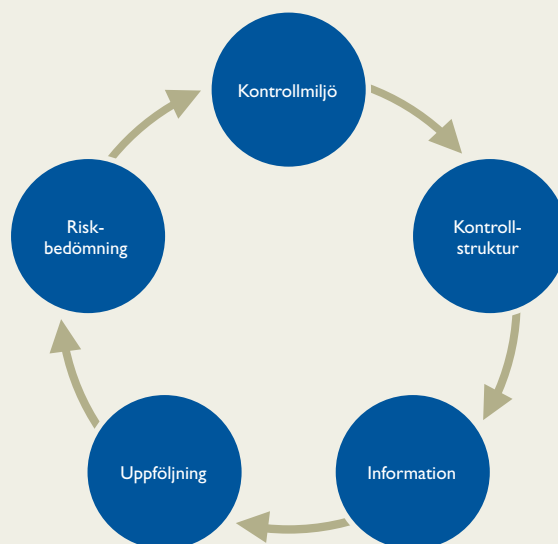
rapporteringen bedöms risken främst ligga i väsentliga felaktigheter i redovisningen till exempel avseende bokföring och värdering av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader eller andra avvikelser. Bedrägeri och förlust genom förskingring är en annan risk. Riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att de risker som Consilium är utsatt för hanteras i enlighet med fastställda policies, instruktioner samt etablerade uppföljningsrutiner, vilka syftar till att minska eventuella risker och främjar korrekt redovisning, rapportering och informationsgivning.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna är till för att hantera de risker som styrelsen och ledning bedömer vara väsentliga för att förebygga, upptäcka och korrigera eventuella fel i den finansiella rapporteringen. Sådana kontrollaktiviteter kan vara tydliga beslutsordning och beslutsprocesser för större beslut såsom förvärv, andra typer av större investeringar, avyttringar, avtal och analytiska uppföljningar med mera. En viktig uppgift för Consiliums staber är också att implementera, vidareutveckla och upprätthålla koncernens kontrollrutiner samt att utföra intern kontroll inriktad på affärskritiska frågor. Processansvariga på olika nivåer är ansvariga för utförande av nödvändiga kontroller avseende den finansiella rapporteringen.

I boksluts- och rapporteringsprocesser

INTERNKONTROLL I CONSILIUM

finns kontroller vad gäller värdering, redovisningsprinciper och uppskattningar. Alla enheter har egna controllers/ekonomichefer som deltar i utvärderingen av sin egen rapportering. De kontinuerliga analyser som görs av den finansiella rapporteringen tillsammans med de analyser som görs på koncernnivå är mycket viktiga för att säkerställa att den finansiella rapporteringen inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Koncernens controllerorganisation spelar en viktig roll i den interna kontrollprocessen och ansvarar för att den finansiella rapporteringen från varje enhet är korrekt, fullständig och i tid.

Information och kommunikation

Consilium har interna informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen, till exempel genom styrdokument i form av interna anvisningar, riktlinjer och policies avseende den finansiella rapporteringen. Regelbundna uppdateringar och meddelanden

om ändringar av redovisningsprinciper, ändringar på krav i rapportering eller annan informationsgivning görs tillgängliga och kända för berörda medarbetare. Genom koncernens intranät har organisationen tillgång till policies och riktlinjer. Styrelsen erhåller löpande finansiella rapporter. Den externa informationen och kommunikationen styrs bland annat av bolagets informationspolicy som beskriver Consiliums generella principer av informationsgivning.

Uppföljning

Koncernens efterlevnad av antagna policies och riktlinjer följs upp av styrelsen och företagsledningen. Vid varje styrelsemöte behandlas bolagets finansiella situation. Consiliums ledning gör resultatuppföljningar månadsvis med analyser av avvikelser från budget, prognos och föregående år. Alla månadsbokslut diskuteras med respektive affärsområdes ledning. Inför publicering av kvartalsrapporter och årsredovisning går styrelsen igenom den finansiella rapporteringen.

Intern kontroll

Consilium gör centralt riskbedömning som rapporteras direkt till koncernchefen. I den mån en kontrollåtgärd består av besök hos dotterbolag eller dess divisioner utförs aktiviteten enligt en framtagen och utvecklad kontrollprocess som har utvecklats i syfte att optimera arbetssätt och leverans av mervärdeskapande rapporter. Intern kontroll har även utvecklat en enhetlig riskhanteringsprocess som bland annat omfattar kundkreditpolicy och försäkringslösningar som ytterligare förstärker koncernens verksamhetsstyrning. Consilium har ingen särskild granskningsfunktion (intern revision) då styrelsen har gjort bedömningen att det inte finns särskilda omständigheter i, eller omfattning av verksamheten, som motiverar att en sådan funktion inrättas.

Stockholm 17 april 2017

Carl Rosenblad
Styrelsens ordförande

Peter Carlberg
Styrelseledamot

Erik Lindborg
Styrelseledamot

Fredrik Nygren
Styrelseledamot

Carl Adam Rosenblad
Styrelseledamot

Ann-Marie Åström
Styrelseledamot

Thomasine Rosenblad
Styrelseledamot

Ove Hansson
Verkställande direktör

REVISORNS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till årsstämman i Consilium AB (publ), org.nr 556480-3327.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2016 på sidorna 57–63 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6§ andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 20 april 2017
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Sten Håkansson
Auktoriserad revisor

CONSILIUMS STYRELSE

Carl Rosenblad

Född 1935.
Jur. kand. Civilekonom.
Styrelseledamot sedan 1994.
Ordförande sedan 2000.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseordförande i Platanen Holding AB med dotterbolag, Tessin Fastighets AB, Svenska Bostadsfonden Management AB 1-2, Svenska Bostadsfonden Institution AB 1-2.

Aktieinnehav i Consilium: se sid 23.

Carl Adam Rosenblad

Född 1965.
Civilekonom.
Styrelseledamot sedan 1996.
Chef affärsområde Marine & Safety.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i bolag tillhörande Consilium-koncernen samt i Platanen AB.

Aktieinnehav i Consilium: 24 000.

Fredrik Nygren

Född 1966.
Fil. kand. Ekonomi.
Styrelseledamot sedan 2007.
Ordförande i ExeoTech Invest AB (publ) med dotterbolag.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseordförande Twinblade Technologies Holding Sweden AB (publ), styrelseordförande i Swedish Lloyd Ltd, styrelseledamot La Petite Epicerie International Pte Ltd.

Aktieinnehav i Consilium: 0.

Peter Carlberg

Född 1955.
Högskoleingenjör.
Styrelseledamot sedan 2008.
Verkställande direktör Framo AS.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseordförande i Framo Nippon samt styrelseledamot i Framo AS.

Aktieinnehav i Consilium: 2 500.

Ann-Marie Åström

Född 1965.
Jur. kand.
Styrelseledamot sedan 2009.
Styrelseordförande i Gotland Tankers AB.

Övriga styrelseuppdrag:
Vice styrelseordförande i Rederi AB Gotland, ledamot av SKULDs styrande kommitté, samt medlem av Intertankos svenska råd.

Aktieinnehav i Consilium: 1 000.

Erik Lindborg

Född 1952.
Civilingenjör.
Styrelseledamot sedan 2012.
Verkställande direktör MTC Brattberg AB.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i MCT Brattberg AB och Fururitas AB, styrelseledamot i MCT Capital AB.

Aktieinnehav i Consilium: 0.

Thomasine Rosenblad

Född 1964.
Fil. kand. HR.
Styrelseledamot sedan 2014.
Verkställande direktör i Career Planet AB.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i Career Planet AB.

Aktieinnehav i Consilium: 9 723.

Samtliga styrelseuppdrag avser uppdrag per 2016-12-31.

CONSILIUMS LEDNING

Ove Hansson

Född 1955.
Jur. kand. Civilekonom.

Nuvarande uppdrag/befattning:

Verkställande direktör och koncernchef
Consilium AB. Chef affärsområde
Safety Engineering. Styrelseordförande i
Consiliums dotterbolag.

Tidigare uppdrag/befattning:

Styrelseledamot i Consilium AB under
åren 2000-2004.

Aktieinnehav i Consilium: 100 086.

Carl Adam Rosenblad

Född 1965.
Civilekonom.

Nuvarande befattning:

Chef affärsområde Marine & Safety.
Styrelseledamot i Consilium AB och
bolag tillhörande Consilium-koncernen
samt i Platanen AB.

Tidigare uppdrag/befattning:

Divisionschef Marine & Safety
Navigation.

Aktieinnehav i Consilium: 24 000.

Anna Holmgren

Född 1965.
Diplomerad Ekonom.

Nuvarande uppdrag/befattning:

Finanschef i Consilium AB.

Tidigare uppdrag/befattning:

Ekonomichef inom Consiliums
dotterbolag.

Aktieinnehav i Consilium: 0.

Roger Orreteg

Född 1956.
Civilekonom.

Nuvarande befattning:

Ekonomichef i Consilium AB.

Tidigare uppdrag/befattning:

Ekonomichef inom Consiliums
dotterbolag.

Aktieinnehav i Consilium: 2 000.

Sten Håkansson

Revisor

Huvudansvarig revisor;
revisor sedan 2010.
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
113 97 Stockholm

ADRESSER

SVERIGE

HUVUDKONTOR

Consilium AB

Västra Finnbodavägen 2-4
Box 5028
131 05 Nacka
Tel: 08-563 05 300
Fax: 08-563 05 399
info@consilium.se
www.consilium.se

Consilium Marine & Safety AB

Salsmästaregatan 21
Box 8763
402 76 Göteborg
Tel: 031-710 77 00
Fax: 031-710 78 00

Västra Finnbodavägen 2-4
Box 5021
131 05 Nacka
Tel: 08-563 05 100
Fax: 08-563 05 199

Consilium Building Safety AB

Södra Långebergsgatan 36
421 32 Västra Frölunda
Sverige
Tel: +46 31 28 59 40
sales.cbs@consilium.se
service.cbs@consilium.se

Consilium Säkerhet Syd AB

Topplocksgatan 3
212 41 Malmö
Tel: 040-36 50 60
Fax: 040-36 50 61

Florettgatan 39
254 67 Helsingborg
Tel: 042-453 03 79
Fax: 042-40 36 50 61

Consilium Säkerhet Väst AB

Marieholmsgatan 64
415 02 Göteborg
Tel: 031-710 79 00
Fax: 031-25 69 79

Consilium Säkerhet Öst AB

Hammarby Fabriksväg 25
120 33 Stockholm
Tel: 08-563 05 200
Fax: 08-563 05 279

Consilium Incendium AB

Rattgatan 21
442 40 Kungälv
Tel: 0303-44 00 30
info@incendiumfire.com

ÖVRIGA EUROPA

BELGIEN

Consilium BV

Graaf Jansdijk 22
8380 Zeebrugge
Tel: +32-50 70 30 97
Fax: +31-182 386 675

CYPERN

Consilium Marine Cyprus Ltd

61, Anexartisias Street 3040
Limassol Cyprus
Tel: +357-2535 5533
info@consiliumcyprus.com

FINLAND

Consilium Marine Oy

Vapaalantie 2A5
01650 Vantaa
Tel: +358-405 25 28 25
Fax: +358-425 25 28 25

Nauti Electronics Oy

Moottorikatu 11
65170 Vaasa Finland
Tel: +358-63 17 29 11
Fax: +358-63 17 29 12
service@nautiele.fi

GREKLAND

Consilium Marine Hellas Ltd

19, Zoodohou Pigis Str
185 38 Pireaus
Tel: +30-210 428 7097/8
Fax: +30-210 428 7165

ITALIEN

Consilium Italy S.r.l

Via dell' Artigianato 51
50056 Montelupo F. no Firenze
Tel: +39-0571 1738922
Fax: +39-0571 1738939
cmi@consilium.it

Via XII Ottobre 2

1-16121 Genua
Tel: +39-010 5533 900
Fax: +39-010 5533 900
cmi@consilium.it

Microdata Due srl

Via Greti del Vara, 9
19020 Follo (SP) - Italy
Tel: +39 0187 599101
Fax: +39 0187 558983
info@microdata.it

NEDERLÄNDERNA

Consilium BV

Achterwetering 13-15
2871 RK Schoonhoven
Tel: +31-182 382 422
Fax: +31-182 386 675

Buveco Gasdetection BV

P.O. Box 74, 2665 ZH Bleiswijk
Jan van der Heydenstraat 50
2665 JA Bleiswijk
Nederländerna
Tel: +31 (0)10 521 73 44
Fax: +31 (0)10 521 87 70
sales@buveco.com

NORGE

Consilium Norway AS

Karihaugveien 89
NO-1086 Oslo
Tel: +47-22 30 90 30
Fax: +47-22 30 92 05
support@consilium.no

FireNor AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
Tel: +47 99 09 73 00
sales@firenor.no

FireProducts AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
Tel: +47 99 09 73 00
sales@fireproducts.no

Consilium Control Systems AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
Tel: +47 99 09 73 00
sales@firenor.no

Consilium Norway AS

Stavanger Kanalarmen 12
NO-4052 Royneberg
Norge
Tel: +47 22 30 90 30
Fax: +47 22 30 92 05
info@consilium.no

Consilium Building Safety AS

Verkseier Furulunds vei 16B,
PO Box 252, NO-0614 Alnabru
0668 Oslo
Norge
Tel: +47 22 30 10 00
sales.cbs@consilium.no
service.cbs@consilium.no

SPANIEN

Consilium Spain

Gran Vía 81, 5º Dpto 5
48011 – Bilbao, Vizcaya
Tel: +34 94 401 3000
Fax: +34 94 401 3001
services@consiliumspain.com

Consilium Ferrol

Rio Miño 5-7, 4ªA
14404 Ferrol
La Coruña
Tel: +34 688 653 960
cbarreiro@consiliumspain.com

Consilium Algeciras

Urbanización Jardines de Algeteres
Bloque 25, 2ªA
11207 – Algeciras
Cadiz
Tel: +34 688 815 611
dclavero@consiliumspain.com

Consilium Barcelona

PSO. Frederica Montseny,
1 1ª - 2ªBloque 25, 2ªA
08390 Montgat Barcelona
Tel: +34 688 873 196
julian@consiliumspain.com

STORBRIANNIEN

Micropack (Engineering) Ltd

Fire Training Centre,
Schoolhill, Portlethen,
Aberdeen AB12 4RR
Tel: +44 (0)1224 784055
info@micropack.co.uk

Consiliums marknadsorganisation omfattar 63 kontor fördelade på 26 länder runt om i världen.

Consilium Marine UK

Unit 34, Space Business Centre
Knight Road
ME2 2BF Rochester
Kent, England
Tel: +44-1268 417 745
Fax: +44-1268 417 051
info@consilium.co.uk

Consilium Marine UK

Unit 16 – Jacobean House, Glebe
Street Business Centre, Town Centre
G74 4LY
East Kilbridge, Skottland
Tel: +44 1268 417 745
info@consilium.co.uk

TYSKLAND

Consilium GmbH

Grootsruhe 4
D-20537 Hamburg
Tel: +49-40-822 22950
Fax: +49-40-822 229599
consilium@consilium-hamburg.de

NORDAMERIKA

USA

Consilium Marine US Inc
4370 Oaks Road, Suite 721
Fort Lauderdale
FL 33314
Tel: +1-954 791 7550
Fax: +1-954 791 7599

395 E 4TH ST
Apt. 36
Long Beach, CA 90802
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Houston
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

New York
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Norfolk
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Micropack Detection (Americas) Inc

1227 Lakecrest Court;
Fort Collins, Colorado, 80526
Tel: +1 970 377 2230
info@micropackamericas.com

800 Town and Country Blvd
Suite 300
Houston, TX 77024
+1 832 454 3473

ACAF Systems Inc.

4 Grafton Street, Coventry.
RI 02816. USA

AFRIKA

MAROCKO

**Consilium Fire Automation
and Fire Protection**
Bureau 414
Casa Massira Business center
12, Avenue Ali Abderrazak
Casablanca, Marocco

ASIEN

FÖRENADE ARABEMIRATEN

Consilium Middle East (FZC)
Warehouse No B3/22
P.O. Box 8018
SAIF Zone, Sharjah
Tel: +971 6557 0740
Fax: +971 6557 0741
info@consilium.ae

Abu Dhabi
Tel: +971 2 622 93 46
info@consilium.ae

Dubai
Tel: +971 4 25 85 295
info@consilium.ae

Fujairah
Tel: +971 9 22 38 672
info@consilium.ae

INDIEN

**Consilium Marine India Pvt. Ltd.,
Visakhapatnam Br**
210, Raheja Arcade
Sector - 11, CBD Belapur
Navi Mumbai - 400 614
Tel: +91 22 679 351 50/52/53
Fax: +91 22 679 379 21
service.cmi@consilium.ae

501, Sai Krishna Complex
Rly, New Colony
530 016 Visakhapatnam
Tel: +91 891 3010 320
Fax: +91 891 3010 319
service.cmi@consilium.ae

1st Floor, Velyn Villa,
Kurisupalli Road, Perumanoor (PO)
Kochi – 682 015
Tel: +91 484 2384 298
Fax: +91 484 2385 298
service.cmi@consilium.ae

Consilium Fire Safety Pvt Ltd
293 K Estate, Westend Marg
Said-ul-Ajab 110 030
New Delhi
Tel: +91 11 4050 6600
Fax: +91 11 4050 6666
service@consilium.vn

Ahmedabad
Tel: +91 79 2929 9553
info@consilium-firesafety.com

Mumbai
Tel: +91 22 4123 8844
info@consilium-firesafety.com

Kochi
Tel: +91 48 4277 8532
info@consilium-firesafety.com

SFS Sureland Fire & Security Pvt. Ltd.
293, Kehar Singh Estate
Westend Marg, Said-ul-Ajab
New Delhi - 110030, India
Tel: +91 (11) 4050 6600
Fax: +91 (11) 4050 6666

**Consilium Automation & Fire
Protection Pvt. Ltd.**
401, Mint India Bulls
Behind Hiranadani Meadows
Next to Hyde Park
Off Ghodbunder Road
Than West, 400610
Mumbai - India
Tel: +91 2221739745

JAPAN

Consilium Nittan Marine Ltd
3 Fl, KDC Sasazuka Bldg.
54-5, Sasazuka 1-chome, Shibuya-ku,
Tokyo 151-8535
Tel: +81 3 5333 7060
Fax: +81 3 5333 8631

KINA

Consilium Trading Co. Ltd
Room 108, Block 2
HangXing Business Building
No. 27, Lane 258 CaoXi Road
Shanghai 200235
Tel: +86-21 5152 22 50/60/70/80
Fax: +86-21 5152 22 90

Consilium Shanghai Co. Ltd
Room E, Level 4,
No. 129, North Fu Te Road
Wai Gao Qiao Free Trade Zone
Shanghai 200131
Tel: +86-21 5868 37 16/17/18
Fax: +86-21 5868 37 15

Consilium DaLian
Rm 1001, Unit 1
No. 3, Hongqiao Street, Ganjingzi
District
Liaoning Province, 116033 DaLian City
P.R. Kina
Tel: +86 411 8670 6305
Fax: +86 411 8670 6305
service@consilium.cn

Consilium QingDao
Room 301, Unit 2, No. 14 Sakura
District
HuaCheng Road, ChengYang District,
QingDao City
ShanDong Province 200168
Kina
Tel: +86 0532 8786 94 76
Fax: +86 0532 8786 94 76

**Firenor Fire Fighting Engineering
(Dahlian) Co., Ltd**
3-1F-D, Aolan Industrial Park, No. 60-1,
Dongbei 7 Street, Free Trade Zone,
Dalian China 116600
Tel: +86 411 6589 8131
kl@firenor.cn

Consilium Shanghai Ltd
Room 108, Block 2
HangXing Business Building
No 27, Lane Caoxi Road
200235 Shanghai
Tel: +86 21 5152 22 60
Fax: +86 21 5152 22 90
sales@consilium.cn

Consilium Hong Kong
22/F, Hang Seng Bank
NP Branch Bldg, 339 King's Road,
Hong Kong
Kina
Tel: +852 3521 1914
Fax: +852 2772 0730

OMAN

Consilium Engineering & Trading LLC
Muscat
Tel: +968-244 813 82
service.oman@consilium.ae

SAUDIARABIEN

Consilium Saudi Arabia
Dammam
Tel: +966 3 8179214
marine.sales@consilium.ae

QATAR

Consilium Qatar LLC
Al Matar Street, (Airport Road)
Near Old Al Rameez Building
Doha, Qatar
Tel: +974-4442 48 49
Fax: +974-4441 76 02

SINGAPORE

**Consilium Marine
Singapore Pte Ltd**
7030 Ang Mo Kio Avenue 5
05-58 Northstar
Singapore 569880
Tel: +65-6570 8998
Fax: +65-6570 8698
mail@consilium.se

MALAYSIA

Consilium Engineering Sdn Bhd
25-2, The Boulevard, Mid Valley City
Lingkar Syed Putra
59200 Kuala Lumpur
Malaysia
Tel: +60 3 2938 7191
Fax: +60 3 2938 7888

SYDKOREA

Consilium Marine Korea Ltd
Room 1407, 2, Marine city 2-ro,
Haeundae-gu
Busan, 612-824
Republic of Korea
Tel: +82 51 714 5872
Fax: +82 51 714 5860
service@consilium.co.kr

Consilium Firenor Korea Ltd
Room 1407, 2, Marine city 2-ro,
Haeundae-gu
Busan, 612-824
Republic of Korea
Tel: +82 51 714 5872
Fax: +82 51 714 5860
service@consilium.co.kr

VIETNAM

Consilium Vietnam J.S.C.
R4-52, Hung Phuoc 4,
Phu My Hung,
Tan Phong Ward, Dist 7
Ho Chi Minh City
Tel: +84 8 5410 1338
Fax: +84 8 5410 1339
services@consilium.vn

Consilium Vietnam J.S.C.
Room A104, N3 Building, 91
Nguyen chi Thanh
Dong Da
Hanoi
Tel: +84 4 3211 5951/52
services@consilium.vn

OCEANIEN

AUSTRALIEN

Consilium Novamarine Pty. Ltd.
30 Downie Street
Wickham (Newcastle)
NSW 2293 Australien
Tel: +61 2 4969 4477
Fax: +61 2 4962 1210
service@novamarine.com.au

HISTORIK

Consiliums varumärken har funnits på marknaden länge och bär med sig en lång tradition och historik. De varumärken Consilium marknadsför har installerats, använts och vunnit respekt under många decennier. Consiliums navigationslogg kan spåras tillbaka till 1912. Tidiga gasdetekteringssystem och brandlarm utvecklades under 50- och 60-talet. Dessa produkter och system, tillsammans med många andra, tillfördes företaget genom ett förvärv 1985. Nedan följer ett urval av händelser i Consiliums moderna historia, efter börsnoteringen 1994.

1994 Consilium noteras den 11 maj på Stockholmsbörsens O-lista.

1997 Consilium lanserar världens första integrerade brandlarm- och gasdetekteringssystem. Samma år förvärvar Consilium ett utvecklingsprojekt för marina färdskrivare.

2000 Consilium förvärvar japanska Nittans marina brandlarmsverksamhet.

2003 Consilium utvecklar ett brandlarmsystem anpassat för tågmarknaden.

2004 Consilium förvärvar den norska konkurrenten Servoteknikk (brandlarm).

2005 Consilium lanserar en enklare marin färdskrivare, Consilium S-VDR, som en reaktion på nya internationella regelverk.

2006 Consilium och japanska Nittan slår samman sina skandinaviska brandlarmsverksamheter för landmarknaden i ett nytt bolag, CN System AB.

2007 Consilium blir en koncern med tydligare fokus på produkter och system för säkerhet och navigation i samband med att Precomp Solutions AB (publ), tidigare Consilium Components, delas ut till aktieägarna.

2008 Consilium etablerar ett nytt affärsområde som ett resultat av en allt starkare efterfrågan från olje- och gasindustrin, framför allt i Mellanöstern. Affärsområdet, Automation, har tidigare varit ett projekt inom ramen för Consiliums affärsutveckling.

2009 Consilium fusionerar verksamheterna inom affärsområde Brand & Gas och affärsområde Navigation till ett nytt affärsområde: Consilium Marine & Safety.

2011 Som ett resultat av att försäljningen av brandsäkerhetssystem till den landbaserade olje- och gasindustrin successivt har ökat i betydelse ändrar affärsområde Automation namn till Fire safety & Automation.

2012 Consilium förvärvar aktiemajoriteten i det svenska brandskyddsföretaget Incendium. Consilium emitterar ett obligationslån om 325,0 MSEK, vilket gör företaget finansiellt oberoende av bankfinansiering för egen tillväxt och skapar förutsättningar att ta aktiv del i omstruktureringsmarknaden under rådande lågkonjunktur. Consilium tecknar globalt avtal med Honeywell Life Safety avseende försäljning och service av ELTEK:s marina produkter.

2013 Consilium ökar sitt fokus på säkerhet och avyttrar radarverksamheten. Stora utvecklingsresurser satsas på arbetet med att säkerställa kommande systems säkerhetsfunktioner enligt SIL2 och RAMS.

2014 Consilium förvärvar aktiemajoriteten i det indiska brandsäkerhetsföretaget Sureland Fire & Security. Consilium förvärvar 60 procent av aktierna i det norska brandsäkerhetsföretaget JKK Group, med dotterbolag i Norge och Kina. Consilium förvärvar 40 procent av aktierna i det italienska brandlarmsföretaget MicroData.

2015 Consilium förstärker sin produkt- och marknadsorganisation genom förvärv av bolag i Australien, Finland och Nederländerna, samt genom ökat ägande i delägda bolag i Sverige, Norge och Indien. Två nya marknadsbolag etableras inom affärsområde Fire safety & Automation i Malaysia och Marocko. Consilium öppnar även ett kontor i Stavanger för marknadsföring av brandlarm till den norska offshoreindustrin.

2016 Consilium får order att leverera kompletta brandsäkerhetssystem till världens största solkraftverk under uppbyggnad i Marocko. Ordern är Consiliums första inom denna typ av energiproduktion. Under året får Consilium ytterligare ett genombrott i form av en order på företagets nya SIL2-godkända brandlarm som ska installeras på en oljeproduktionsplattform i Nordsjön. Consilium genomför ett antal strategiska förvärv under 2016, varav 79 procent av aktierna i Micropack (Engineering) Ltd är det största. Micropack utvecklar avancerade flamdetektorer och säljer kvalificerade brand- och gassäkerhetstjänster till större bolag inom olje- och gasindustrin. Consilium har en option att senare förvärva resterande aktier i bolaget. Under året utökar Consilium även sitt aktieinnehav i bolaget Consilium Säkerhet Syd AB från 30 procent till 50,03 procent, vilket stärker koncernens position för en framtida expansion på landmarknaden. I slutet av året ändrar Consilium namn på affärsområde Fire safety & Automation till Safety Engineering som bättre beskriver det samlade erbjudandet.

Västra Finnbodavägen 2-4
Box 5028
131 05 Nacka
info@consilium.se
www.consilium.se